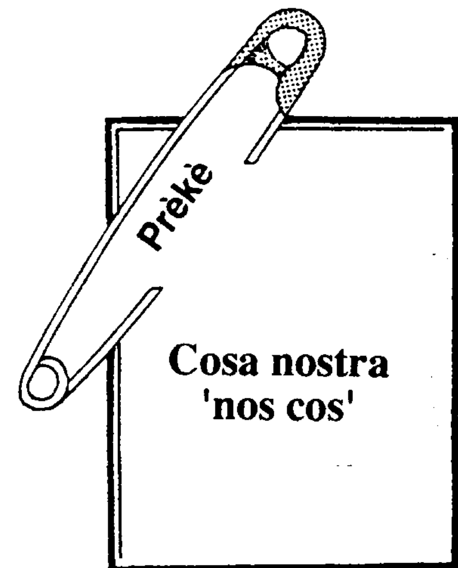
110E JAARGANG — NO.: 43 VRIJDAG 5 MAART 1993

AMIGOE

VANDAAG

MICHIEL BIJKERK
...vertraagd...

Cosa nostra
'nos cos'

Aangehouden na opeisen borgsom

Moslim-fundamentalisten vast wegens WTC-aanslag

NEW YORK - Voor het districtsgerechtshof in Manhattan is donderdag een officiële aanklacht ingediend tegen een moslimfundamentalist Mohammed Salamah, 26, wegens de bomaanslag op het World Trade Centre in New York. Daardoor vielen vorige week vrijdag vijf doden en meer dan duizend gewonden. Volgens de Amerikaanse federale recherche FBI huurde Salameh de bestelauto die voor de aanslag werd gebruikt in zijn woonplaats New Jersey dichtbij New York. Er is nog een tweede aanhouding verricht in verband met deze autobom-aanslag.

De beschuldiging aan het adres van Salameh in de aanklacht luidt: "Het veroorzaken van schade aan het complex van het World Trade Centre door gebruik van een explosief middel, wat de dood van zeker vijf mensen tengevolge had". Rechter Richard Owen, die de aanklacht voorlas, zei tot Salameh dat de straffen voor zo'n daad zeer zwaar zijn en ook de doodstraf kunnen betekenen". Salameh was donderdag in zijn woonplaats gearresteerd.

MEDEPLICHTIG

Naar uit bronnen van de politie werd vernomen, geldt Salameh als een moslimextremist, die in contact staat met een groep, die ook verantwoordelijk zou zijn voor de moorden op de Egyptische president Anwar Saddat in 1981 en de extremistische rabbijn Meir Kahane in 1990 in New York. Hij is naar men denkt een Palestijn die geboren is in Israël. De formulering van de aanklacht was zo dat hij medeplichtig wordt geacht aan de aanslag. De rechter stond geen vrijlating op borgtocht toe.

Salameh werd donderdag gearresteerd in Jersey City aan gene zijde van de Hudsonrivier in New York, toen hij de borgsom van vierhonderd dollar kwam ophalen voor de bestelwagen die hij had gehuurd en later als gestolen had opgegeven. Hij poogde het geld terug te krijgen, ofschoon de wagen door de aanslag verloren ging. Volgens de politie had de enorme hoeveelheid explosieven, die de explosie in de garage onder het WTC veroorzaakte, in deze wagen gezeten. In elk geval zaten agenten van de FBI donderdag bij het verhuurbedrijf te wachten om Salameh te arresteren: zij hadden dit bedrijf weten te vinden via het chassisnummer van de wagen.

Donderdagavond werd een tweede verdachte aangehouden. Dit was de broer van El Sayyid Nosair, namelijk: Ibrahim Elgabrowny. Zo deelden de autoriteiten mee. Bij het doorzoeken van diens woning werden gereedschap, draad en een handboek voor het vervaardigen van springstoffen gevonden. Hij zal worden voorgeleid en aangeklaagd wegens "tegenwerken van de justitie", omdat hij een agent een klap gaf, zo werd gezegd. Kort na de arrestatie van Salameh had de politie donderdag al de vroegere woning van een andere moslimextremist doorzocht; namelijk van de Egyptische emigrant El Sayyid Nosair (37). Deze werd indertijd vrijgesproken van de moord op de extremistische rabbi Meir Kahane in december 1991, maar wel veroordeeld tot een gevangenisstraf van 22 jaar wegens verboden wapenbezit en deelneming aan een schietpartij na de moord op Kahane. Hij zou in 1997 vrij kunnen komen. Ten tijde van zijn arrestatie had hij een huis in Cliffside, New Jersey en een flat in Brooklyn.

Salameh Mohamed en Nosair Mohamed plachten dezelfde moskee te bezoeken in Jersey City, waar ook een radicale fundamentalistische geestelijke, de blinde sjeik Omar Abel-Rahman, 54, preekt. Deze sjeik woont thans ook in Jersey City, samen met drie vrouwen. Naar uit ingelichte bronnen werd vernomen, zou de sjeik voor de tijd dat Nosai zijn straf moet uitzitten royale financiële steun hebben geregeld voor zijn vrouw en kinderen.

Een minuscuul stukje verf-

Vervolg op pag. 17

■ *NEW YORK - Moslim-fundamentalist Mohammed Salamen (tweede van links) bad voor de rechter in New York staande waar de aanklacht tegen hem werd ingebracht als (mede)verantwoordelijk zijnde voor de bomaanslag op het Word Trade Centre een week geleden in New York, waarbij vijf doden vielen en zo'n duizend gewonden. Hij werd donderdag aangehouden en nog dezelfde dag voorgeleid voor de rechtbank in New York. Op deze schets van de rechtbankzitting ziet men verder onder meer rechter Richard Owen en de advocaat van Salamen:Robert Precht (tweede van rechts). Van de andere man naast de verdachte zijn naam noch functie bekend.*
(AFP-satellietfoto)

Biddend voor de rechter

Volgens Italiaanse pers:

Arubaanse premier Oduber gefinancierd door maffia

ORANJESTAD — In Nederland maakten de media vandaag bekend dat Procureur-Generaal mr. R. Pietersz van de Nederlandse Antillen begin deze week in Rome met de Italiaanse autoriteiten afspraken heeft gemaakt over een hardere aanpak van de maffia op de Antillen en Aruba. Volgens de Italiaanse media is zestig procent van het Arubaanse bezit in handen van de maffia. Deze zou ook de verkiezingscampagne van lokale politici, waaronder die van premier Nelson Oduber, hebben gefinancierd.

Waarnemend Procureur-Generaal van Aruba, mr. J. Zwinkels, is zeer verrast door de uitspraak van collega Pietersz. "Ik kan me niet voorstellen dat hij, zonder mijn medeweten, die afspraken heeft gemaakt. Over eventuele overeenkomsten die Aruba aangaan, zou ik op de hoogte moeten zijn", aldus Zwinkels.

Drs. Harry Aarts, voorzitter van de Tweede Kamer commissie Buitenlandse Betrekkingen, heeft de Nederlandse regering inmiddels verzocht een onderzoek in te stellen naar de maffia-connecties op Aruba. Aarts is verontrust en vindt dat de Nederlandse delegatie op de komende conferentie over de Toekomst van de Antillen een diepgaand onderzoek moet instellen naar deze vermeende zaak.

Volgens dagblad *Trouw* zijn de meeste bewoners van Aruba niet op de hoogte van de 'overname' door de maffia en weten ze niet waar de investeringen precies vandaan komen. De Italiaanse kranten schrijven dat de familie Cuntrera de plaatselijke politiek op Aruba volledig naar haar hand heeft gezet. Het financiële brein achter de familie, Alfonso Cuntrera, zou zich schuilhouden op Aruba, nadat vorig jaar september drie leden van de familie Cuntrera werden uitgeleverd aan Italië.

Bij de huiszoekingen na de arrestaties van de Cuntrera's vond de Venezolaanse politie volgens de Italiaanse kranten gegevens over zeventig bankrekeningen en contracten die eind 1991 werden gesloten voor de levering van bouwmateriaal ter waarde van 28 miljoen dollar.

Dit was bedoeld voor de bouw van hotels en casino's, waarvoor de vergunningen al waren verleend. De papieren leidden naar twee bedrijven op Aruba, Inversora Maschary en Inversora Calanchocq, en naar de Intercon Financial Bank in Oranjestad. Deze maatschappijen zijn onbekend bij de Kamer van Koophandel op Aruba.

Lees verder op pagina 5.

'Rijk document over samenwerking'

Minister D'Ancona tevreden over slotverklaring Surinamebezoek

PARAMARIBO - "Een rijk document" zo noemde minister Hedy d'Ancona van WVC de slotverklaring die ze donderdag aan het einde van haar werkbezoek aan Suriname samen met minister Gerard Hiwat van Onderwijs en Volksontwikkeling ondertekende. Het stuk bevat concrete afspraken over samenwerking op het gebied van cultuur, sport, welzijn, jeugdzorg, vrouwenzaken en vormings- en ontwikkelingswerk.

In gesprekken met de ministers van Onderwijs en Volksontwikkeling, Binnenlandse zaken en Sociale zaken en Volkshuisvesting is bekeken op welke manier de mogelijkheden van het vorig jaar tot stand gekomen raamverdrag tussen Nederland en Suriname het beste benut kunnen worden. Tijdens het bezoek van D'Ancona zijn verder afspraken geëvalueerd in het kader van de in 1976 gesloten culturele overeenkomst tussen Nederland en Suriname.

Projecten die nog dit jaar van start moeten gaan zijn de bouw van een depot bij het Surinaamse museum, microverfilming en opslag van archiefmateriaal en de renovatie van de gehoorzaal van het Cultureel Centrum Suriname. Voor die renovatie is een bedrag van 150.000 gulden toegezegd. Voor alle andere projecten zal aan de hand van kostencalculaties worden bekeken in hoeverre financiering uit de verdragsmiddelen mogelijk is terwijl WVC ook andere Nederlandse fondsen zal benaderen.

Waar nodig zullen Nederlandse deskundigen of in Nederland werkzame Surinamers worden ingeschakeld om hun ervaring en expertise over te dragen aan collega's in Suriname. Dat zal zeker het geval zijn bij het behoud van Surinaams historisch erfgoed in musea, monumenten en archieven. Op literair gebied wordt in de Nederlandse stand op de Frankfurter Buchmesse ruimte gemaakt voor Surinaamse schrijvers en uitgevers terwijl WVC zal proberen bibliobussen beschikbaar te stellen voor lezers in de districten en het binnenland.

Sport voor gehandicapten, jongeren in probleemgebieden en topsporters vormen eveneens een samenwerkingsgebied. Er wordt nagegaan of de voormalige Koninkrijkspelen in een andere vorm jeugdige sporters uit Suriname, Nederland, Aruba de Nederlandse Antillen en eventueel Vlaanderen de mogelijkheid kunnen bieden tegen elkaar uit te komen.

De samenwerking richt zich verder op de realisering van dagopvang voor bejaarden, een gehandicaptensoos en verbeterde begeleiding in twee behandelingstehuizen voor jongeren. Kansarme jongeren moeten via een training zelfstandige ondernemers worden waarbij Nederlandse ervaring met soortgelijke projecten kan worden gebruikt.

Ook zijn er afspraken gemaakt over projecten die de positie van vrouwen moeten verbeteren.

BEZOEKEN

Minister Hiwat van Onderwijs en Volksontwikkeling, die D'Ancona de afgelopen week begeleidde, zei donderdag ervan overtuigd te zijn dat Suriname kan rekenen op Nederlandse steun. Hij voegde daaraan toe dat Suriname het op den duur zelf moet gaan doen en daaraan ook wil werken. D'Ancona bracht de afgelopen week niet alleen bezoeken aan ministers en beleidsmakers, maar ging ook naar sociale instellingen, musea, buurtcentra en een ziekenhuis en dorpen in het binnenland.

Bij hoofdstad van Macedonië:

Fokker verongelukt met 96 inzittenden

AMSTERDAM - Vlak na de start van het vliegveld van Skopje in Macedonië is vrijdag om kwart over twaalf een passagiersvliegtuig van het type Fokker 100 verongelukt met aan boord 96 inzittenden. Een woordvoerder van Fokker heeft dit bevestigd.

Het vliegtuig was gehuurd door de luchtvaartmaatschappij Palair en is twee kilometer na de start om nog onbekende reden neergestort bij de Macedonische hoofdstad. Het toestel was op weg naar Zürich. Volgens ooggetuigen 'viel het vliegtuig uit de lucht'.

Aan boord waren 87 volwassenen, vier kinderen, drie man cabinepersoneel en twee vliegers. Een Fokker 100 biedt plaats aan 107 passagiers en vier bemanningsleden.

Volgens het Franse persbureau zijn bij dit ongeluk drie mensen om het leven gekomen. Er zouden veertien mensen zwaar gewond zijn geraakt.

Alarm bij rechtszaak in Rostock

ROSTOCK - De politie in de Oostduitse havenstad Rostock heeft donderdag een totale nieuwsblack out in acht genomen na de vondst van een "op een bom gelijkend voorwerp" in het gerechtsgebouw van de stad. 's Morgens was daar een man van 22 jaar tot twee jaar en zeseneenhalve maand gevangennisstraf veroordeeld, omdat hij bij de rassenrellen van verleden jaar augustus een brandbom naar een politieman had gegooid. Tijdens het proces golden strenge veiligheidsmaatregelen.

Wachten op een boodschap

■ *WACO - Het ziet ernaar uit dat de belegering van de zetel van de Davidsgroep in Waco, Mexico, een langdurige zaak gaat worden. De leider van deze groep religieuze fanaten zit namelijk te wachten op een boodschap van God wanneer hij zich moet overgeven. Voorlopig neemt de politie een afwachtende houding aan. Bij de boerderij zijn ook panterwagens opgesteld.*

Onderzoek naar massa-graven in Kroatië

GENEVE - De commissie van de Verenigde Naties die belast is met het onderzoek naar oorlogsmisdaden in het voormalige Joegoslavië en onder leiding staat van de Nederlandse jurist Frits Kalshoven is gevraagd een tiental plaatsen te onderzoeken in de omgeving van de Kroatische stad Vukovar waar massagraven zouden zijn aangelegd.

Dit hebben VN-functionarissen donderdag bekendgemaakt. Volgens hen verlaat een team onder leiding van de Canadese jurist William Fenrick, een van de vijf deskundigen van de commissie, vrijdag de door Serviërs bezette stad om vooronderzoek te plegen.

Honderden arrestaties in Egypte:

Jacht op fundamentalisten

CAIRO - In Egypte zijn de afgelopen 24 uur meer dan 150 mensen gearresteerd die lid zouden zijn van militante Islamitische organisaties en over wapens en munitie zouden beschikken. Dit heeft een woordvoerder van de Egyptische politie donderdag bekendgemaakt.

De politie-operatie strekte zich over verscheidene provincies uit. Er werden 125 leden van de militante Al-Jihad en Aul-Chawkiyine opgepakt. Zij worden beschuldigd van "betrokkenheid bij terroristische acties". Ook is een militaire officier aangehouden die wapens zou hebben geleverd aan fundamentalisten. Ten noorden van Caïro nam de politie meer dan zestig vuurwapens in beslag. Bij deze actie werden dertig mensen gearresteerd.

De afgelopen dagen hebben de Egyptische autoriteiten al meer dan driehonderd mensen opgepakt. De politie-acties houden verband met de aanslag van vorige week op een cafe in het centrum van Caïro die waarschijnlijk door fundamentalisten werd gepleegd en waarbij drie mensen omkwamen en twintig gewond raakten.

Hoofd douane bestrijdt onwil Antillen

WNF beschuldigt Aruba en Antillen van handel in bedreigde diersoorten

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De Nederlandse Antillen en Aruba vormen een belangrijke doorvoerhaven voor de handel in beschermde diersoorten. Dat stelt het Wereldnatuurfonds (WNF), waarvan het hoofdkantoor is gevestigd in het Zwitserse Gland. Volgens het WNF moet de Nederlandse regering onmiddellijk een eind maken aan de illegale handel in de overzeese gebiedsdelen. Hoofd van de Antilliaanse Douanedienst, Edsel Rosenda, bestrijdt dat de Antillen opzettelijk aan dergelijke handel zouden meewerken. Het is eerder een organisatorisch probleem. "Dagelijks komen ontzettend veel containers voor doorvoer binnen. Die kunnen onmogelijk worden gecontroleerd, tenzij er aanwijzingen zijn dat er met de lading iets niet in orde is."

Het WNF maakte donderdag bekend dat in Montevideo (Uruguay) 85 duizend kaaimanhuiden in beslag zijn genomen, ter waarde van ruim een miljoen dollar. De huiden waren onderweg van Columbia naar Singapore. De smokkelroute voerde langs Aruba en Curaçao, waar de huiden een tijdje zijn opgeslagen. Het WNF spreekt van een van de grootste vangsten sinds jaren.

Het WNF wil dat de handelspraktijken op de Antillen en Aruba binnenkort aan de orde worden gesteld in Washington waar de conferentie voor internationale handel in bedreigde soorten (Cites) vergadert. Nederland is aangesloten bij de Cites, maar de Antillen en Aruba niet. Het WNF vindt dat Nederland er voor moet zorgen dat in de overzeese gebieden goede wetgeving en controlemogelijkheden wordt ingevoerd om de illegale handel in dieren te bestrijden. Pas dan kunnen Aruba en de Antillen ook aansluiting zoeken bij de Cites.

INTERIM-WET

Volgens Niovis Winklaar van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen ligt de uitvoeringswetgeving, die bij het door de Antillen te ratificeren verdrag hoort, momenteel bij Juridische/Algemene Zaken en is in de tussentijd een interim-wetgeving aangenomen waarmee het verdrag al wordt nageleefd. Die interim-wetgeving betreft een douaneregeling over in-/door- en uitvoer. Door een achterstand bij de afhandeling van wetgeving bij JAZ, kan het Cites-verdrag zelf nog niet worden geratificeerd, aldus Winklaar.

Zij doelt op het Landsbesluit In/Uitvoer bedreigde planten en dieren dat in oktober '92 van kracht is geworden. Het gaat om een voorlopige, gedeeltelijke uitvoering van het Cites-verdrag en betekent dat het verboden is te handelen in alle planten en dieren die op lijst 1 van het verdrag staan. Dit zijn de meest bedreigde soorten. Onder handel wordt wel degelijk ook doorvoer verstaan.

Hoofd van dienst bij de douane, Edsel Rosenda, maakt zich boos over de berichtgeving. Het lijkt zo of de Antillen zelf handelen in die diersoorten, terwijl het gaat om containers die voor doorvoer worden aangeboden. "En op de vrachtlijsten staat heus niet dat er kaaimanhuiden inzitten." De douane heeft wel een lijst met beschermde diersoorten, maar daarop staat alleen de Latijnse naam vermeld. En zelfs als er dieren inzitten die bedreigd zijn: als men niet weet hoe die eruit zien, kan gezegd worden dat het om een niet-bedreigde soort gaat. "Je weet letterlijk niet wat je ziet," aldus Rosenda.

Daarnaast zijn er aan steekproeven kosten, tijd en mankracht verbonden, verklaart Rosenda. Zo zal er een kraan aan te pas moeten komen en moeten havenarbeiders van de CPS de container leeghalen. Daar begin je pas aan, als je iets verwacht. Men kan niet in het wilde weg containers open maken, die ook nog bovenop elkaar zijn gestapeld. En als er niets in blijkt te zitten, maar de vracht door de visitatie wel is vertraagd, kunnen er nog schadeclaims binnenkomen ook.

Volgens Rosenda ligt het met de invoercontainers anders en worden bedreigde dieren, als zij worden aangetroffen, wel degelijk in beslag genomen. Rosenda geeft daarnaast een voorbeeld dat men in het verleden wel eens advies had gevraagd aan een Cites-man in Genève; dat er voor de doorvoer van hem een akkoord kwam, maar dat zij er later toch van werden beschuldigd opzettelijk mee te werken aan de handel in bedreigde diersoorten.

PAPEGAAIEN

In reactie op het bericht uit Zwitserland bevestigt A. van Kreveld van Wereldnatuurfonds Nederland in Zeist, dat de Antillen en Aruba al sinds jaar en dag belangrijke doorvoerhavens zijn voor kaaimanhuiden, reptielen en levende papegaaien. De organisatie legt een verband met de drugshandel.

De organisatie dringt bij de Nederlandse regering al jaren aan op actie, maar tot nu toe zonder succes, aldus Kreveld. "In 1991 zijn we met een rapport over deze zaak gekomen. Toen beloofde de regering dat er binnen een jaar orde op zaken zouden worden gesteld. Dat is echter niet gebeurd."

Momenteel werkt Van Kreveld aan een nieuw rapport, waarin komt te staan hoe er een goede wetgeving en controle kan worden ingevoerd op de Antillen en Aruba. Dat kan binnen een paar maanden geregeld zijn, aldus Van Kreveld. "Nu wordt de Nederlandse regering er internationaal op aangekeken dat de Antillen en Aruba belangrijke doorvoerhavens zijn."

CBV-waslijst aan SZGG-waslijn

■ *WILLEMSTAD — Op en rond het terrein van de Stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten zijn door stakende vakbondsleden leuzen aangebracht. De actievoerders, zo'n zeventig man totaal, zijn voortdurend 'in beweging'; het ene moment demonstreren zij bij het kantoor van de stichting en roepen en zingen daar, het volgende moment trekken zij naar de Pasadia. Foto: een moment van betrekkelijke rust bij de Stichting in de Christinalaan.*

Voor cao-ondertekening en brief indexering

Personeel SZGG staakt nog steeds

WILLEMSTAD —Er wordt nog steeds gestaakt bij de instellingen van de Stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten. Vanmorgen waren weer actievoerders van de vakbond voor verplegend en verzorgend personeel, de CBV, aanwezig bij het kantoor van de stichting in de Christinalaan. Aanwezig waren alle stakers van de stichting, het CBV-bestuur en de shopstewards van andere bij de CBV aangesloten instellingen, in totaal zo'n zeventig man.

CBV-bestuurslid Ivy Phelipa verklaarde desgevraagd dat er pas weer zal worden gewerkt als aan hun voorwaarden is voldaan. Die voorwaarden zijn: een verklaring zwart-op-wit dat de 9 procent indexering per eind maart zal worden uitbetaald en de ondertekening van de cao.

Volgens Phelipa valt er over de cao niets meer te onderhandelen. "Die was al klaar op 7 december. We willen nu weten wanneer we kunnen ondertekenen.". In de cao zit onder meer een salarisaanpassing opgenomen voor diegenen die niet bij de afdeling Trinitaria werken. De werknemers van Trinitaria krijgen volgens de vakbond een hoger salaris voor hetzelfde werk met dezelfde diploma's 'en dat moet worden rechtgetrokken'.

Dat de 9 procent indexering inderdaad wordt uitbetaald, zoals de directie en het bestuur gisteren hadden verklaard, nadat er bevestiging was gekomen van het accountantsbureau dat een twee jaar geleden ingevoerde salarisverhoging de toekenning van de indexering niet in de weg stond, gelooft de vakbond pas als zij daarvan een schriftelijke verklaring ziet. De SZGG, die gistermiddag om twee uur weer met de bond zou praten, verklaarde niet aan tafel te gaan als de staking niet zou worden opgeheven. Sinds gisterochtend hebben partijen niet meer met elkaar gesproken.

STERK

"We staan sterk," aldus Phelipa. "Totdat die punten zijn geregeld, wordt er gestaakt. Het is een principekwestie. En als dat zou betekenen dat de stakingsdagen niet worden uitbetaald? Dat zien we dan wel weer. In elk geval is het belangrijk dat men dan toch gekregen heeft waarop men recht heeft."

Volgens Phelipa ligt door de actie het verzorgende werk met de geestelijk gehandicapten niet zodanig plat dat zij niet meer verzorgd worden. "De stichting heeft contractanten die geen lid van de bond zijn, invallers en weet ik wie nog meer om de bewoners te verzorgen. Misschien denken ze om die reden dat zij sterk staan. Maar wij gaan door totdat de cao is ondertekend en we een brief over de indexering zien. En niemand wordt de dupe. Overal gaat het werk door, behalve in het mini-activeringscentrum."

De directie was vanmorgen onbereikbaar. Eerst omdat zij in vergadering met het bestuur was, later omdat via de telefoon in het kantoor alleen contact gelegd kon worden met de vakbond.

'ALM heeft wel bestaansrecht'

VBC betreurt uitspraak van gedeputeerde Page

WILLEMSTAD—De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) betreurt niet alleen de vermeende uitspraak van gedeputeerde Ruben Page als 'zou de ALM geen recht van bestaan hebben'. In het wekelijks commentaar vraagt de VBC zich ook af, waarop de eilandbestuurder voor Toerisme zijn uitspraak heeft gebaseerd.

Onlangs zou de gedeputeerde hebben verklaard, dat de ALM geen bestaansrecht zou hebben. Vooral de ALM-directie hekelde die uitspraak en er moest zelfs een vergadering worden bijeengeroepen om de gemoederen van de betrokken partijen te sussen.

Ook de VBC vindt de verbale aanval van de gedeputeerde op de ALM onbegrijpelijk.

Onlangs nog hebben leden van de eilandsraad en het Bestuurscollege zich op de hoogte gesteld van de werkzaamheden van de luchtvaartmaatschappij. De VBC meldt in haar wekelijks commentaar dat die twee instanties toen 'met geen woord repten over het bestaansrecht van de ALM.'

De organisatie die het bedrijfsleven vertegenwoordigt, is de mening toegedaan dat de ALM vooral een belangrijke rol vervult in het vervoer van toeristen uit de Verenigde Staten en uit de regio. "Het is telkens deze luchtvaartmaatschappij die inspringt in gevallen waar andere bedrijven het laten afweten, zoals onlangs nog gebeurde met Key Air", neemt de VBC het op voor de ALM.

Vandaar dat de VBC vindt dat de ALM de nodige ruimte en steun van de politiek dient te krijgen, om snel op veranderingen te kunnen inspelen: "Een voorspoedige ontwikkeling van het toerisme is alleen mogelijk, indien alle partijen inclusief de overheid samenwerken. Dit impliceert onder meer dat het overheidsbeleid beter afgestemd moet worden op de ontwikkelingen en dat er gezamenlijk promotie gemaakt zal moeten worden om meer toeristen naar de Antillen te halen."

De VBC vindt dat het beleid voor toerisme consistent moet zijn. "De verdere ontwikkeling van het toerisme wordt min of meer belemmerd, met de recentelijk genomen korte-termijnmaatregelen." De vereniging doelt op de verhogingen van de *roomtax*, de leges voor bedrijven die actief zijn in de toeristische sector en de *droptax*. Verder werden invoerrechten op toeristische artikelen ingevoerd, terwijl de overheid nog plannen heeft om de minimumlonen te verhogen.

Geen analyse Nordholt

WILLEMSTAD — Helaas is er een storende fout geslopen in onze berichtgeving over de persconferentie van de MAN van gisteren. MAN-leider Don Martina zei niet 'dat hij de minister van Justitie zou vragen Nordholt zich bezig te laten houden met een analyse van het politiekorps', maar: 'dat hij zou vragen dat de minister zich niet bezighoudt met Nordholt, maar met een analyse van het politiekorps.' Hetgeen uiteraard volstrekt iets anders is.

Meer samenwerking St. Maarten/Martin

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG—De gezaghebber van Sint Maarten, Russel Voges, en de burgemeester van Sint Martin hebben besloten elke drie maanden met elkaar overleg te voeren over zaken die voor beiden van belang zijn. Zo is maandag officieel besloten.

Onderwerpen die beide delen van het eiland raken, zijn bijvoorbeeld de luchthavenpolitiek en het toerisme. Ook is er een *hot-line* ingesteld tussen de twee politiemachten op het eiland. De technische kanten daarvan worden momenteel bestudeerd, maar totdat de technische kant is gerealiseerd zal men met portofoons werken.

Bentoera geeft andere draai aan brief

Bestuur San Fernando wil om financiële redenen aftreden

WILLEMSTAD — Het bestuur van San Fernando wil niet aftreden omdat er een vertrouwensbasis tussen personeel en bestuur zou ontbreken, zoals gedeputeerde van Sociale Zaken, R. Bentoera, in een perscommuniqué beweert. De ware reden is dat het bestuur met de huidige subsidie San Fernando niet kan besturen.

Als de gedeputeerde een bestuur kan vinden dat daartoe met de beperkte middelen wel in staat is, dan zijn de bestuursleden bereid af te treden. Dat hebben zij Bentoera in een brief laten weten. Die heeft de brief echter anders geïnterpreteerd. In de brief melden zij ook dat één van de leveranciers geen brood meer wil leveren, als niet eerst een deel van de schuld van 7.000 gulden wordt voldaan.

Op dit moment heeft de stichting San Fernando een schuld aan leveranciers van 100.000 gulden. Volgens bestuurslid frater Aurelio is geld het grootste struikelblok. "De subsidie die we krijgen is gelijk aan de salarissen die we moeten betalen. Dat betekent dat er geen geld is voor eten voor de pupillen, schoenen, kleding, beddegoed en voor reparatie van gebouwen en auto's".

Het personeel komt telkens naar het bestuur toe met verzoeken om een kapot dak te repareren, nieuwe spullen aan te schaffen enzovoorts. "Wij kunnen dan alleen maar zeggen, we hebben geen geld. En dat maakt dat het personeel ontevreden is. De werknemers denken dat wij hen voor de gek houden, maar we hebben echt geen rooie cent". Aurelio is van mening dat het geldgebrek een sfeer van wantrouwen heeft geschapen.

Gedeputeerde Bentoera stelt dat het niet in de eerste plaats een kwestie van geld is. Hij vindt dat alle stichtingen maar eens moeten laten zien wat zij voor de gemeenschap doen. "Dat is nogal duidelijk", zegt frater Aurelio. "Sociale Zaken brengt hier een kind en wij moeten maar zorgen dat we het geld hebben om dat kind onderdak te geven. Bentoera stelt vervolgens voor dat we zelf maar aan fondsenwerving moeten doen. Ik heb hem gevraagd of hij wel goed bij zijn verstand is. Hoe kunnen wij nu 30.000 tot 40.000 gulden per maand bij elkaar schrapen?"

PIKA

Van HBO naar EHBO

ELKE ZONDAGAVOND is het lekker film kijken. Herstel, was. Want sinds HBO het TDS een beetje moeilijk maakte, is het betere acteerwerk ver te zoeken in het televisieaanbod (enkele politieke optredens op TeleCuraçao daargelaten natuurlijk). Automatisch 'zappen' langs de zender op zoek naar films voert ook langs de Life/Times-zender die op prime time zondag onder meer presenteert: *Physicians Update, Milestones in Medicine, Family Practice Update, Cardiology Update, Internal Medicine*. Reuze interessant, vooral als je je niet lekker voelt, en het is een kleine troost: het is immers een kleine gedachtensprong van HBO naar EHBO.

***

Bon pasku bèk

"EEN AANTAL postzendingen met kerst- en nieuwjaarskaarten van de maand december 1992 uit Nederland en de Verenigde Staten is laatst met zeepost op het postkantoor op Curaçao ontvangen. Genoemde poststukken zullen zo spoedig mogelijk bij de geadresseerden worden besteld. De postdirecteur verzoekt de belanghebbenden rekening te houden met deze onregelmatigheid"

Aldus de regeringsvoorlichtingsdient.

Bepaalde belanghebbenden zouden eerder willen spreken van een regelmatigheid.

Geen geldig rijbewijs

Foute inhaalmanoeuvre: eerste verkeersdode 1993

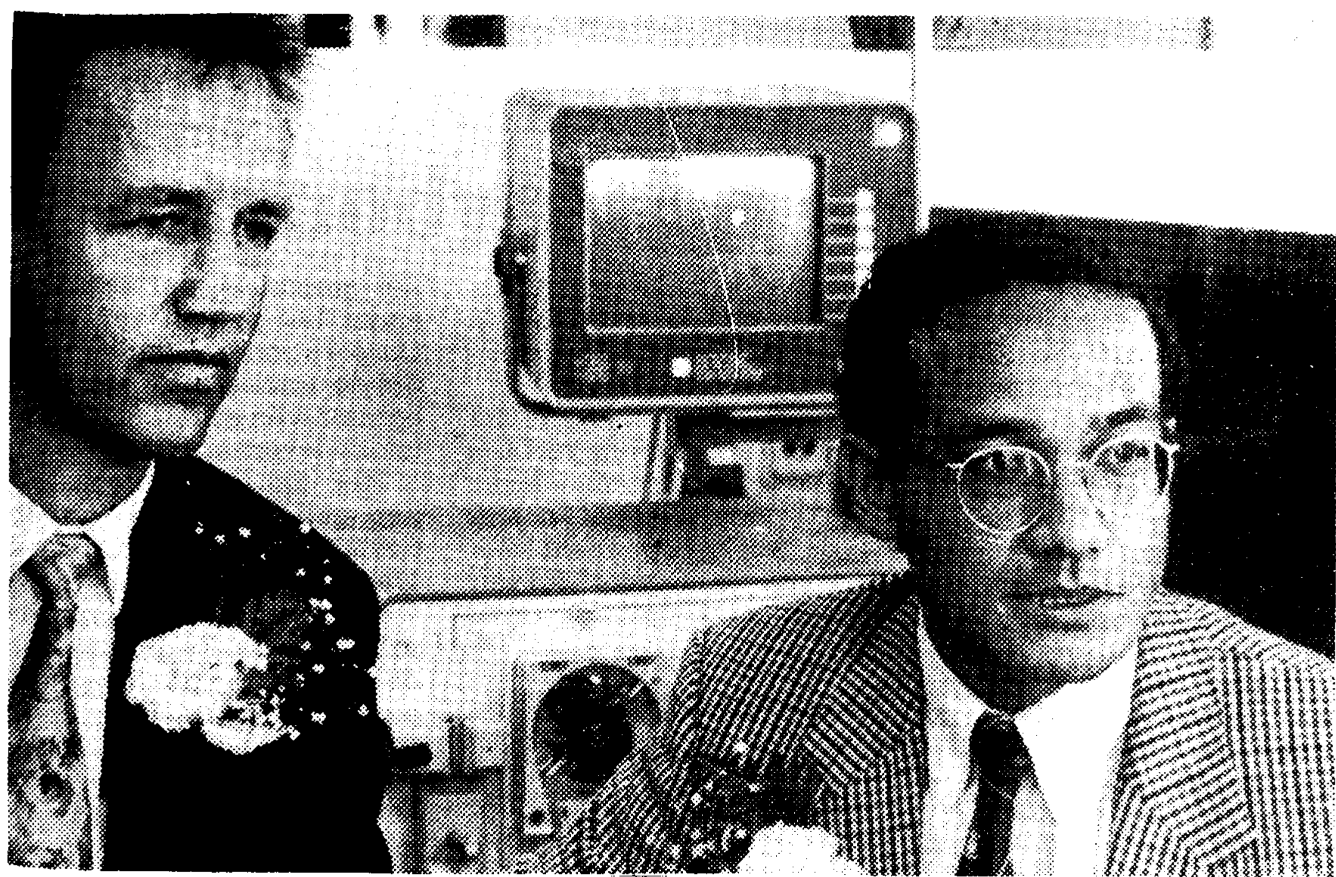
WILLEMSTAD — Bij een ernstige aanrijding gistermiddag omstreeks drie uur op de E.E.E.-weg is een vrouw van 36 jaar om het leven gekomen.

Een automobiliste die in de richting Westpunt reed haalde een auto in, maar remde af voor tegemoetkomend verkeer en week scherp uit naar rechts. Kennelijk raakte de wagen hierbij in een slip; ronddraaiend ramde de wagen een andere auto. De bestuurster van die auto kwam om het leven. De 32 jaar oude bestuurster van de inhalende wagen had geen geldig rijbewijs. Zij was bewusteloos geraakt door de aanrijding en liep een hersenschudding en enkele kneuzingen op. Met haar zesjarige gewonde dochter is zij naar het hospitaal gebracht voor medische behandeling.

Het om het leven gekomen slachtoffer heette Sayda Caldera. Zij is de eerste verkeersdode van 1993.

■ *Er bleef weinig over van de twee auto's die betrokken waren bij de aanrijding met dodelijke afloop.*

■ *WILLEMSTAD — Het Diatel-centrum moet niet als de concurrentie van het Sehos worden gezien, maar als een aanvulling op de medische zorg voor nierpatiënten. Dit is de stellige mening van het Diatel-stichtingsbestuur. Op de foto luistert penningmeester Aad van Marrewijk aandachtig naar medisch-directeur van het Diatel-centrum, Ken Berend.*

Directie verrast door staking

Stakend Kodela-personeel wacht op reactie directie

WILLEMSTAD — Gisteren om 15 uur is de Kodela-directie gaan praten met de vakbond (UWWGE) van de stakende werknemers. Er is een voorstel gedaan aan de vakbond, die daarop met een tegenvoorstel reageerde. Het personeel blijft in staking zolang zij geen bevredigend antwoord van de directie hebben op hun eis: salarisverhoging voor het hele c.a.o.-personeel.

Onlangs heeft de Kodela aan enkele stafleden en c.a.o.-ers een salarisverhoging gegeven. Daarop heeft de vakbond geëist dat die verhoging voor het hele personeel geldt. Dat hebben zij ook in hun voorstel aan de directie vermeld.

De directie van Kodela zei gisteren nogal verrast te zijn door de stakingsacties deze week. "Het is vreemd", zo zei directeur B. Statia, "om via de pers te moeten horen dat er ontevredenheid onder het personeel heerst". Hij benadrukte dat de Kodela het algemeen belang voor ogen heeft en open staat voor een discussie op basis van een dialoog. De directie kan echter geen dreigementen tolereren. Statia doelde daarmee op de mededeling van de vakbond dat 'Curacao plat' zou gaan, als er niet gauw een gesprek met de directie zou plaatsvinden. Vakbondsleider O. Emerenciana ontkende daarmee bedoeld te hebben dat water- en stroomdistributie in gevaar zouden komen.

"Iedereen moet betalen"

VIP's krijgen speciale behandeling bij Kodela

WILLEMSTAD — Kodela hanteert een VIP-lijst. Personen die daarop voorkomen krijgen een voorkeursbehandeling. Directeur B. Statia ontkende gisteren echter dat dat zou betekenen dat VIP's hun rekening niet hoeven betalen.

Vakbondsman Errol Cova maakte gisteren bekend dat de hoofdredacteur van een ochtendblad bij Kodela een betalingsachterstand van 24 maanden heeft. De schuld zou ruim 27.000 gulden bedragen. Cova zegt dat VIP's door Kodela nooit afgesloten worden. Hij heeft de bewijsstukken aan de gezaghebber overhandigd.

Statia meent dat de vakbond met deze beschuldiging een rookgordijn optrekt om af te leiden van de acties. Volgens hem is de VIP-lijst op dit moment geen punt van discussie. Hij wil slechts kwijt dat er inderdaad een lijst bestaat.

Volgens de commercial manager staan op die lijst personen 'met een bepaalde positie in de maatschappij'. "We schenken een beetje aandacht aan die mensen. Als ze een betalingsachterstand hebben, bellen we ze op, of we schrijven brieven". Volgens Statia sluit Kodela ook hen echter af bij niet-betalen. Hoe lang het duurt voordat Kodela daartoe overgaat, kon hij niet zeggen. "Dat ligt voor elk geval anders. Maar iedereen moet betalen".

Hij kon evenmin zeggen hoe hoog het bedrag is van nog onbetaalde VIP-rekeningen. "Dat weet ik niet. Op deze vragen ben ik niet voorbereid".

■ *De openingshandeling van het nieuwe Diatel-centrum werd verricht door een nierpatiënte...*

'Sehos en Diatel moeten samenwerken'

Nierstichting komt met modern centrum voor dialyse-behandeling

WILLEMSTAD — "Diatel Curaçao moet als een welkome aanvulling op de medische zorg aan nierpatiënten op Curaçao worden beschouwd", aldus de voorzitter van de Stichting Diatel Curaçao, Gerlof Bouma. Hij ziet de komst van het centrum, gevestigd aan de Jan Noorduynweg en dat donderdag officieel werd geopend, 'helemaal niet als concurrentie voor het Sint Elisabeth Hospitaal'. In het centrum kunnen maximaal twaalf nierpatiënten per dag hun dialyse (bloedzuivering) ondergaan en medisch worden behandeld.

De opzet van het Diatel-project heeft in totaal zes jaar in beslag genomen en ruim twee miljoen gulden gekost. Het project werd onder anderen gesubsidieerd door donateurs, de Nierstichting Nederland en de Stichting Diatel Amsterdam. Het geheel werd door de Nierstichting Curaçao gecoördineerd. Op het eiland werden er ook geldinzamelingsacties gehouden door Nierstichting Curaçao en sommige scholen.

Penningmeester van Stichting Diatel Curaçao, Aad van Marrewijk, meldde donderdag dat het pand, waarin het centrum is gehuisvest, een miljoen gulden heeft gekost. Verder demonstreerde hij een kostenplaatje van 500.000 gulden voor de moderne apparatuur en nog eens 500.000 gulden voor overige investeringen en bijkomende kosten. "De Nederlandse Nierstichting heeft een lening beschikbaar gesteld van een miljoen gulden, terwijl inzamelingen op het eiland 500.000 gulden bijeen hebben gebracht."

Het centrum staat onder leiding van internist Ken Berend, die de functie van medisch directeur bekleedt. Hij vindt het een zeer uniek project, omdat het nieuwe centrum over de modernste apparatuur beschikt en gevestigd is in een speciaal daarvoor gebouwde accommodatie.

"Het personeel heeft voor het bedienen van de apparatuur al de nodige trainingen ondergaan. Het is de bedoeling met een personeelsbestand van vijftien personen te gaan werken", aldus Berend. Dat personeel bestaat uit negen speciaal opgeleide verpleegkundigen, twee op het gebied van dialyse-behandeling ervaren internisten, een psycholoog, een maatschappelijk werker en een diëtiste.

Curaçao telt op dit moment veertig patiënten die op de machine dialyseren, achttien die op het buikvlies dialyseren en twaalf patiënten die een niertransplantatie hebben ondergaan. Verder hoopt het centrum ook medische zorg te kunnen verlenen aan nierpatiënten, die als toeristen naar Curaçao komen.

Volgens penningmeester Van Marrewijk van Stichting Diatel, moest het centrum er komen omdat het ziekenhuis niet alle patiënten kon helpen. De voorzitter van de stichting onderschrift dat, en stelde dat het vandaar goed is dat de twee instanties samen gaan werken. "Op het moment bestaat er officieel geen samenwerkingsverband tussen het Sehos en Diatel. Op korte termijn zullen wij van Diatel het ziekenhuis benaderen om dat samenwerkingsverband aan te gaan." De voorzitter vond hèt jammer dat de Sehos-directie, zonder bericht, afwezig was op de officiële opening.

De pr-vrouw van het Sehos, Cecotti-Nivillac, meende dat het ziekenhuis wel degelijk vertegenwoordigd was op de opening: "Ik was persoonlijk aanwezig samen het hoofd van de Verplegingsdienst Sophia Weenink."

Echtscheiding op de Antillen

WILLEMSTAD —Silvana Trinidad verzorgt voor radio Z'86 op dinsdag 16 maart een programma over echtscheiding dat om 08.30 uur begint. Het thema wordt juridisch toegelicht door mr G.B. (Molly) Steward.

Kodela-zaak binnenkort bij rechter

WILLEMSTAD — Het Openbaar Ministerie (O.M.) zal zeer binnenkort een zittingsdag bepalen voor de Kodela-zaak. De rechter-commissaris heeft het voorbereidend onderzoek naar het versturen van te hoge rekeningen afgerond. Vier privé-personen worden voor de rechter gedaagd. Zij zijn allen zakelijk betrokken bij Kodela, twee van hen zitten in de directie.

De Kodela zou in sommige gevallen aan klanten meer in rekening hebben gebracht dan in werkelijkheid verschuldigd. Ook zou zijn voorgekomen dat rekeningen werden verzonden over perioden waarover reeds was betaald. In verband met verdenkingen deed het O.M. op 10 juni 1992 huiszoekingen bij Kodela en de accountant.

Het heeft zo lang geduurd, omdat het volgens het - toch al onderbezette - O.M. een 'juridisch uitermate gecompliceerde zaak' betreft.

Volgens een persbericht van Kodela uit december 1992 zouden ir. Mario Evertsz en drs. Raymond Evertsz tot de verdachten behoren.

Moordenaar krijgt 6 maanden en tbs

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De rechtbank in Den Haag heeft vrijdag de 31-jarige Antilliaan G.A. uit Rijswijk wegens moord veroordeeld tot zes maanden cel en tbs met dwangverpleging. Tegen hem was drie jaar cel en tbs geëist.

A. stak zijn 27-jarige vriendin Elsje Rafaela in een woning in Zoetermeer vijf maal met een slagersmes nadat zij bij hem was weggelopen en geen relatie meer met hem wilde. Hij probeerde zelfmoord te plegen en werd zelf gewond opgenomen in het ziekenhuis. Volgens de rechtbank is A. de moord niet ten volle aan te rekenen vanwege persoonlijkheidsstoornissen.

Onderzoek: wie reist hoe lang waarnaar toe?

UNA-enquêteurs drie weken lang met de ac-busjes mee

WILLEMSTAD — Onder leiding van M Hasham van de Sociaal Economische Faculteit zal de Antilliaanse universiteit een onderzoek verrichten naar de reële kosten van AC-buschauffeurs en de bezettingsgraad van hun kleine autobussen. Dit gebeurt op verzoek van de dienst Economische Zaken en de gedeputeerde voor openbaar vervoer Abel Arrindell. Met de resultaten van het onderzoek dat drie weken duurt, kunnen beleidsbepalers beter inschatten welke tariefswijzigingen in de toekomst nodig zijn.

23 studenten zullen als enquêteurs/onderzoekers vaststellen wat het passagiersaanbod is, hoeveel kilometers per passagier per route worden afgelegd en wat het gemiddelde aantal busreizigers is per route.

Het onderzoek is in drieën verdeeld. Ten eerste wordt simpelweg geteld hoeveel passagiers wanneer en waar in- en uitstappen. Ten tweede worden de passagiers ondervraagd over hun reisgedrag. In dit verband wordt meteen bekeken waarom die passagiers voor de ac-busjes kiezen. Ten derde worden de buschauffeurs geïnterviewd. Dat houdt vooral in het verzamelen van gegevens over de soort bus, de capaciteit, het verbruik van de brandstof, de werktijden, de wachttijden, de meest gebruikte routes en de meest voorkomende afwijkingen op het vaste patroon en een aantal specifieke werkomstandigheden.

De wetenschappelijke onderzoekers gaan uit van een steekproef van 84 bussen. Dat is 21 procent van het totaal. In deze groep worden dagelijks zeven bussen tussen 06.30 uur en 19.00 uur geënquêteerd en zeven bussen worden gedurende zes uren in blokken van steeds drie uren gecontroleerd. Na deze steekproef van 84 volgt er een ander gedeelte waarbij er op a-selecte wijze en op a-selecte tijden zeventig bussen geënquêteerd worden. Dit gedeelte van het onderzoek wordt steeds in blokken van drie uur gedaan.

De enquêteurs zullen zich identificeren. Het publiek wordt verzocht mee te werken. Zowel chauffeurs als reizigers blijven anoniem.

PRIJSKAARTJE

Het onderzoek is wordt uitgevoerd door een commissie waarin ook Economische Zaken en een accountant deelnemen. Zij zullen toezien op een verantwoorde interpretatie van het verzamelde statistisch materiaal. De commissie is al jaren oud maar heeft door allerlei omstandigheden niet aan haar onderzoeksopdracht voldaan. Onder meer zou het prijskaartje dat aan de toen geplande enquête hing een te hoog bedrag tonen. Volgens Arrindell is de prijs voor het onderzoek nu vastgesteld op 39.000 gulden en komt die ten laste van het budget van de dienst Economische Zaken.

TAXIMETERS

De commissie tarievenonderzoek, heeft al eerder informatie verzameld over de reparatie- en afschrijvingskosten en de gestegen kosten van benzine en levensonderhoud van chauffeurs. Deze, plus de nieuwe informatie, zal moeten aangeven of een chauffeursinkomen in de juiste verhouding staat tot de ritprijs. Het onderzoek richt zich niet op de behoeften van consumenten, zo is nadrukkelijk aangegeven door de commissie. Ook het transport per konvooi blijft buiten beschouwing. Dezelfde tarievencommissie zal zich na afronding van dit onderzoek verder bezig houden met de tarieven voor taxi-ritten. Volgens Arrindell is het zeker dat op termijn de taximeter als verplicht ingevoerd gaat worden.

WILLEMSTAD — Teneinde de ziekte dengue te voorkomen raadt het hoofd van de GGD, I. Asjes, aan de broedplaatsen van muggen zoveel mogelijk te elimineren. Spuiten is volgens [illegible] zich nog steeds stilstaand water op de erven bevindt.

Kinderen werkzaam in Hyatt hotel

ORANJESTAD — Hyatt Corporation organiseert op 9 maart de tweede jaarlijkse carrière-dag en wil schoolkinderen daarmee op weg helpen in hun keuze voor een beroep in de hotelindustrie.

De carrière-dag begint om 8.30 uur met het uitdelen van uniformen, gevolgd door een bijeenkomst en een toer door het hotel met de general manager. Van 10 uur tot 12.30 uur zal elke student samenwerken met een Hyatt-werknemer. De studenten zullen onder meer worden ingezet als kok, general manager, bellboy, serveerder, housekeeper en front desk medewerker.

Familiedag St.Annaschool

ORANJESTAD — De festiviteiten in verband met het honderdjarig bestaan van de Sint Annaschool te Noord, worden zondag 7 maart voortgezet met een familiedag.

Die wordt gehouden vanaf 10.30 uur op de overdekte speelplaats van de school. Na de opening volgt een heildronk, een karate-demonstratie, volleybal, basketbal en dominowedstrijden. Er wordt een barbecue geserveerd en er zijn T-shirts met het opschrift 'Honderd jaar Sint Annaschool' te koop.

ORANJESTAD — Rudolf de Kort herdacht het feit dat hij veertig jaar geleden in dienst van de overheid trad. Thans is hij adviseur van de directie van de Posterijen, waar hij al die jaren werkzaam was. Verleden jaar trad hij geruime tijd op als waarnemend directeur totdat een nieuwe directeur werd benoemd. Bij de huldiging was directeur drs Greg Peterson van de Posterijen aanwezig, die De Kort namens de overheid dank bracht en een geschenk onder couvert overhandigde.

Plannen Meta Corporation voor overname Harbourtown

ORANJESTAD — Meta Corporation, tevens mede-eigenaar van Sonesta hotel, heeft plannen om het in financiële moeilijkheden verkerende Harbourtown over te nemen. De offerte van Meta betekent ook een integratie en consolidatie tussen Harbourtown en Seaport Village. Na de nodige verbeteringen zullen beiden als een toeristencentrum onder de naam 'Seaport Village' gaan functioneren.

Meta Corporation zal subsidiaire bedrijven oprichten om de verschillende eenheden van Harbourtown te beheren en heeft inmiddels de nodige financiering van de Nationale Investerings Bank (NIB) gekregen. Voor de overdracht moet van verschillende instanties vergunningen worden verkregen alsmede toestemming van het gerecht. Verwacht wordt dat dit over enige dagen rond zal zijn.

Meta wijst erop dat het personeel bij een faillisement van een bedrijf gewoonlijk alle voorzieningen verliest. Maar bij deze overname is besloten dat het aantal dienstjaren voor de cessantia-verplichting door Meta wordt overgenomen, alsmede de vakantie tot een maximum van tien dagen. Daarnaast is het belangrijk dat het personeel, dat in dienst van de subsidaire bedrijven van Meta treedt, vanaf het begin onder de sociale voorzieningen valt, met inbegrip van een pensioenplan.

SCHULDEN

Meta is niet van plan om de maatschappijen van Harbourtown over te nemen omdat dan ook alle schulden en afspraken van de maatschappijen moeten worden overgenomen. De offerte van Meta omvat drie belangrijke elementen om de stabiliteit in de toeristenindustrie te garanderen.

Op de eerste plaats is dat de erkenning van de rechten van de timeshare-eigenaren. Als tweede element noemt zij de werkgelegenheid voor de overgrote meerderheid van het personeel, dat daardoor onder het pakket van Meta Corporation zal vallen. Ten derde noemt Meta het betalen van schulden aan de lokale leveranciers.

Het ligt in de bedoeling het gehele project attractiever en tropischer te maken. Daarbij zal veel aandacht worden besteed aan de tuinarchitectuur. Erkenning van de rechten van de timeshare-eigenaren geschiedt op de op Aruba over het algemeen geldende voorwaarden, hetgeen een vergoeding voor onderhoud inhoudt. In belang van de toeristenindustrie en werknemers vindt Meta het belangrijk dat de overdracht zo spoedig mogelijk kan plaatsvinden.

Nieuw bestuur verpleegkundigen

ORANJESTAD — De organisatie van Arubaanse verpleegkundigen (ODEA) heeft een nieuw bestuur voor 1993/1994. Diverse commissies zijn benoemd om te werken aan de inhoud van het verplegingsberoep.

In januari volgend jaar bestaat ODEA vijf jaar en de viering van dit eerste lustrum begint in november dit jaar. Het bestuur zal zich in de komende periode concentreren op de positie van de verpleging in de volksgezondheid in Aruba en educatieve activiteiten.

In het bestuur hebben zitting, de dames verpleegdkundigen: Josefa Chin Woei Njap (voorzitter), Claudine Ho Kang You (secretaris), Margarita Poirier (penningmeester), Rugia Coffie (vice-voorzitter), Ina Broekman (tweede secretaris), Linda Halman (tweede penningmeester) en de commissarissen Henna Doedel en Yvonne Nyack. Drs Arthur Dowers verzorgt de public relations.

Mogelijkheid tot heropening van Cas pa Hubentud

ORANJESTAD — Het bestuur van het gezinsvervangend tehuis Cas pa Hubentud ziet een mogelijkheid om dit tehuis, gelegen aan de Ecuadorstraat 5 in Oranjestad, te heropenen voor het schooljaar 1993/1994. Het is al geruime tijd gesloten.

Cas pa Hubentud biedt tijdelijk verblijf en sociale begeleiding aan minderjarigen die door omstandigheden niet bij hun ouders kunnen inwonen. Het bestuur hoopt het tehuis met het nieuwe schooljaar weer te kunnen openen nu de regering een bijdrage gaat leveren door het salaris van de staf van het tehuis voor haar rekening te nemen. Dit is echter niet voldoende. Om de andere onkosten te kunnen dekken, heeft het tehuis ook de steun van de gemeenschap nodig.

Het bestuur bestaat momenteel uit voorzitter William Illes, vice-voorzitter Yvonne Spellen, penningmeester Marisela Bronswinkel, secretaris Herbert Domacassé, leden Elva Angela, Elizabeth Pope, Fred Gibbs, Alfonso Paredes en Bob Nieuw.

Voordrachten Santa Ana-prijs

ORANJESTAD — De bewoners van Noord kunnen nu al namen indienen van personen die in aanmerking zouden kunnen komen voor de 'Premio Promocional Santa Ana', genoemd naar St. Anna, patrones van de Noord-parochie.

Deze prijs wordt uitgereikt aan een persoon of groep die zich in het afgelopen jaar verdienstelijk heeft gemaakt voor de parochie. Dit is het zesde jaar dat de prijs wordt uitgereikt. In de afgelopen jaren ging deze prijs naar Patang Farro, Matheo Hayde, Imelda Eckmeyer, de crèche van Noord en Filomena Tromp.

De laatste dag om namen op te sturen is 11 maart bij de St. Annaschool, met motivering van de voordracht en een curriculum vitae van de betrokken persoon. De uitreiking van de Premio Promocional Santa Ana is op 18 maart, de Dag van Vlag en Volkslied.

Basketbalzege voor Petfalim

ORANJESTAD — In San Nicolas Sports Park werd gisteravond de nieuwe competitie van de kadetten en junioren van de Aruba Basketbal Bond met het nodig ceremonieel ingeluid.

Op de openingsavond werd ook de eerste kadetten competitiewedstrijd gespeeld tussen Petfalim Boys en RCA Force. Petfalim bleek de sterkste ploeg te zijn en won verdiend met 19-9.

Bij de rust was de stand nog goed in evenwicht: 3-2 in het voordeel van Petfalim. Jason Arrindell (Petfalim) was de topscorer van de wedstrijd met tien punten, terwijl Robert Robles vijf punten voor RCA maakte.

Het wedstrijdschema vermeldt de volgende wedstrijden voor vrijdag 5 maart in het Aruba Juniors sportcentrum: RCA Force tegen Estrella Shell om 19 uur, Tropicana Warriors/Aruba Juniors tegen Hurricanes/Don Bosco om 20 uur en Marathon/Aruba Juniors tegen Estrella/Shell om 21 uur.

Dames 80-plus tennistoernooi goed van start

ORANJESTAD — Het damesdubbel 80-plus tennistoernooi is onder goede publieke belangstelling in het Marlboro Tennis Park van start gegaan. De organisatie is in handen van de damesafdeling van Meiveld Tennis Club en wordt gesponsord door Riunite.

De eerste resultaten van dit Riunite 80-plus toernooi, zijn: Jeanet Kort/Myrtha Evertsz tegen Elly Wong/Margriet Broekaard 8-3; Martina Hernandez/Elaine Giel tegen Naila Nemecek/M.van Romondt 8-1; Gloria Tujeehut/Marlyn Tujeehut tegen Babs Kroonenberg/J. Schouten 8-4; Gina [illegible] tegen Carla Dawson/Anneke Steens 8-2; Nelly [illegible]/Els Willemsen tegen [illegible] Muyres/Gloria [illegible] 8-6; Margriet [illegible]/Elly Wong tegen Idia Croes/Adelaida Ponson 8-2; Evelyn van Dijk/Renee Estrada tegen Babs Kroonenberg/Jolanda Schouten 8-2; Mireya Cordeiro/Yvonne Poirier tegen Dixie Otto/Irene van der Linden 8-5.

Uitslagen Bridge Club

ORANJESTAD — Bridge Club Aruba Ariba speelde op 3 maart de derde avond van de tweede ronde van de competitie. In de Tivoli Club namen 21 paren deel, waarvan zeven in de C-klasse.

In de A-klasse scoorden boven de vijftig procent: 1. mevrouw Vlaar/heer Penning 58,57 procent, 2. mevrouw van Leerdam/heer Somers 57,86, 3. heren Marapin/Tjon Ken Sang 57,50, 4. dames Bilderbeek/Schlang 55,71, 4. echtpaar van Eyck sr. 55,71, 5. echtpaar van Eyck jr. 53,57 en 6. heren Bilderbeek/Reeve 50,36 procent.

De uitslag in de B-klasse: 1. mevrouw van Duin/heer Overeem 57,14 procent, 2. mevrouw Ellers/heer de Vries 55,50 en 3. dames Seaber/Mc Leod 50,69 procent.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
24333.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter B.A.R. Heinze, Nieuwstraat 11. Tel.:32364. Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Westrate via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

* * * * * * * *

BOTICA'S
(nachtdienst)
Beneden de brug:
Kibrahacha, Havenstraat 30. Tel.: 34908.
Boven de brug:
San Lucas. B. v.d. Veen Zeppenveldtstr. Tel.:45119.

* * * * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

* * * * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dra Lili G. Beke-Martínez. tel.: 24696.

* * * * * * * *

WIT GELE KRUIS ARUBA ZUIGELINGENBUREAU
(Koningstraat 22, tel.: 24444)
Dagelijks geopend van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur; maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

* * * * * * * *

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720.

Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond Voor opgave/informatie tel.: 24953.

* * * * * * * *

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 Cartoons; 18.30 Ripiti y Gana; 19.00 My Two Dads; 19.23 Showbizz Today; 19.43 Management; 20.00 Telenoticias; 20.30 Special; 21.00 CNN International Hour; 21.45 Movie; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

* * * * * * * *

ZATERDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin. t/o protestantse kerk. Piedra Plat.

Nederlandse en Italiaanse pers melden maffia-praktijken op Aruba

ORANJESTAD — Volgens de Nederlandse kranten heeft Procureur-Generaal mr. R. Pietersz van de Nederlandse Antillen begin deze week in Rome met de Italiaanse autoriteiten afspraken gemaakt over een hardere aanpak van de maffia op de Antillen en Aruba. Het ministerie van Justitie in Den Haag weigert ieder commentaar. "Het gaat hier om een onderzoek van het Openbaar Ministerie", aldus een woordvoerder.

- door Eef Hermers -

Waarnemend Procureur-Generaal van Aruba, mr. J. Zwinkels, is zeer verrast door deze uitspraak. "Ik kan me niet voorstellen dat Pietersz, zonder mijn medeweten, die afspraken heeft gemaakt. Over eventuele overeenkomsten die Aruba aangaan, zou ik op de hoogte moeten zijn".

Aruba wordt in de Italiaanse pers genoemd als 'strategisch gelegen doorvoerhaven voor Colombiaanse cocaïne'. De maffia zou grote behoefte hebben aan een 'eigen' stukje grond in het Caribisch gebied om geld wit te wassen, onderhandelingen te voeren met Colombiaanse producenten en om cocaïne te verhandelen.

De Italiaanse avondkrant *Corriere delle Sera* schreef gisteren dat Aruba vrijwel een maffia-staat is geworden nadat de vanuit Venezuela opererende familie Cuntrera daar de afgelopen vier jaar 'alles heeft gekocht wat er te kopen was'. De familie zou ook verkiezingscampagnes van lokale politici hebben gefinancierd, onder meer die van premier Oduber.

"De familie Cuntrera heeft de plaatselijke politiek volledig naar haar hand gezet", aldus de Italiaanse krant, die zich baseert op bronnen binnen de Italiaanse, Amerikaanse, Canadese en Nederlandse politie.

Het financiële brein achter de familie, Alfonso Cuntrera, zou zich schuilhouden op Aruba, nadat vorig jaar in september drie leden van de familie Cuntrera werden uitgeleverd aan Italië. Drie andere prominente leden van de familie, alle drie met de voornaam Giuseppe, zouden ook zijn ondergedoken op Aruba.

INVALLEN

Volgens de *NRC* is de rol van de familie Cuntrera op Aruba aan het licht gekomen na invallen vorig jaar in Venezuela in de huizen van de familie en van hun advocaat. Italië had de Venezolaanse justitie om de uitlevering verzocht van de gebroeders Cuntrera, Sicilianen die ongeveer twintig jaar geleden naar Zuid-Amerika zijn vertrokken en vandaar voor veel Siciliaanse maffiafamilies als bankier zijn gaan werken. In september werden Pasquale, Paolo en Gaspare Cuntrera uitgeleverd aan Italië.

AVP-leider mr. Henny Eman meent echter dat de rol van de Cuntrera's al in 1988 aan het licht kwam door een artikel in het Amerikaanse blad *Newsweek*. De Cuntrera's zouden op grote schaal betrokken zijn bij de handel in verdovende middelen en zich schuilhouden op Aruba. Eman vindt dat dit mysterie tot op de bodem moet worden uitgezocht, mede omdat de Cuntrera's Aruba enorme schade hebben berokkend.

Volgens Eman, in 1988 premier van Aruba, werden de Cuntrera's na publicatie van het artikel in *Newsweek* binnen een tijdsbestek van een week van Aruba verwijderd. Eman: "We hadden weliswaar geen keiharde bewijzen maar het artikel was voor ons genoeg om de Cuntrera's uit te zetten. Echter, toen de MEP aan de macht kwam, hadden zij zich weer binnen een week op Aruba gevestigd".

Eman vermoedt dat de Cuntrera's momenteel niet op Aruba verblijven maar sluit niet uit dat ze zich op het eiland zouden schuilhouden. Eman betwijfelt dat de Cuntrera's zestig procent van het eiland bezitten. Volgens de oppositieleider staat het eiland daarvoor te strak onder toezicht van internationale drugsbestrijdingdorganisaties.

HUISZOEKINGEN

Bij de huiszoekingen na de arrestaties van de Cuntrera's vond de Venezolaanse politie volgens de in Milaan gedrukte *Corriere* gegevens over zeventig bankrekeningen en contracten die eind 1991, vlak na de mislukte coup tegen Gorbatsjov, zijn gesloten met Russische leveranciers voor de levering van bouwmateriaal ter waarde van 28 miljoen dollar.

Dit was bedoeld voor de bouw van hotels en casino's, waarvoor de vergunningen al waren verleend. De papieren leidden naar twee bedrijven op Aruba, Inversora Maschary en Inversora Calanchocq, en naar de Intercon Financial Bank in Oranjestad, waar de familie Cuntrera in de zomer van 1992 een deposito had geopend.

De bevestiging van de plannen van de familie om zich op Aruba te vestigen is volgens de *Corriere* gevonden in de verkoop van een 125 kilometer lang gebied langs de grens tussen Venezuela en Colombia dat geruime tijd het territorium van de Cuntrera's is geweest, aan een Newyorkse familie met maffia-connecties.

Een paar jaar geleden bleek bij een ander onderzoek van de Italiaanse justitie dat de maffia ook bijzonder actief is op Sint Maarten. Die berichten hebben geleid tot een justitieel onderzoek naar de Italiaanse hotelmagnaat Rosario Spadaro, die nauwe banden zou onderhouden met Italiaanse verdachten.

Zowel Procureur-Generaal mr. R. Pietersz als premier Oduber waren gistermiddag en vanmorgen niet bereikbaar voor commentaar.

Vice-honorair consul

■ *ORANJESTAD — Ruben Irausquin-Palacios (links) is onlangs benoemd tot vice-honorair consul van Spanje op Aruba. In verband met deze benoeming bracht Irausquin, vergezeld van zijn echtgenote, een beleefdheidsbezoek aan drs Henry Baarh, directeur van directie Buitenlandse Betrekkingen. Het consulaat is gevestigd aan Smith Boulevard 112b.*

Aruba verwerft permanente zetel

ORANJESTAD — Op Aruba vindt momenteel een seminar voor geneeskundigen plaats. De organisatoren zijn Tradewinds Seminar Services (TSS) en Southern Illinois University School of Medicine (SIUSM).

"Vanwege de gastvrijheid, service en veiligheid werd Aruba uitgekozen als de vergaderplaats voor dit jaar", aldus Carla Bruno, meeting-director van TSS.

Eenmaal op Aruba vanwege het seminar en nadat zij zelf de positieve aspecten van het eiland hadden ervaren, besloten de seminargangers gisteren unaniem om Aruba tot permanente zetel te maken van het jaarlijkse seminar van voornoemde organisaties.

Plus Ten blij met samenwerking catalogusmaatschappij uit VS

ORANJESTAD — In een brief aan premier Nelson Oduber heeft de Amerikaanse catalogusmaatschappij J.C.Penney bekend gemaakt dat zij het Arubaanse bedrijf Plus Ten nv heeft aangesteld als eerste officiële verkooppunt buiten de VS. Beide bedrijven zijn zeer enthousiast over dit samenwerkingsverband.

J.C. Penney publiceert jaarlijks drie catalogussen. De nieuwe 1993 lente- en zomercatalogus, bestaande uit 1322 pagina's, is sinds kort voor achttien florin te koop bij Plus Ten. Het boek bevat onder meer kleding en schoenen voor de hele familie, badkleding, lingerie, meubels, gordijnen, alle benodigdheden voor baby's en elektrische apparaten.

De Penney-catalogus is de enige die door Plus Ten wordt verkocht. Belangstellenden kunnen de duizenden andere catalogussen in het pand aan de Caya Betico Croes 162 op hun gemak komen bekijken en de produkten bestellen. Deze worden elke week vanuit Miami verscheept naar Aruba.

De dollarprijzen in de catalogus, vermenigvuldigd met drie, is de uiteindelijke prijs in florins. Dat is inclusief vervoer en importkosten. De tijd tussen de bestelling en de daadwerkelijke overhandiging neemt ongeveer twee tot drie weken in beslag. "Door de samenwerking met Penney kunnen we de bewoners van Aruba snelle service en een grote variatie aan koopwaar aanbieden", aldus Plus Ten-eigenaar Leo van Veen.

Vanwege de nieuwe samenwerkingsovereenkomst houdt Plus Ten vanavond van 17 tot 19 uur een heropening. Radio Carina zal het feest, waar de Academie Brass Band zal optreden, live uitzenden. Onder degenen die een catalogus kopen, worden verschillende prijzen zoals een televisie en microwave verloot. Alle ministers en premier Oduber zijn uitgenodigd voor de heropening.

■ *ORANJESTAD — Leden van de Commissie Toekomstige Staatkundige Relaties (COFURETAL), die vandaag een symposium over de staatkundige toekomst organiseren, brachten deze week een beleefdheidsbezoek aan gouverneur mr Olindo Koolman. Tijdens dit bezoek overhandigden voorzitter Miriam Malmberg en adviseuse mr drs Renée van Aller de documenten.*

Zesde CMB-kantoor

■ *ORANJESTAD — De Caribbean Mercantile Bank (CMB) gaat haar zesde kantoor op Aruba, ditmaal te Santa Cruz openen. Dit zal gevestigd worden in het oude Club San Martin-gebouw naast de Immaculate Conceptiekerk in het centrum. Deze maand wordt met de vernieuwing van het pand begonnen. Verwacht wordt dat midden mei 1993 de opening kan plaatsvinden. Het kantoor zal alle diensten verlenen en klanten kunnen 24 uur per dag gebruik maken van een machine met PIN-code (Persoonlijk Identificatie Nummer). De directie verwacht hierdoor een betere service te kunnen geven aan de bevolking van deze grote buurt.*

Toeristenbureau Aruba bestaat tien jaar

ORANJESTAD — Het Arubaanse toeristenkantoor, gevestigd in het World Trade Centergebouw in de Colombiaanse hoofdstad Bogotá, bestond gisteren tien jaar.

In verband met dit tweede lustrum zond premier Nelson Oduber een telegram met gelukwensen aan directrice Miriam Dabian van het kantoor. Oduber bracht ook dank uit voor het werk dat verzet is in het belang van de toeristenindustrie en sprak de wens uit dat het kantoor haar promotiewerk ook in de toekomst met veel succes zal weten uit te voeren.

Volgens Milton Ponson:

'Wijziging van vuilstortplaats slechts oplossing voor korte termijn'

ORANJESTAD — "De door Directie VROM en Serlimar aangekondigde wijzigingen in het dagelijks beheer van de vuilstort te Parkietenbos en de uitvoering van het project 'Afdekking stortplaats Parkietenbos' leveren op korte termijn slechts een oplossing voor een klein aantal afvalproblemen op Aruba, maar dragen niet wezenlijk bij aan de integrale aanpak van de afvalstoffenproblematiek op lange termijn", aldus Milton Ponson, namens milieuvereniging 'Accion Ambiental'.

Voor de sanering van de vuilstort en de afvalstoffenproblematiek is het volgens Ponson noodzakelijk dat er in het overheidsbeleid aan de opzet en uitvoer van een integraal Afvalstoffenplan gewerkt wordt. Hij noemt hierbij de aspecten waaraan in dit plan aandacht dient te worden besteed. Ponson is van mening dat de door VROM en Serlimar aangekondigde maatregelen slechts een beperkt aantal aspecten van de sanering van de dump betreffen.

Hij haalt aan het conceptrapport 'Afwerking stort Parkietenbos' opgesteld door DHV in 1991 in opdracht van minister Kelly van Openbare Werken en Volksgezondheid betreffende de sanering van de dump waarin een aantal risico's voor milieu en volksgezondheid gesignaleerd worden.

Op de eerste plaats noemt hij de directe blootstelling van mensen op en nabij de dump aan mogelijk asbest, chemische stoffen en verontreinigd stof. Ten tweede de verspreiding van de verontreiniging door verwaaiing van gassen, roetdeeltjes en stof en door de inwerking van neerslag op de dump (wegvloeien van verontreinigd water). Ten derde noemt hij de gezondheidsrisico's door verspreiding van ziektekiemen.

In dit conceptrapport werd een aantal aanbevelingen gedaan op grond van zeer beperkt beschikbare gegevens, op Nederlandse ervaringen gebaseerde inschattingen en zonder milieutechnisch onderzoek, waardoor de absolute betekenis der gedane aanbevelingen niet erg groot is.

Van de gedane aanbevelingen worden op dit moment alleen de bovenafdichting (afdekking) en wijziging in het dagelijks beheer uitgevoerd, daar aan beide geringe kosten verbonden zijn en weinig wijzigingen in het beleid voor de afvalstoffenproblematiek vereist. Een aantal risico's voor gezondheid en milieu blijft bestaan en aangezien in dit rapport van DHV tevens wordt aanbevolen de komende vijf jaar af te zien van een depot voor sterk verontreinigd (chemisch) afval is de waarde van de maatregelen verder beperkt.

AFVALSTOFFENPLAN

Ponson: "De aanbeveling om te komen tot de opzet en uitvoer van een Integraal Afvalstoffenplan Aruba is niet uitgewerkt en derhalve zullen de aangekondigde maatregelen geen wezenlijke bijdrage leveren aan de aanpak van de afvalstoffenproblematiek op Aruba".

Het project 'Afdekking vuilnisstort Parkietenbos' wordt gefinancierd door Nederland in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Door minister Hirsch Ballin is in 1992 gesteld dat milieu en volksgezondheid prioriteiten van het samenwerkingsbeleid zijn. Ponson vindt, dat de nu aangekondigde maatregelen niet getuigen van een effectief milieubeheer en door het ontbreken van een Integraal Afvalstoffenplan Aruba kan er geen sprake zijn van adequate wetgeving.

"Indien we het rapport van DHV doorlichten blijkt voor een goedkope oplossing gekozen te zijn, voorbijgaand in feite aan de noodzaak voor een integrale aanpak van de afvalstoffenproblematiek op Aruba. Hierbij maken zowel de Arubaanse als de Nederlandse overheid en minister Hirsch Ballin zich schuldig aan deficiënt beleid", aldus Ponson.

Ponson tot slot: "Accion Ambiental verzoekt zowel de Arubaanse overheid als minister Hirsch Ballin er op toe te zien dat er gewerkt wordt aan de totstandkoming van een Integraal Afvalstoffenplan Aruba waarin alle andere door Accion Ambiental gesignaleerde aspecten van de afvalstoffenproblematiek ook meegenomen worden".

Opleiding voor hoogste secretaresse-diploma

ORANJESTAD — Op Aruba begint 16 maart de opleiding voor het diploma Certified Professional Secretary (CPS); het hoogste secretaresse-diploma dat te behalen is. De organisatie is in handen van de Aruba Secretaries Association (ASA) en de lessen worden gegeven door docenten van Aruba Hotel School (AHS).

Inmiddels hebben al twintig deelneemsters een kwalificatietest afgelegd en mochten zich inschrijven. Er zijn nog twintig plaatsen vrij voor de Engelstalige CPS-opleiding. Deze bestaat uit zes verschillende vakken, duurt dertig weken en wordt twee keer per week in de avonduren gegeven. Het examen vindt november aanstaande plaats. Informatie over inschrijving is verkrijgbaar bij de bestuursleden van de ASA en bij de AHS.

De ASA kan terugzien op een goed jaar. Er werden vruchtbare conferenties gehouden op Curaçao, Jamaica en in de Amerikaanse staat Ohio. Tijdens de conferentie van de Caribbean Association of Secretaries te Jamaica, werd Aruba als zetel voor deze conferentie gekozen voor 1996-1998. Momenteel wordt gewerkt aan de mogelijkheid voor een tweede Koninkrijksbijeenkomst (Nederland, Antillen en Aruba) voor secretaressen.

Dit jaar wordt de secretaressenweek gehouden van 18 tot 24 april. De Dag van de Secretaresse wordt op 21 april gevierd.

Lezing over informatierecht op de radio

ORANJESTAD — Radio Kelkboom zendt dinsdag 9 maart om 20.45 uur de lezing uit van prof. mr D. Verkade, hoogleraar intellectueel eigendom en informatierecht aan de Rijksuniversiteit Leiden. De lezing, gehouden op 3 maart, was getiteld 'Portretten, brieven en privacy'.

De spreker ging tijdens zijn lezing in op de vraag welke rechten een persoon heeft als van hem of haar gemaakte foto's in de pers of in de reclame gebruikt worden, de publicatie van citaten uit brieven en dagboeken en het recht op privacy. De lezing kan zowel beluisterd worden op de AM-band op frequentie 1440 Khz als op de FM-band 106.7 Mhz.

'Moonlight' bowlingtoernooi

ORANJESTAD — In Eagle Bowling Palace begint zaterdagnacht een 'moonlight' bowling toernooi.

Er wordt volgens het handicapsysteem van drie spellen gespeeld. Hiervoor zijn verschillende prijzen beschikbaar. Belangstellenden kunnen zich voor twintig florin bij het Bowling Palace inschrijven.

Inschrijving Miss Aruba

ORANJESTAD — Star Promotion, organisator van de Miss Aruba-verkiezing, maakte gisteren bekend dat de inschrijving van kandidaten voor de verkiezing van Miss Aruba 1993 al geopend is. Voor inschrijving kan men telefonisch terecht bij Susanita Maduro (46488) of Mickey Gravenhorst (29180 of pager 1270-670).

Contessa bloemen en plantenkwekerij

houdt weer haar wekelijkse

WEEKEND PLANTENMARKT

Dit weekend openen wij de deuren van onze nieuwe winkel op Cas Grandi/Bande Riba in de grootste kwekerij van Curaçao !!

Bij planten horen potten en bij **Contessa** weten ze daar raad mee! Vele aardewerk potten uit Italië, Griekenland en Africa. Vele plastic hangpotten. Rieten manden en hangmandjes.

Bij ons doet u leuke ideeën op om uw porch en terras te verfraaien. Meer dan **200 soorten planten** voor binnen en buiten.

Al deze potten zijn tevens te koop in ons plantenparadijs op **Bloempot Shopping Center** met wekelijks verse bloeiende planten uit Nederland!

Contessa
BLOEMEN- EN PLANTENKWEKERIJ

DEPARTEMENT VAN LUCHTVAART

In de maanden april en mei 1993 zal gelegenheid gegeven worden tot het afleggen van

LUCHTVAARTEXAMENS

Ingaande **oktober 1993** zal het onderdeel "Luchtvaartmeteorologische codes" afgenomen worden volgens de nieuwe ICAO-voorschriften die per 1 juli 1993 van kracht worden. Tevens zal met ingang van oktober 1993 het vak "Human Factors" als verplicht onderdeel van de luchtvaartexamens geïntroduceerd worden.

Voor aanmelding en nadere informatie dient men zich te wenden tot het Departement van Luchtvaart te Curacao (Seru Mahuma z/n).

De direkteur,

S.J. Francisco.

De aanleg of reparatie van Uw elektrische installatie vereist toch echt wel vakmanschap.

Geef ons uw telefoontje en U zult gegarandeerd tevreden zijn als het karwei afgerond is.

Neem een besluit
Kies

Rozenweg
VOORUIT
Tel. 378961
Fax. 370281

STROOMONDERBREKING

Veel werkzaamheden kunnen wij voor u uitvoeren zonder u te storen, doch ditmaal moeten wij de stroomvoorziening onderbreken op:

* Zondag 7 maart 1993
vanaf 09.00 tot 14.00 uur;

* Gedeelte F.D. Rooseveltweg (vanaf Grotten van Hato tot pompen van Curoil en omgeving) en Landhuis Hato en omgeving.

----

* Zaterdag 6 maart 1993
vanaf 09.00 tot 14.00 uur;

* Gedeelte Barbadosweg (vanaf Cubaweg tot St. Luciaweg), gedeelte Cubaweg (vanaf Matanzasweg tot Grenadaweg), gedeelte Grenadaweg, Matanzasweg, Sint Kittsweg, gedeelte St. Luciaweg (vanaf Trinidadweg tot Manhattanweg), Sint Vincentweg, gedeelte Tobagoweg (vanaf Trinidadweg tot Manhattanweg) en gedeelte Trinidadweg (vanaf Tobagoweg tot Tortolaweg).

----

* Donderdag 11 maart 1993
vanaf 09.00 tot 14.00 uur;

* Gedeelte Apollostraat (tussen Cas Coraweg en Minervastraat), Barioaggelweg, Boy Ecuryweg, gedeelte Cas Coraweg (vanaf Sch. b.n. Doormanweg tot Semikokweg), gedeelte Chuchubiweg (vanaf Cas Coraweg tot Kinikiniweg), Chonchorogaiweg, gedeelte Dianastraat, gedeelte Schout bij Nacht Doormanweg (vanaf Dr. Caprileswog tot Cas Coraweg), gedeelte Dr. Eversweg, Dr. Jacques Elliasweg, Flamingoweg, Herculesweg, Kanarieweg, Kaya Bigonia, Kaya Minguel Suriel, Kaya Misa Alegre, Kaya Koke, Kaya Kuriela, Kaya Ogete, Kaya Pachi Jan Bakhuis, Kaya Rankil, Kaya Raphael Hansen, Kaya Solé, Kaya Stituti, Kaya Zeilpla, Minervastraat, Nederweg, gedeelte Oost Jongbloedstraat, Oost Jongbloedstraat A, Oost Jongbloedstraat B, gedeelte Reigerweg (vanaf Radulphus College tot Flamingoweg), San Fuegoweg, Seru Mangusa, Thaliaweg, gedeelte Van Engelenweg (vanaf Cas Coraweg tot Boy Ecuryweg), gedeelte Weg naar Ronde Klip (vanaf Erosweg tot St. Lucia School) en gedeelte Zapateer ter hoogte van Soltuna.

Dr. S.A. da Costa, Chirurg.

Beëindiging praktijk per 1 maart 1993.

Langs deze weg wil ik alle patiënten dank zeggen voor het in mij gestelde vertrouwen.

De praktijk zal worden voortgezet door
Dr. N. van Leeuwen, chirurg.

Adres: Breedestraat 200 (O)
Telefoon 627777

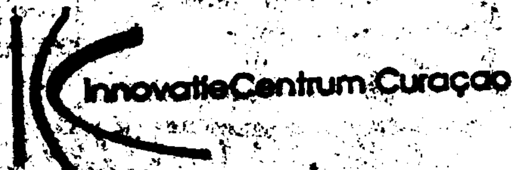
. . . .

Gevestigd per 1 maart 1993
Dr. N. van Leeuwen, Chirurg.

Praktijkadres: Breedestraat 200 (O)
Telefoon: 627777

Consult na afspraak.

FEFFIK

InnovatieCentrum Curaçao

- RECTIFICATIE -

FEFFIK in samenwerking met het INNOVATIECENTRUM CURAÇAO organiseren:

Docent : A. de Blaauw

1. Datum : 8 en 9 maart 1993
Onderwerp : Kabeldoorsnede berekeningen en het toepassen van gelijktijdigheidsfactoren.
Tijd : 16:00 uur - 19:30 uur
Plaats : Hotel van der Valk Plaza

2. Datum : 10 en 11 maart 1993
Onderwerp : Het bepalen van dynamische kortsluitstroom.
Tijd : 16:00 uur - 19:30 uur
Plaats : Hotel van der Valk Plaza

3. Datum : 12 en 13 maart 1993
Onderwerp : Wat is aarden en waarom.
Tijd : op vrijdag 12 maart 1993 van 08:00 - 12:00 uur
op zaterdag 13 maart 1993 van 16:00 uur - 19:30 uur
Plaats : Hotel van der Valk Plaza

Kosten : NAfl. 200,00 per kursus te storten op Girorek. nr. 252131 of ABN/AMRO-bankrek. nr. 1348.272 t.n.v. FEFFIK met vermelding van kursus.

Inschrijving bij Mw. E.J. Mathilda tel. nr. 614218, Abattoirweg 15. Inschrijving ter plaatse is ook mogelijk. Op kursusdag stortingsbewijs overleggen. Deelnemers gelieve rekenmachine (calculator) meenemen.

AVISO

EL INSTITUTO VENEZOLANO PARA LA CULTURA Y LA COOPERACION EN CURAZAO. participa a toda la Comunidad Curazoleña que las inscripciones de los cursos que se detallan a continuación se realizarán entre el 3, 4 y 5 de Marzo del presente año, Las clases se iniciarán el Lunes 08 de Marzo.

— ESPAÑOL BASICO PARA JOVENES:
Edad: De 11 a 16 años, estudiantes de escuelas.
Días: Martes y Jueves de 3:00 a 4:30 pm.

— ESPAÑOL PARA ADULTOS:
Nivel Básico I:
Días: Lunes y Miércoles de 9:00 a 10:30 am.
Martes y Jueves de 10:30 a 12:00 am.
Lunes y Miércoles de 5:00 a 6:30 pm.
Lunes y Miércoles de 6:30 a 8:00 pm.
Miércoles y Viernes de 10:30 a 12:00 am.
Requisitos: Haber aprobado el Básico I.

— NIVEL INTERMEDIO I:
Días: Martes y Jueves de 9:00 a 10:30 am.
Martes y Jueves de 6:30 a 8:00 pm.
Requisitos: Haber aprobado Básico II:

— NIVEL AVANZADO I:
Días: Lunes y Miércoles de 6:30 a 8:00 p.m.

— NIVEL AVANZADO II:
Días: Lunes y Miércoles de 9:00 a 10:30 am.
Martes y Jueves de 5:00 a 6:30 pm.

— CONVERSACION AVANZADA:
Días: Lunes y Miércoles de 5:00 a 6:30 pm.

AREA DE MECANOGRAFIA:

— MECANOGRAFIA BASICA PARA JOVENES:
Grupo A Días: Lunes y Miércoles de 3:30 a 4:15 pm.
Grupo B Días: Lunes y Miércoles de 4:15 a 5:00 pm.

— MECANOGRAFIA BASICA PARA ADULTOS:
Días: Lunes y Miércoles de 5:00 a 6:30 pm.

— MECANOGRAFIA AVANZADA:
Días: Lunes y Miércoles de 6:30 a 8:00 pm.

Costo: Los cursos son totalmente GRATIS, los cupos son limitados.

Para mayor información dirigirse a la Sede del I.V.C.C., Grebbelinieweg 16, ó llamar por el teléfono 617496, en horas de oficina de 9:00 a 12:00 m. y de 2:00 a 6:00 pm.

Voor een van onze klanten, een internationaal bedrijf dat zich o.a. bezig houdt met handel in valuta's, optiekontrakten, interest rate hedges, swaps en andere financiële instrumenten op het gebied van beheersen van valuta- en renterisico's, zoeken wij voor de funktie van administrateur

EEN JONGE ENTHOUSIASTE LEERGIERIGE HEAO'ER M/V

van wie verwacht wordt dat hij/zij zich in korte tijd de administratie van deze interessante maatschappij eigen maakt.

Deze medewerker zal verder verantwoordelijk zijn voor:
- het opstellen van de dagelijkse valutapositie rapportage, de maandelijkse financiële rapportering, extra-comptabele overzichten en budgetten;
- het onderhouden van contacten met banken, financiële instellingen en trading agents;
- het in voorkomende gevallen verrichten van soortgelijke werkzaamheden ten behoeve van gelieerde maatschappijen en vervanging van de controller bij afwezigheid.

Functie-eisen
- afgeronde HEAO-opleiding;
- zeer goede beheersing van de Engelse en Nederlandse taal in woord en geschrift. Kennis van Duits strekt tot aanbeveling;
- gedegen LOTUS ervaring
- kennis van valuta instrumenten is een pre, doch niet vereist
- goede contactuele eigenschappen, organisatievermogen en teamgeest
- leeftijdsindicatie: tot ca. 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 10 dagen richten aan Dos Mundos N.V., P.O. Box 6103, Aruba.

Voor informatie kunt u bellen met tel. 636259

Pa mihó preis, kalidat superior i servisio optimal...

BOUWMATERIALEN JONGBLOED

PALU 1,25 pa pia	PORTA pa paden di kas 55,=
BETONMAT	PORTA pa palo di kas for di 140,=
GROOVE PINE 2 duim I 4 duim	BETONPLEX
MULTIPLEX 18 mm 80,= tambe di 12 mm	TRIPLEX 6 i 4 mm
HARDWARE BON SURTI !	PLACHI PA DAK (trapesio) 14,50 pa meter
surtido grandi bunita diseño MOSAIKO for di 20,= pa m²	KOZEIN BASRALOCUS 80,=
	Nos tin PALU WORMANISA tambe!

Kaya Tersichore 11 - Telefon 378276 / 378309

UEFA-voorzitter wil nieuwe opzet

MADRID — Voorzitter Lennart Johansson van de UEFA heeft een revolutionair plan voor een nieuwe opzet van het Europa Cup-voetbal. De Zweed wil de toernooien om de Europa Cup I en de UEFA-beker met ingang van het seizoen 1994-'95 samenvoegen.

Volgens de ideeën van Johansson, afgedrukt in de Spaanse krant El País, zullen 128 clubs van de 47 aangesloten bonden in een toernooi uitkomen. Hij wil de verenigingen naar geografische ligging indelen en de topclubs plaatsen. De beste zestien gaan uiteindelijk over naar een finaal stadium, dat in competitievorm wordt afgewerkt.

Hij benadrukte in Madrid, na een vergadering van de technische commissie van de UEFA, dat het om een persoonlijk plan gaat, dat hij binnenkort zal voorleggen aan het bestuur. Grote voetballanden als Italië of Duitsland zouden drie of vier clubs mogen inschrijven, dwergen als Cyprus of Malta slechts een.

Het Europa Cup-toernooi voor bekerwinnaars blijft volgens de plannen in vrijwel ongewijzigde vorm gehandhaafd, hoewel Johansson voorstander is van een dubbele finale, zoals tegenwoordig in het toernooi van de UEFA-beker.

Overleg in het binnenveld

FORT MYERS — Het honkbalteam van de Boston Red Sox ondergaat de voorbereidingen voor het komend seizoen in het Palms Park in Florida. Woensdag trainde en speelde de basisselectie zelfs een paar innings tegen de jeugdige honkballers van het Boston College. Op de foto het moment waarop manager Butch Hobson (links) de wedstrijd stil legt, om onder andere instructies door te geven aan binnenvelder Tim Naehring (rechts).

Medici geïnteresseerd in dopingzaak

IAAF-commissie buigt zich over tweede dopingaffaire Johnson

BONN — Het nieuws van de Toronto Stars dat Ben Johnson vermoedelijk opnieuw betrapt is op doping, gaat een nasleep krijgen. Nadat de atleet zijn advocaat inschakelde, ligt zijn lot nu in handen van vijf leden van de Medische Commissie van de Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF). Aan de andere kant zijn al reacties van medici binnengekomen, die meer geneigd zijn te denken aan de natuurlijke - overigens te veel productie van testosteron bij sporters: Ben Johnson krijgt dus indirect bijval.

Het vijftal dat zich over de zaak-Johnson gaat buigen, bestaat uit Arne Ljungqvist (Zweden), Gabriel Dolle (Frankrijk), Frank Greenberg (VS), Manfred Donike (Duitsland) en Antonio dal Monte (Italië). De commissie komt vandaag in Parijs bijeen.

Deze nieuwe affaire-Johnson heeft meteen al een reactie opgeroepen van de Duitse expert Werner Franke, een voormalige Oostduitser die veel onderzoek heeft verricht op het gebied van het gebruik van verboden stimulerende middelen. Franke, thans werkzaam als bioloog in Heidelberg, sprak zich donderdag uit voor wijziging van de regels aangaande de toegestane niveaus van testosteron bij sportlieden.

Testosteron is de basis van alle verboden anabole steroïden en het hormoon wordt door het lichaam aangemaakt in de testikels. In verreweg de meeste gevallen verhoudt testosteron zich in het lichaam tot zijn regulerende substantie epi-testosteron als 1:1.

Wanneer bij een dopingcontrole een verhouding van 6:1 wordt aangetroffen is dat een reden tot het het spreken van doping. Er bestaat echter een grijs gebied tussen zes en tien. Het Internationaal Olympisch Comite (IOC) beveelt in die situatie nader onderzoek aan om uit te sluiten dat de sporter het testosteron op natuurlijke wijze aanmaakt.

Het feit dat de IAAF de Medische Commissie bijeenroept zou een aanwijzing kunnen zijn dat de verhouding testosteron/epi-testosteron die in het urinemonster van Johnson is aangetroffen in dit grijze gebied ligt.

In Duitsland hebben zwemster Astrid Strauss en Rkanoer Detlev Hoffmann te maken gehad met dopinggevallen met testosteron. Zij hebben hun zaken voor de burgerrechter gebracht. Strauss weet haar te hoge verhouding aan overmatig alcoholgebruik. Zij won de rechtszaak en mocht deelnemen aan de Duitse Olympische selectiewedstrijden. Hofmann werd op last van de rechter op de lijst van Olympische deelnemers geplaatst.

Strauss is nog steeds in een juridische strijd gewikkeld met de Duitse- en internationale zwembond. Zij ondergaat binnenkort een speciale test om vast te stellen wat de invloed van alcohol op haar lichaam is.

Franke, die in het voormalige Oost-Duitsland uitgebreide studies heeft verricht op het gebied van dope, is van mening dat het grijze gebied moet worden afgeschaft. Hij vindt dat hoge niveaus alleen kunnen worden veroorzaakt door het gebruik van verboden middelen. "Het komt slechts zeer zelden voor dat er een genetische afwijking bestaat waardoor de verhouding testosteron/epi-testosteron natuurlijk boven de factor zes ligt. De kans is een op 10.000. Er bestaat geen absoluut wetenschappelijk bewijs dat andere invloeden buiten lichaam het niveau boven zes kunnen brengen."

Hij vervolgt: "Het is belachelijk. Het is die grijze zone waarin men wat kan rommelen. Sportlieden kunnen het als een ontsnappingsroute gebruiken. Ik heb in 1982 in de DDR studies gezien, waarin het niveau zes werd aangegeven als tot waar men met het toedienen van dopé kon gaan."

Franke is van mening dat een van nature hoog testosteron-niveau bij sporters in het verleden reeds vele malen moet zijn aangetroffen bij controles. Een plotselinge stijging kan daarom alleen maar worden toegeschreven aan het gebruik van verboden middelen. De Medische Commissie van het IOC beveelt aan dat testuitslagen van sportlieden, van wie het niveau tussen de zes en tien ligt, vergeleken moeten worden met eerdere controles en dat gedurende een aantal maanden regelmatig controles moeten plaats vinden.

AGENDA SPORT

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vrijdag van 20.00-22.30 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur en zondag van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARRIO JANWE
Dammen:
elke donderdag van 15.00-18.00 uur damles en -training voor de jeugd vanaf acht tot achttien jaar.
Schaakvereniging Janwé:
elke zaterdag van 09.00-12.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf zeven tot 23 jaar.

DAMACOR BOWLING CLUB
(Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur, vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur, zondag vanaf 13.00 uur.

RUST & BURGH
(Schaakvereniging Curaçao)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken

* * * * * * * *

AS Roma en Real Madrid nemen afstand

ROME/MADRID — AS Roma en Real Madrid hebben in de eerste wedstrijden voor de kwartfinales van het toernooi om de UEFA-beker pas geringe afstand van hun tegenstanders genomen. Roma won met 1-0 van Borussia Dortmund, Real met 3-1 van Paris Saint Germain.

Op het door hevige regenval moeilijk bespeelbare veld in het Olympisch stadion van Rome kon de nummer zeven van de Serie A niet overtuigen. Borussia had in de eerste helft de beste kansen, maar aanvoerder Zorc en de Deen Povlsen wisten er geen raad mee.

Na de rust kwam Dortmund, de laatste Duitse vertegenwoordiger in de drie Europese bekertoernooien, wel onder grote druk te staan. Het Romeinse overwicht leidde in de 66ste minuut tot een doelpunt van de Kroaat Mihajlovic. Scheidsrechter Mario van der Ende stuurde twaalf minuten voor tijd verdediger Bonacina (Roma) met een tweede gele kaart van het veld.

In het Santiago Bernabeustadion liep Real Madrid een half uur vergeefs storm. Toen was het voor de thuisclub twee keer raak. Butragueno en de Chileen Zamorano, na een blunder van de Parijse doelman Bell, maakten de doelpunten. Vier minuten na de hervatting kregen de Franse bezoekers zicht op een goed resultaat toen Ginola voor 2-1 zorgde. In de slotminuut bepaalde Michel uit een strafschop de eindstand op 3-1. PSG beëindigde het duel met tien man nadat Roche was weggestuurd.

Na slechte repetitie in Europees voetbal

PSV, Ajax en Feyenoord moeten op zoek naar vorm in voetbalweekeinde

DEN HAAG — De aan het Europese front tobbende toppers gaan dit weekeinde op zoek naar rehabilitatie. PSV, Feyenoord en Ajax moeten op de 23ste speeldag van de Nederlandse voetbalcompetitie bewijzen dat ze de harde klappen in de Europese competitie hebben verwerkt. Vooral voor de zwalkende landskampioen PSV breekt een belangrijke week aan. De Brabanders hebben dit seizoen nog slechts een troef in handen en dat is het verdedigen van de titel.

Die titelverdediging lijkt een moeilijke opgave te gaan worden. Wim Kieft typeerde de penibele situatie na de nederlaag van 1-3 tegen IFK Göteborg het treffendst: "De competitiewedstrijd tegen MVV is nu een cruciale, want als we tegen de Limburgers niet winnen, neemt de onrust toe. Dat lijkt me logisch."

De verrassend als vierde geklasseerde voetballers uit Maastricht hebben ook iets recht te zetten na het thuisverlies van 0-2 tegen Sparta vorige week. Dat komt PSV zeker ongelegen onder de huidige omstandigheden waarin alleen nog de competitie telt en voor MVV de jacht op de eerste deelneming aan een Europees voetbaltoernooi.

Feyenoord bleek dinsdag in de eerste serieus te noemen krachtmeting in het EC 2-toernooi tegen de technisch begaafde voetballers van Spartak Moskou veel tekortkomingen te hebben. Zondag staat de altijd lastige uitwedstrijd tegen stadgenoot Sparta op het programma.

Op Spangen kan het wel eens spoken, zeker omdat de ploeg van Rob Jacobs niets meer te verliezen of te winnen heeft in de huidige competitie en aldus onbevangen tegen Feyenoord, waarbij Van Loen en Fräser inzetbaar zijn. Beiden bleven tegen Spartak wegens respectievelijk het niet speelgerechtigd zijn en een schorsing langs de kant.

Ajax mag in Volendam aan de Dijk proberen revanche te vinden voor de nederlaag van 2-4 in Auxerre, waar 's avonds ongetwijfeld de Chablis rijkelijk heeft gevloeid. De Amsterdammers en met name Stanley Menzo, wiens klassieke blunder in de tweede helft indirect de inleiding tot het verlies was, hebben zich ongetwijfeld het hoofd gebroken hoe een voorsprong van 2-0 verkwanseld kon worden.

Volendam is niet meteen een ploeg die Ajax straks een handje zal toesteken om het gedeukte imago op te poetsen. Sinds de komst van Fritz Korbach heeft de ploeg niet meer verloren. Bovendien wacht Ajax volgende week woensdag alweer de uitwedstrijd tegen Roda JC. De ploeg van Van Gaal dient in veertien dagen zes duels te spelen.

FC Utrecht, steeds minder kandidaat voor het UEFA Cup-toernooi, kan na zondag weer meetellen in de race om Europees voetbal, maar dan moet eerst thuis van FC Twente, de nummer drie op de ranglijst worden gewonnen. In Dordrecht ontmoeten Dordrecht '90 en FC Groningen elkaar. Beide zijn ploegen die verscheurd zijn door interne strubbelingen. De thuisclub stevent regelrecht op degradatie af of erger nog: naar opheffing van de club.

Deze week gooide de met veel hiesa binnengehaalde en overgewaardeerde spits John de Bever met extra modder door de club als een "criminele bende" af te schilderen. FC Groningen ontsloeg trainer Pim Verbeek en hoopt met Leen Looyen de ploeg weer in de rails te krijgen.

Go Ahead Eagles en Cambuur-Leeuwarden zijn nog niet gevrijwaard van degradatiezorgen, hoewel beide ploegen een eind verwijderd zijn van de rode streep. De Eagles spelen tegen Willem II, dat in Deventer kan bewijzen dat de zege van 5-0 op Dordrecht '90 geen uitschieter was. Cambuur gaat op bezoek bij RKC dat zich na een moeizaam begin zich op een veilige plaats in de middenmoot handhaaft.

Rijkaard ook uitgeschakeld

MILAAN — De linker enkel van Frank Rijkaard is donderdag in Milaan in het gips gezet. De middenvelder is voor enkele weken uitgeschakeld. Rijkaard had al een tijdje last van de blessure, maar speelde toch af en toe een wedstrijd. De blessure is alleen met rust te genezen.

Marco van Basten, de andere gekwetste Nederlander bij Milan, krijgt vrijdag op het trainingscentrum Milanello te horen hoe zijn programma voor de komende weken eruit ziet. De spits werd eind vorig jaar door dokter Marti geopereerd aan de rechter enkel.

Bijna zeker van kampioenschap

ASPEN — De wereldkampioenschappen ski-afdaling kunnen dit weekeinde met een titel-overwinning voor Franz Heinzer (zie foto) worden afgesloten. Hij moet wel een goede afdaling registreren en met een goede tijd binnen de vier eerste afdalers eindigen. Op het moment leidt de skiër uit Zwitserland de groep afdalers, terwijl hij tijdens de trainingen ook blijk gaf in goede vorm te verkeren.

UTRECHT — De eredivisieclub FC Utrecht en Wlody Smolarek zijn een contractverlenging van twee jaar overeen gekomen. De nieuwe verbintenis van de 35-jarige Pool houdt tevens in dat hij met ingang van het nieuwe seizoen wordt opgenomen in de technische staf. Zijn belangrijkste taak zal daarin bestaan uit het individueel begeleiden van voornamelijk jeugdspelers.

Volkov te sterk voor Sampras

INDIAN WELLS — Alexander Volkov heeft in de derde ronde van het toernooi in Indian Wells Pete Sampras uitgeschakeld. Volkov, in Rotterdam vorige week in de halve finales verslagen door Anders Jarryd, behaalde donderdagavond zijn negentiende overwinning van 1993. Geen speler heeft in de afgelopen twee maanden meer partijen in ATP-toernooien gewonnen, dan de Rus.

Met het vertrek van Sampras staan slechts drie van de eerste acht geplaatsten in de kwart-finales van het toernooi dat met zijn prijzengeld van drie miljoen gulden acht van de top-tien van de wereldranglijst trok.

Volkov slaagde er in Sampras uit zijn normale spel te halen. De degelijke Rus hield Sampras met scherpe drives aan de achterlijn, scoorde vaak op de tweede opslag van zijn tegenstander en ontdekte al vroeg in de wedstrijd dat de nummer twee van de wereld te weinig controle had over zijn doorgaans sterke fore-hand.

"Ik denk", vertelde Volkov, "dat ik tegen iedere tegenstander een kans heb, wanneer ik maar rustig blijf spelen. Tegen Sampras kun je winnen, wanneer het je lukt hem van het net weg te houden." Volkov slaagde daarin, hoewel hij diep in de tweede set zijn opslagbeurt verspeelde na een voorsprong van 5-2. Op 5-4 bleef de nummer 22 van de wereldranglijst echter overtuigend meester van de situatie: 7-5 en 6-4.

Kasparov wijst Timman terug

LINARES — Jan Timman heeft in de zevende ronde van het internationale schaaktoernooi in Linares een nederlaag in 53 zetten geleden tegen wereldkampioen Gari Kasparov. De Rus behield daarmee de leiding in het klassement, die hij echter moet delen met de jonge Indiër Anand.

Kasparov, die met wit speelde, stond van het begin beter. Constante druk op de stelling van Timman leverde hem op de dertigste zet een extra pion op. Het leek erop dat de Amsterdammer in het eindspel enige kans op remise had met zijn loper tegen Kasparovs paard, toen deze iedereen verbaasde door dat stuk te offeren voor een pion.

Een van Kasparov's pionnen bereikte hierna de overkant van het bord en promoveerde tot dame.

Nieuwe trainer nog niet naar Kerkrade

Stevens wacht tot regeling van Roda JC met Koster

EINDHOVEN — PSV en Roda JC hebben overeenstemming bereikt over de overgang van Huub Stevens, die trainer Adri Koster in Kerkrade moet vervangen. PSV heeft daarbij een vergoeding bedongen. De transfer kan alleen nog afketsen, als Roda niet tot een afvloeiingsregeling met Koster komt.

Manager Ploegsma vertelde dat de overgang van Stevens nog niet helemaal rond is. De clubs lijken het eens, maar Stevens moet persoonlijk nog bepaalde zaken geregeld zien in Kerkrade. Dat heeft met zijn contract te maken en met de afwikkeling van de overeenkomst tussen Roda JC en Adri Koster.

Daarbij zijn problemen gerezen. Volgens Rodamanager Kuijer doet de club een uiterste krachtsinspanning alsnog tot een oplossing te komen. Koster gaat niet akkoord met de financiële regeling die Roda voorstelt.

Volgens Kuijer dient zo snel mogelijk een nieuwe hoofdtrainer voor de kwakkelende groep te staan. Het is zelfs mogelijk dat Roda op zoek gaat naar een ander, als Stevens van mening blijft dat hij pas naar Kerkrade kan komen als de zaak met zijn vroegere medespeler Koster is afgehandeld.

■ WILLEMSTAD — Rolf Oostenbrink speelde een sterk jeugd badmintontoernooi het afgelopen weekeinde in de sporthal van SDK. Hij kreeg uit handen van veteraan Jozef de Bell de gelijknamige wisselbeker toegereikt (zie foto).

Grote opkomst badmintonspelers

Rolf Oostenbrink winnaar Jozef de Bell-toernooi

WILLEMSTAD — De zeer jeugdige badmintonspeler Rolf Oostenbrink heeft het Jozef de Bell-toernooi, dat het afgelopen weekeinde werd verspeeld, gewonnen. Hij kwam uit in de jongste deelnemersgroep en legde beslag op de wisselbeker, nadat hij in zijn enkelpartijen de meeste punten heeft gescoord. Een record aantal van maar liefst 87 jongeren heeft deelgenomen aan dit jaarlijks terugkerende jeugdtoernooi, dat opgedragen wordt aan de nog actieve badmintonspeler Jozef de Bell.

Jozef de Bell is een van de grootste badmintonliefhebbers die Curaçao telt. Al vele jaren draait hij mee in kampioenschappen en toernooien, die op het eiland worden gehouden. Hij is een zeer actief lid van Badmintonclub Cadushi. Vorig jaar nog moest hij samen met zijn vriend en dubbelspelpartner Max Sybesma, genoegen nemen met een tweede plaats tijdens het laatst gehouden open toernooi van Cadushi in de sporthal van Marinebasis Parera.

Dit toernooi werd door de Badminton Bond Curaçao (BBC) georganiseerd, in Sentro Deportivo Korsou te Brievengat. De grote toeloop van de jeugdige badmintonspelers, bevestigt nogmaals dat het toernooi zeer populair is onder de jonge deelnemers.

TE STERK

Oostenbrink speelde in de categorie voor jongens tot en met elf jaar en bereikte zonder noemenswaardige gebeurtenissen de finale. Hij moest het opnemen tegen de andere finalist Montroos, die ook een goed toernooi afwerkte. In de finale echter bleek Oostenbrink te sterk voor Montroos. In het begin van de eerste set vorderde de strijd gelijk op, maar daarna liep Oostenbrink gemakkelijk uit en behaalde in twee sets de winst en het kampioenschap: 15-5 en 15-4. In het dubbelspel slaagde Oostenbrink er ook in om samen met partner [illegible] kampioen te worden [illegible].

In de categorie voor jongens tussen twaalf en veertien jaar, stonden Maarten Bak en Jerry da Costa Gomez tegenover elkaar in de finale van het heren-enkelspel. Bak, een meer ervaren speler dan zijn tegenstander, had eigenlijk weinig moeite het onderlinge spel te bepalen. Hij zegevierde in twee sets: 15-9 en 15-3.

Guillermo Breidel en Donald Pedro waren de hoofdrollen in de finale van het heren-enkel in de categorie voor deelnemers tussen de veertien en achttien jaar. Vooral de tweede set werd hard bevochten eer er een winnaar vast stond. Pedro had echter ook slechts twee sets nodig om zijn tegenstander te verslaan: 15-7 en 17-14.

[illegible]

finale in het dames-enkel bereikt. In de finalestrijd die er volgde, maakte Ballentine indruk met haar ballen die ze goed plaatste op de baan. Het werd 11-5 en 11-7 in het voordeel van Ballentine.

In de categorie meisjes tussen twaalf en veertien jaar, stonden Marije Schaafsma en Judary Druintak voor de zoveelste keer tegenover elkaar. Uiteindelijk veroverde Schaafsma de kampioenstitel door haar tegenstandster met 11-5 en 11-4 terug te wijzen. Ankie Kolen en Chantal Sampson speelden ook in de selectiegroep afdeling dames. In de finale won Sampson in eveneens twee sets (11-8 en 11-6) van Kolen.

Extra PSV- verdediger in voordeel IFK

EINDHOVEN — Een analyse van het spel van PSV na de nederlaag tegen IFK Göteborg laat zien, dat het wapen zich tegen zijn bezitter heeft gekeerd. PSV's coach Hans Westerhof koos voor een extra verdediger om Göteborg's aanval te beteugelen, maar de Zweden kregen in het tweede deel van de tweede helft alle mogelijkheden hun snelheid en de ruimte te gebruiken tegen de verdediging die numeriek sterker was.

"Wij hadden ons erop ingesteld", vertelde Roger Gustafsson, de coach van IFK, "dat PSV een doelpunt tegen ons zou maken. Daarom zijn wij van die 1-0 niet echt geschrokken. Wij zijn ons [illegible] ons [illegible] en [illegible] de snelheid van [illegible] de ruimte gebruikt die op de helft van de tegenstander ontstond en doelpunten gemaakt."

"Na rust zijn wij nog enigszins in de problemen geweest [illegible] hebben k[illegible] stand [illegible]. Opnieuw is gebleken [illegible] winterpauze niet nadelig behoeft te zijn. Wij hebben in de jaren tachtig geleerd hoe wij een periode zonder competitiewedstrijden moeten overbruggen, en opnieuw is gebleken dat het geen nadeel is. Wij konden ons helemaal op deze wedstrijden richten. PSV werd geconfronteerd met moeilijkheden in de eigen competitie."

Hans Westerhof wist zich en zijn PSV [illegible] met nog drie wedstrijden op het programma in de champions league [illegible] uitgespeeld [illegible] pijn dat [illegible] wedstrijd die wij zo goed zijn begonnen. De eerste twintig minuten waren voor ons, wij maakten een doelpunt en wij waren op weg naar meer, maar mentaal hebben wij ons niet over de eerste tegentreffer kunnen heenzetten."

Westerhof zette een systeem van jaren - vier aanvallers - aan de kant. "Ik moest kiezen voor vier echte spitsen of voor een libero die gaatjes kon stoppen en aanvallend iets kon betekenen. Daarop is mijn keuze gevallen. Het leek minder riskant, maar het kostte wel een aanvaller zijn plaats. Gegeven de vorm van de laatste tijd heb ik Vanenburg laten vallen."

"Een andere mogelijkheid zou natuurlijk geweest zijn over het hele veld [illegible] tegen een [illegible] ervaringen leert mij dat niet de beste oplossing." Zijn vondst was dat ook niet. In de tweede helft kwam Vanenburg, die na afloop zich van ieder commentaar wenste te onthouden, toch in de ploeg en werd wel man [illegible] indien je [illegible]. Bovendien kon ik moeilijk anders omdat Linskens aan zijn knie geblesseerd was geraakt. Ik geloof ook niet dat de problemen die in de eerste helft zijn ontstaan aan de rechterkant lagen, waar Van Aerle en Linskens de zaken goed in de hand hadden."

Met die opmerking probeerde de verliezende coach zich eruit te halen, waar hij vierkant omging had. Het eerste doelpunt, dat PSV uit zijn evenwicht trok, kwam van IFK's linkerkant, het tweede dat de goed begonnen ploeg echt onderuit haalde ook.

Wangedrag Griekse voetbalfans

Piraeus tegen Atletico vroegtijdig beëindigd

[illegible]

Verkrijgen nieuwe status is geen 'inlijving'

Vorming van éénheidsstaat met Nederland in belang van eilanden

= door M.P. Gorsira =

WILLEMSTAD — Door de belanghebbende partijen is overeengekomen om op 8 en 9 maart op Curaçao een zogenaamde Toekomstconferentie te houden, waaraan afgevaardigden van de regeringen van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba als ook van de besturen van Curaçao, Bonaire, St Maarten, St Eustatius en Saba zullen deelnemen. Een nogal uitgebreid gezelschap dus, dat zich over een heel moeilijk probleem zal moeten buigen.

Volgens de premier van de Nederlandse Antillen, zullen op deze conferentie alleen besluiten worden genomen over uitgangspunten voor de toekomstige structuur van het Koninkrijk. Men zal dus overeenstemming trachten te bereiken over de basisvorm, waarop de nieuwe structuur zal worden geconstrueerd. Geen gemakkelijke opgave, als de volgende feiten in acht worden genomen:

a: Nederland met 15,5 miljoen inwoners en de zes eilanden in de Caribische Zee met samen ongeveer 250.000 inwoners, waarvan het grootste eiland ±160.000 en het kleinste ±1000 inwoners heeft;

b: de erkenning door alle partners in het Koninkrijk dat alle zes eilanden als oudkoloniën van Nederland, ieder voor zich afzonderlijk, bevoegd zijn hun eigen toekomst te bepalen en zich eventueel onafhankelijk te verklaren;

c: de ondemocratische verdeling van de zetels in de Staten van de Nederlandse Antillen; bij de laatste verkiezingen kreeg Curaçao 14 zetels met 72.925 uitgebrachte stemmen, Bonaire 3 zetels met 5.244 stemmen, St. Maarten 3 zetels met 8.007 stemmen, St. Eustatius 1 zetel met 722 stemmen en Saba 1 zetel met 672 stemmen. De meerderheid van zetels vormt de grondslag waarop de regering wordt gevormd. Het is duidelijk dat bij zo'n zetelverdeling de uitgebrachte stemmen verschillende waarden hebben en er dus van een democratische volksvertegenwoordiging geen sprake is.

Hierdoor is immers de politieke invloed van de kiezers der verschillende eilanden niet gelijk, waardoor afbreuk wordt gedaan aan het democratisch principe dat de kiezers gelijk berechtigd zijn;

d: de als overgang tot onafhankelijkheid aan Aruba verleende Status Aparte, met de uitdrukkelijke bepaling dat de rechtsorde neergelegd in het Statuut met ingang van 1 januari 1996 voor dit eiland eindigt.

STATUS APARTE

Aruba heeft hierna verzocht binnen het Koninkrijk te blijven met behoud van de verkregen Status Aparte. De Nederlandse regering heeft niet afwijzend op dit verzoek gereageerd, zodat verwacht mag worden dat Aruba met de verkregen status in de toekomstige structuur zal worden opgenomen. Aruba heeft door de Status Aparte eenzelfde relatie tot Nederland gekregen als vroeger de zes eilanden gezamenlijk met Nederland onderhielden. Zodra deze welwillende houding van Nederland bekend werd, hebben ook Curaçao en St Maarten om een status aparte verzocht, aangezien genoemde eilanden de volgens de bestaande constitutie op hen rustende lasten met betrekking tot de minderbedeelde eilanden niet meer willen dragen, waardoor de in het Statuut verankerde structuur op losse schroeven is komen te staan. Een wijziging van het Statuut vóór 1 januari 1996 kan derhalve niet uitblijven.

Onderhandelen met inachtneming van de vier voormelde punten is voorwaar geen gemakkelijke zaak. Een consensus zal dan ook moeilijk te bereiken zijn. Indien het de bedoeling van de eilanden is samen met Nederland één Koninkrijk te vormen, dan moeten ze erop voorbereid zijn de door de verschillende deelnemers te stellen wensen en voorwaarden ernstig te nemen en te trachten een voor alle partijen te aanvaarden compromis tot stand te brengen. Het is al bekend dat Nederland stringente regels zal voorstellen met betrekking tot het te houden toezicht op de verwezenlijking van de fundamentele mensenrechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van bestuur.

Dit ter voorkoming van misbruik en zeker niet om meer zeggenschap in het lokale bestuur van de eilanden te krijgen. Zoals vermeld werd het recht van alle eilanden erkend om zelf hun staatkundige toekomst te bepalen met dien verstande, dat ze zich als oudkoloniën onafhankelijk kunnen verklaren. Maar het recht tot vaststelling van de eigen politieke toekomst impliceert niet, dat het eiland alléén een status binnen het Koninkrijk zou mogen bepalen. Hiervoor is uiteraard de instemming nodig van de andere delen van het Koninkrijk.

CRUCIAAL

Bij de onderhandelingen zullen de twee volgende uitgangspunten van cruciaal belang zijn:

1. Het streven naar een status waarin op basis van solidariteit de sociale voorzieningen in het gehele Koninkrijk zoveel mogelijk gelijk zullen worden. Immers iedere burger (dus ook de kleine man) ziet gaarne een menswaardig bestaan onder alle omstandigheden gegarandeerd. In een gemeenschap van 15,5 miljoen inwoners mogen 250.000 (1,6 procent) meer geen doorslaggevende reden zijn voor het niet treffen van deze regeling. Deze voorzieningen moeten uiteraard aan de regionale omstandigheden van het gebied waar ze voor zullen gelden, worden aangepast. In tegenstelling tot het in de Nederlandse pers beweerde, zal de bestaande neiging tot verhuizing naar Nederland door een dergelijke voorziening belangrijk verminderen. De inwoner van de met zonlicht overgoten eilanden in de Caribische Zee zal niet naar het koude en gure Nederland emigreren, wanneer hij zich van een menswaardig bestaan verzekerd weet op het eigen eiland. Indien na de overweging gegeven sociale regeling een toelatingsregeling in Nederland voor Antillianen zou worden ingesteld, zal deze een humaner karakter dragen, aangezien de Antilliaan dan op eigen eiland van een menswaardig bestaan verzekerd zal zijn; zeker nu het voor de Antilliaan zo moeilijk wordt, door taal- en andere barrières in Nederland aan de slag te komen. Voorlichting alleen over de toestand in Nederland zal niet voldoende blijken om deze verhuizingen, die hoofdzakelijk om sociaaleconomische redenen plaats vinden, af te remmen.

REGELING

Een toelatingsregeling in Nederland, die voor de Nederlandse Antillen zou gelden, is thans terecht door de Koninkrijksregering afgewezen. De verzorgingsstaat Nederland zal met al zijn verstrekkende sociale voorzieningen in de vigerende structuur moeilijk de armoedige koninkrijksburgers overzee op zijn territoir kunnen weigeren.

De regeling van toelating van de Nederlanders op de Nederlandse Antillen is heel oud en reeds in de koloniale periode tot stand gebracht door Nederlandse gezagsdragers om de beperkte Antilliaanse arbeidsmogelijkheden tegen te grote invloed uit Nederland (en Suriname) te beschermen. Door grote aantallen Turken, Marokkanen en andere buitenlanders toe te laten kan Nederland moeilijk op boven vermelde grond toelating aan mede-Nederlanders uit de Antillen weigeren.

2. Voortbouwen op de ingeslagen weg die er vanuit gaat, dat het Koninkrijk uit gelijkwaardige zelfstandige delen bestaat. Gelijkwaardig en zelfstandig, hoogdravende staatsrechtelijke termen, die vaak gebruikt worden om de werkelijke toestand te verbergen. Wat betekent 'gelijkwaardig' in de huidige staatsrechtelijke constellatie? Als deze uitdrukking voor de Antillen gebruikt wordt, dan rijst onwillekeurig de vraag wie of wat gelijkwaardig is. In de huidige structuur, met een land bewoond door 15,5 miljoen inwoners naast zes eilanden met gezamenlijk 250.000 inwoners, is het gebruik van deze termen zeer verwarrend, ofschoon het wel duidelijk is dat deze in dit geval eufimistisch zijn gebruikt. Hoe kunnen deze eilanden met 250.000 inwoners, die deel uitmaken van een koninkrijk met ongeveer 16 miljoen inwoners, zich zelfstandig noemen. Zelfstandig is in de context van de vigerende structuur van het Koninkrijk in feite een zo groot mogelijke zelfregering volgens uitgestippelde richtlijnen, met hoger toezicht ter waarborging van de democratie en de fundamentele mensenrechten en vrijheden. In een democratische eenheidsstaat is het toezicht ten aanzien van alle delen niets bijzonders en kan niet als koloniaal worden aangemerkt. Zolang een deel van het gebied niet onafhankelijk is en één geheel vormt met andere min of meer autonome delen, zal het zich moeten onderwerpen aan de door het geheel vastgestelde regels.

POLITIEK

De keuze van een bepaald uitgangspunt moet onder de huidige omstandigheden aan de gezamenlijke deelnemende vertegenwoordigers worden overgelaten. Dit is een politieke uitspraak, die na raadpleging van de achterban, genomen moet worden, aangezien de uiteindelijke vorm van de structuur door de gehele bevolking van het Koninkrijk moet worden goedgekeurd. Ik beperk me dan ook tot het aandragen van enkele aspecten, die de te maken keuze kunnen beïnvloeden.

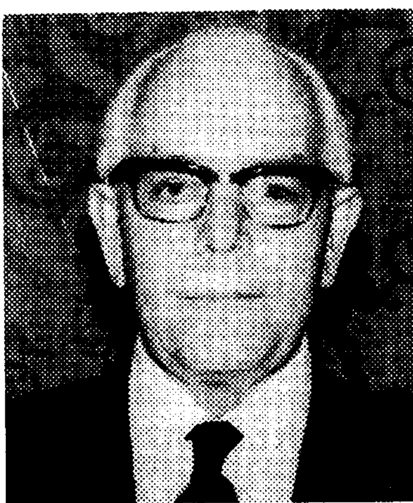
Zo is het van belang hierbij ook vast te stellen, dat het Statuut van 1954 tot stand is gekomen onder economische omstandigheden, die zowel op de Antillen als in Nederland heel anders waren. In de Antillen heerste toen nog een nogal grote welvaart, veroorzaakt door de grote raffinaderijen op Curaçao en Aruba. Benodigde arbeidskrachten werden bij duizenden uit den vreemde gehaald, terwijl in Nederland de naweeën van de Tweede Wereldoorlog zich nog deden voelen. Op Curaçao werkten gedurende de Tweede Wereldoorlog — de toeleveringsbedrijven buiten beschouwing latende — meer dan 20.000 werknemers. Maar direct na de oorlog begon de afslanking van deze bedrijven door automatisering en modernisering. Vergeleken met de situatie toen er over het Statuut onderhandeld werd, is momenteel de economische toestand op de Antillen alles behalve rooskleurig. Dat onder vermelde omstandigheden de vigerende structuur tot stand kwam, waarbij Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen als "partners" een Koninkrijk vormden, is niet te verwonderen.

De economische toestand in Nederland is de laatste vier decennia in grote mate verbeterd. Nederlands Oost Indië (Indonesië) en Suriname hebben een onafhankelijkheid gekozen. Ook aan de Nederlandse Antillen is onafhankelijkheid aangeboden, maar deze eilanden wezen dit terecht af, aangezien zij liever met Nederland in een Koninkrijk willen blijven (een situatie met ruim 300 jaar historie) dan zich te wagen aan een afhankelijke onafhankelijkheid; immers elke onafhankelijke status van deze eilanden op dit moment is, gezien hun economische positie, afhankelijk van hulp en bijstand van buiten.

Door de grote industrialisatie en de vondst van belangrijke gasvoorraden is Nederland een welvarende verzorgingsstaat geworden. De vorming van een eenheidsstaat met Nederland, is thans dan ook van groot belang voor de bevolking van deze eilanden. De bewoners van de eilanden weten echter niet wat de toekomst voor hen verborgen houdt, zodat het verstandig is, ongeacht de te verkiezen toekomstige structuur binnen het Koninkrijk, daarin de bepaling te laten opnemen dat deze eilanden het recht behouden eenzijdig de band met Nederland te beëindigen. Zij kunnen zich dan bij een andere mogendheid aansluiten of zich onafhankelijk verklaren.

NIET NIEUW

In het te vormen nieuwe Koninkrijk zou het normaal zijn als alle burgers van het Koninkrijk bij de verkiezingen van het Koninkrijksparlement, zowel actief als passief kiesrecht krijgen. Ze kunnen zich dan aansluiten bij alle politieke partijen in het Koninkrijk en naar gelang hun politieke bekwaamheid, voor alle politieke functies in het Koninkrijk in aanmerking komen. Dit is geen nieuwe gedachte. Ze leeft b.v. in het Franse systeem en opent politieke mogelijkheden voor alle bewoners van de overzeese departementen van Frankrijk. Het verkrijgen van dit recht doet niet af aan het internationaal erkende recht tot afscheiding van de oud-kolonie. Het is een democratisch recht dat aan alle bewoners van

M.P. GORSIRA

een democratische staat toekomt en dat zonder grote moeite ook in de Antillen kan worden ingevoerd, zonder de lokale autonome vertegenwoordiging aan te tasten.

Het verkrijgen van een andere staatkundige positie binnen het Koninkrijk kan niet als 'inlijving' worden aangemerkt. De eilanden zijn immers nog steeds deel van één Koninkrijk, zodat de kwalificatie 'inlijving' voor een eventuele interne wijziging van de onderlinge relaties tussen de delen, een misleidende opvatting weergeeft, die de werkelijkheid in ernstige mate verdraait.

De laatste weken zijn in Nederland en op de Nederlandse Antillen enkele interessante denkbeelden gelanceerd met betrekking tot deze aangelegenheid. In hoeverre deze ideeën geopperd zijn om reacties uit te lokken, laat ik in het midden. Hierop diep ingaan vóór de conferentie zou averechts kunnen werken.

Welke benaming de eilanden krijgen, partner, gebiedsdeel, provincie, departement of kroongewest, is niet belangrijk. Hoofdzaak is dat er een structuur wordt gevonden die politieke rust in het gehele Koninkrijk brengt en die vooral voor het gebied 'overzee' de daar zo nodige sociale verbetering tot gevolg zal hebben.

Zoeken naar zo'n oplossing is dan ook van het grootste belang.

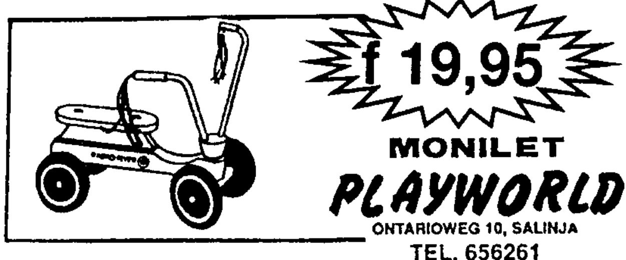
■

De auteur is oud-gezaghebber van het eilandgebied Curaçao.

DE BEKENDE TINY TRIKES ZIJN ER WEER!

Geef uw zoontje of dochtertje een **TRIKE** kado voor slechts

tegen inlevering van:
2 pakken Pampers of Luvs
2 blikken Pringles Chips
2 dozen Crest
2 flessen Pert Plus Shampoo

f 19,95

MONILET **PLAYWORLD**
ONTARIOWEG 10, SALINJA
TEL. 656261

Bij MONILET PUNDA of MONILET PLAYWORLD SALINJA
Kom vandaag nog langs!

TPR Papiamentu

Op 8 en 9 maart a.s. starten onze cursussen Papiamentu volgens de *TPR*-methode. **Binnen 6 weken** leert u op een vlotte manier een basis luister- en spreekvaardigheid aan in Papiamentu.

Voor aanmeldingen:
tel. 649135/627728 van 09.00 - 12.00 uur.

INKOMSTENBELASTING

Zaterdag 13 maart te U.N.A.

Seminar

over het invullen van het aangiftebiljet.

Voor meer informatie:

CALMES CONSULTANCY, tel. 672738

Voor een smakelijk weekend met héérlijke borrelhapjes (snacks)

40 stuks voor slechts f. 15,-

natuurlijk bij:

General Catering

Sta. Rosaweg - Tel. 377499

RIMANCO N.V.

Risk Management Consultants

Kaya Douwe Zalm, Unit 1C, Curacao N.A.
Tel.: 369455 / 369655 - Fax.: 368255

Rimanco N.V. is actief op het gebied van assurantiën.

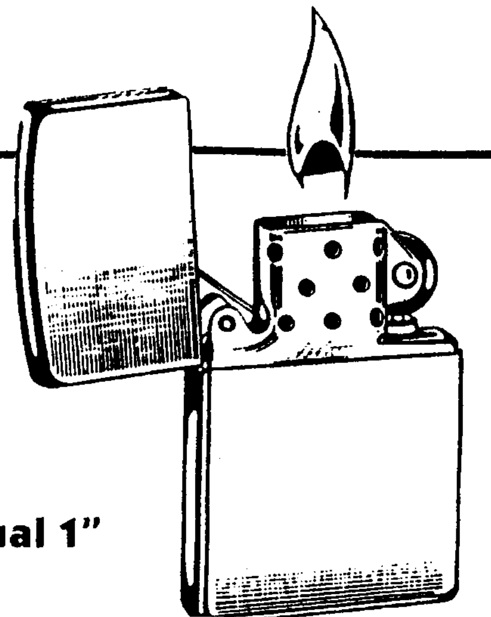
Rimanco N.V. zoekt in verband met uitbreiding van haar werkzaamheden en reorganisatie, op korte termijn

MEDEWERKER/STER BUITENDIENST

Gevraagd :
- **Leeftijd minimaal 23 jaar**
- **Opleiding minimaal Havo met talenpakket**
- **Goede communicatieve eigenschap**
- **Werken in teamverband**
- **Eigen vervoer.**

Aangeboden :
- **Interne & externe opleiding**
- **Progressief inkomen**
- **Aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorzieningen.**

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een Curriculum Vitae, binnen 14 dagen, sturen aan RIMANCO, N.V., Kaya Douwe Zalm, Unit 1C ter attentie van dhr. L.B. Ettienne.

zippo

zippo

zippo

Ontvangen **"mono collection series manual 1"**

Alleen verkrijgbaar op bestelling:

Agent: Curaçao:	Balbrist N.V.	Pletterijweg 7	tel.: 611036
Aruba:	Witec N.V.	Ooststraat 6	tel.: 30700
Boneiru:	Balbrist Bon. N.V.	Nrd. Nikiboko 35	tel.: 5064

GOBIERNU DI KORSOU

Servisio pa Asuntu Sosial
SIGU-CHEK

E funshonario publiko enkarga ku guia di Servisio pa Asuntu Sosial di Gobiernu di Kòrsou ta partisipa ku entrante dia 7 di mart 1993,

HENDENAN KU TA KOBRA ONDERSTANT PA MEDIO DI SIGU-CHEK NO POR LAGA OTRO PERSONA KOBRA PA NAN MAS (VIA DI E ASINA YAMA MACHTIGING).

Pa kaso di eksepshon mester akudi na Servisio pa Asuntu Sosial, na Schouwburgweg s/n òf pa mas informashon yama telefòn 376600.

E funshonario menshona,
Dept. R.P. Mr. E.A. Vlieg.

BUGS BUNNY

Fast Food Restaurant
Dr. Caprileeweg 1 - Mahaai

presenteert op veler verzoek

DE SUPER KARKO SPECIAL

- **overheerlijke Karko v/d grill in kruidenboter**
- **Patat frites**
- **Koolsalade**

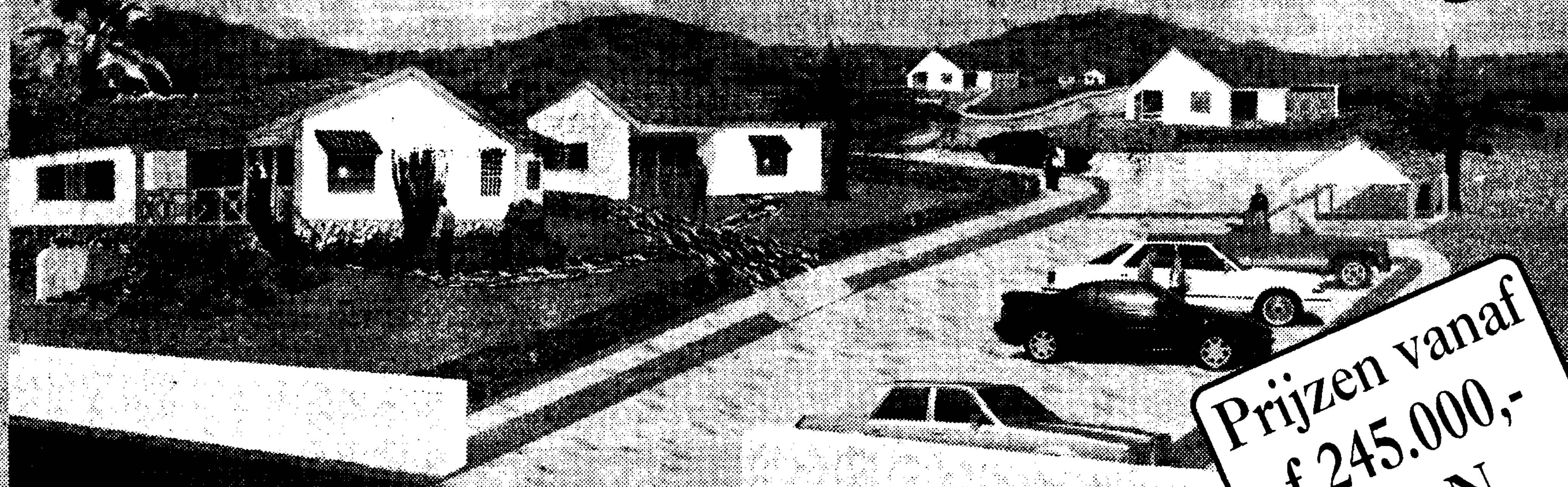
Slechts **8,75**

Voor de lijners hebben wij nog steeds ons overheerlijke **suiker- en vetvrije fruitijs** en natuurlijk hangen onze kippetjes er weer spik en span bij.

Hele kip f 10,50, halve kip 5,50.

POPOPOP, LEKKER HOOR!!

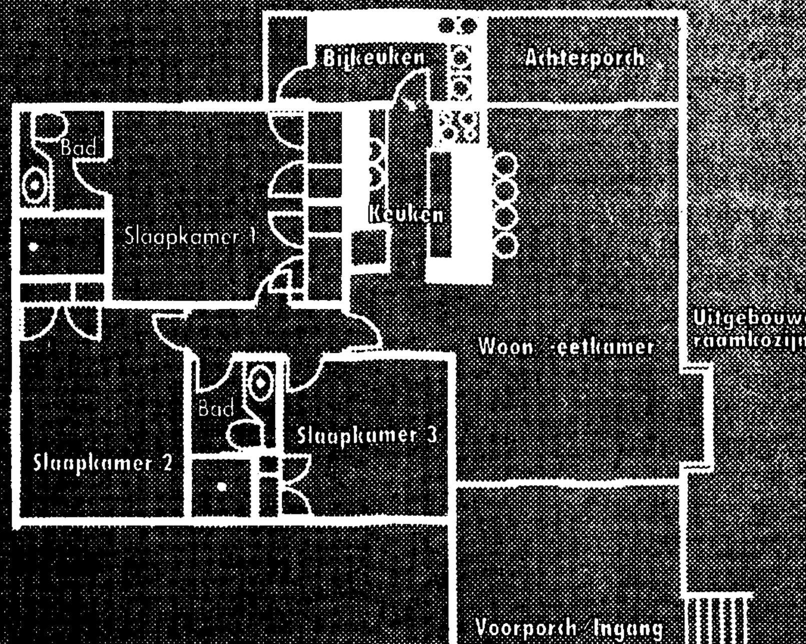
Luxueus wonen... èn overal dichtbij.

Prijzen vanaf f 245.000,- V.O.N.

Op minder dan 10 minuten afstand van de stad bouwt Lagunisol een aantal 2- en 3- slaapkamer woningen, voorzien van vele gemakken, comfort en gunstig geprijsd.

- *Volledige beveiliging in en rondom de woongedeelten*
- *24 uur per dag bewaking*
- *Gemeenschappelijk zwembad en tennisbanen*
- *Koffieshop*
- *Volledig verlichte wegen en paden*
- *Alle nutsvoorzieningen aanwezig*
- *Beplanting en groenvoorziening*
- *Onderhoud van tuinen en groenvoorziening*
- *Centrale riolering*
- *Particuliere vuil ophaaldienst*
- *Waterzuiveringsinstallatie op het terrein*
- *Iedere woning voorzien van een TDS-aansluiting*

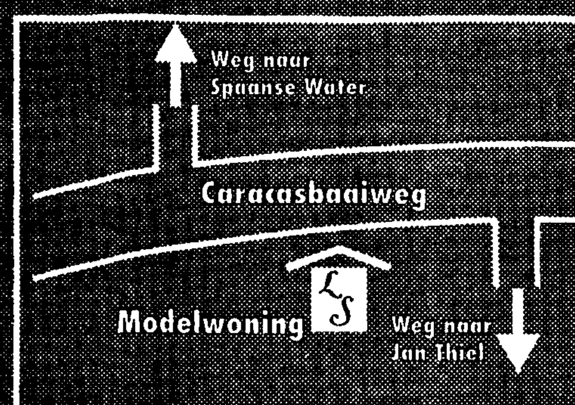

Voor belangstellenden bestaan er uitgebreide mogelijkheden voor volledige en/of gedeeltelijke inrichting van de woningen.

Verhuurmogelijkheden zijn in ruime mate aanwezig en kunnen volledig worden verzorgd door Lagunisol.

Bezoek nu onze modelwoning. Open van maandag t/m vrijdag van 8am - 12:00 en van 2pm - 5pm, zaterdags van 9am - 2pm en zondags van 10am - 2pm.

Voor een afspraak of telefonische inlichtingen kunt u tijdens kantooruren bellen tel. 677983/671764/677226 en mobile 601786. Ons faxnummer is 675313.

Laguni Sol

MP12-982

Het Bestuur van de
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs

vraagt per 1 augustus 1993 voor één van haar MAVO scholen:

a. **een leraar Lichamelijke Oefening**
b. **een leraar Wis- Natuurkunde (slechts voor 1 jaar)**

Eisen:
— voor a. minimaal L.O. Gymnastiek;
— voor b. minimaal voll. bevoegd + L.O.;
— bij voorkeur ervaring in het voortgezet onderwijs;
— bij voorkeur lid zijn van één der protestantse kerken en kerkelijk meelevend zijn.

Sollicitaties met uitgebreid curriculum vitae, referenties, opgave van godsdienst, copie diploma's e.d. te richten aan het Bestuur, Postbus 3555, alhier, vóór woensdag 10 maart 1993.
Inlichtingen: de heer H.J. van Breugel,
tel.: 378178/174.

Kuaresma Speshal i Banana kun'é !

- 4 pc. Shrimps
- 1 Fillet di Redsnapper (Piská korá)
- Batata hasá
- Texas Golden Rice
- Funchi bròs bròs hasá
- Pinda Sauce
- Tartar Sauce

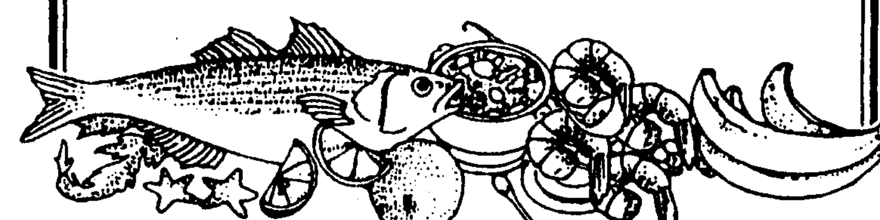
... i Banana kun'é !

SHRIMP & PISKA KORA

* SALIÑA
* BRIEVENGAT

BC zal zich buigen over voorstellen

Vakbonden: gefaseerd naar één minimumloon van 1250 gulden

WILLEMSTAD — Dat de minimumlonen omhoog moeten, daar zijn vakbonden, werkgevers en de minister van arbeid en sociale zaken het wel over eens. De vraag is alleen hoe groot die verhoging moet zijn. De vakbonden Boneco, CFW en Horecaf hebben hun huiswerk gedaan. In een discussiestuk geven ze concreet aan: dat er één minimumloon moet komen; dat dat gefaseerd uiteindelijk per 1 januari 1996 1250 gulden per maand moet worden; en dat dat loon omgerekend moet worden in een loon per uur van Nafl 6,40 bij een werkweek van 45 uur. Slechts op export gerichte startende bedrijven zouden - voor een jaar lang slechts - een lager minimumloon mogen doorvoeren.

De drie bonden vertegenwoordigen juist die groep van de werkende klasse, die werken op basis van het minimumloon. De bonden hebben deze week hun visie overhandigd aan het bestuurscollege van Curaçao. Het wachten is nu op het advies dat het BC zal geven aan de minister van Arbeid en Sociale Zaken. De bonden hebben één hoofdargument om te pleiten voor hogere lonen. Sinds 1984 is er geen enkele koopkrachtcompensatie voor de werkende minima geweest. Het leven is ondertussen wel 25 procent duurder geworden.

Op grond van de huidige prijzen hebben budgetopstellers aangegeven wat een mens tegenwoordig nodig heeft om te leven. Per maand is dat: 350 gulden voor huur, 35 voor stroom, 25 voor water, 5 voor gas, 270 voor eten, 57 voor kleding en schoeisel, 33 voor persoonlijke en huishoudelijke hygiëne, 270 gulden voor de auto, 25 gulden voor een krant en een tijdschrift, en 35 gulden voor de telefoon. Daar komt nog honderd gulden bij voor 'onvoorzien' en voor ontspanning. Dat is 1205 gulden per volwassene en dus niet per hoofd van een huishouden. Voor elk kind dat hij of zij heeft zou 250 gulden opgeteld moeten worden.

De berekenaars hebben een auto meegerekend, omdat het openbaar vervoer hier slecht is. Voor ontspanning (feesten) geeft een Antilliaan misschien meer dan honderd gulden uit, maar op dat punt zal hij zichzelf dan maar het een en ander moeten ontzeggen.

Het minimumloon ligt nu nog een paar honderd gulden lager en is verdeeld in drie looncategorieën: categorie 1 (Nafl 925,40), categorie 2 (Nafl 686,90 en categorie 4 (Nafl 283,85). Categorie 3 is begin jaren negentig opgegaan in categorie 2. Categorie 4 betreft huishoudelijk personeel dat soms kost en inwoning krijgt, ofwel loon in natura. Ook die werknemers moeten het echte minimumloon gaan verdienen vinden de vakbonden, maar het loon in natura moet wel steeds in mindering worden gebracht.

De principekwestie van een sociaal verantwoord minimumloon is voor grote delen van de bevolking belangrijk. De volkstelling heeft volgens de bonden uitgewezen dat 75 procent van de bevolking ouder dan vijftien jaar op het randje van de misère leeft. Op elke tien mensen zijn er drie die per maand vier- tot zevenhonderd gulden verdienen. Twee verdienen tussen de zevenhonderd en duizend gulden en tweeëneenhalf verdienen tussen de duizend en tweeduizend gulden. De overige 25 procent van de bevolking boven de vijftien verdient tussen de 10.000 en 30.000 per maand en in enkele gevallen zelfs 50.000 gulden en meer. En dat is volgens de bond niet de meest rechtvaardige verdeling van inkomen in een samenleving.

Waar zitten de werknemers die te maken hebben met een minimimloon? Dit zijn een paar sectoren: bewakingsdiensten, horecabedrijven, videoverhuurders, uitzendbureaus, transportbedrijven, reisbureaus, luchtvaart, distributiebedrijven, media, schoonmaakbedrijven, auto-onderdelenverkopers, boekhandels, pompstations, supermarkten, groothandel, gewone winkels, nummerkantoren en de bouwmaterialenhandel.

KOOPKRACHT

De bonden lichten toe, dat in hun voorstel tot verhoging en gelijktrekking van de minimimlonen tot 1250 gulden en twintig cent gebaseerd is op 25 procent koopkracht aanpassing en een reële verhoging van ongeveer 7,9 procent. Zo'n percentage van ruim 32 is minder ingrijpend dan het lijkt, zeggen de bonden omdat er al veel bedrijven die al meer uitbetalen dan het minimumloon. Van bepaalde sectoren is het niet te verwachten dat werkgevers al te veel zullen protesteren, menen de bonden. Want de vergunninghouders in de loterij hebben de capaciteit om te betalen, en bewakingsdiensten kunnen de stijging in personeelskosten verhalen op hun cliënten, aldus de drie bonden.

Van belang is dat de overheid in een nieuwe minimumloonwet ook een eind maakt aan het gesjoemel met werktijden en uurloon. Tenzij anders afgesproken, is een werkweek 45 uur lang, zegt de wet. Sommige werkgevers berichten hun personeel dat sowieso wordt uitgegaan van een 45-urige werkweek en dus stilzwijgend ook van een daarbij behorend week- of uurloon. Iemand die echter veertig uur per week werkt loopt de kans op basis van een 45-uurs weekloon betaald te worden. De ene werkgever gaat daar anders mee om dan zijn collega. Dat kan betekenen dat in één beroepsgroep twee werknemers bij gelijk aantal gewerkte uren een van elkaar verschillend minimumloon krijgen. Een verschil van een paar dubbeltjes per uur, kan aan het eind van de maand aardig aantikken.

Volgens de bonden moet de overheid met het overstappen op een uurloon vooral parttimers beschermen die werken bij een dokter, een speelschool of een loterijkantoor. Er valt ook in de horeca nog wat te regelen. Daar werkt men al jaren met een werkweek van 48 uur per week. terwijl bij de pompstations 42 uur per week de regel is. Dit geeft ook ongelijkheid.

HUISHOUDSTERS

De huishoudsters zijn een hoofdstuk appart. Ook die moeten beter beschermd worden. Niet de vreemdelingendienst van de politie, maar het departement van arbeid en sociale zaken is de juiste dienst die moet helpen bij arbeidsconflicten. Aldus de drie bonden. Temeer daar gebleken is, dat buitenlandse huishoudster vaak onkundig worden gehouden van hun rechten, verdient het aanbeveling dat minister Frank Rozendaal regelt dat er kosteloze rechtskundige bijstand voor hen komt.

De budgetdeskundige geven aan, dat ook de huishoudster 1250 per maand of Nafl 6,40 per uur moet verdienen. Werktijden van soms veertien uur per dag zijn uit den boze. Ook hier bewijst het uurloon zijn voordeel, zeggen de bonden. Voor inwonend personeel zou het volgende ingehouden moeten worden in de nieuwe situatie: 150 gulden voor wonen, 200 voor eten, 25 voor stroom en 50 voor 'diversen'.

De bonden houden de overheid voor dat als werkgevers de huishoudsters betalen volgens het minimum-voorstel, de huishoudsters geschrapt kunnen worden van de lijst uitkeringstrekkers. Het is bekend bij de bonden dat veel huishoudsters onderstand krijgen en bijverdienen met schoonmaakwerk. Als de overheid die groep zou aanpakken, zou dat een miljoen gulden besparen aan onderstand en zieketekostenvergoeding via het p.p-systeem.

[illegible]ring en [illegible]loon

Het minimumloon voor werknemers vanaf 21 jaar zou in drie fasen omhoog moeten gaan, volgens de Horecaf, CFW en de Boneco. Per 1 januari 1993 zou NAfl [illegible] uitbetaald moeten worden aan groep 2. Groep [illegible] die nu nog op NAfl [illegible] staat zou per 1 januari [illegible] moeten met groep [illegible] NAfl 1030,40 moeten verdienen en als één groep zou het maandloon [illegible] NAfl 1185,- in 199[illegible] naar [illegible] 1250,20 moeten [illegible] op 1 januari 1996.

Het uurloon zou daarmee stijgen van NAfl 4,40 dit jaar via NAfl 5,28 in '94 en NAfl 6,07 in '95 naar uiteindelijk NAfl 6,41 in 1996.

De drie bonden stellen voor [illegible] te stimuleren via een minimumjeugdloon. Zestien- en zeventienjarigen zouden tachtig procent van het minimumloon moeten verdienen, achttienjarigen 85 procent, negentienjarigen negentig procent en twintigjarigen 95 procent.

KvK-advies: één minimumloon van Nafl 925,40

WILLEMSTAD — De Kamer van Koophandel opteert in haar visie over nieuwe minimumlonen weliswaar voor gefaseerde gelijktrekking van de minima tot één niveau maar wel dat van de huidige categorie 1 van 925,40 gulden per maand. De vakbonden willen tot 1.250 gaan in 1996. Volgens de Kamer zouden toekomstige minimaverhogingen echter gepaard moeten gaan met een aantoonbare produktiviteitsverhoging van de werknemers. Verder zou de minister van Arbeid en Sociale Zaken bij wet moeten vastleggen dat ziek personeel zich binnen één dag bij de SVB arbeidsongeschikt moet melden, in plaats van binnen drie dagen, zoals nu nog het geval is.'

Dat zegt KvK-voorzitter Robert Willems. Vooral de oplossing van het ziekteverzuim verdient aandacht zegt hij. Bij de overheid heeft de plicht aan ambtenaren zich binnen een dag bij de GGD te melden opzienbarend invloed gehad op het grote absentisme. Volgens Willems heeft de minister wel oren naar het voorstel ook in het bedrijfsleven het ziekteverzuim in te tomen, maar aan overheidszijde bestaat de vrees dat er dan een te grote druk komt op de controleurs van de SVB. Dat zal wel meevallen denkt Willems optimistisch. De regeling voor ziekmelden in het bedrijfsleven, staat nu nog veel oneigenlijk gebruik toe. Een voorbeeld van Willems: werknemers die een kater hebben blijven een dagje thuis en melden zich binnen de drie-dagentermijn weer beter. De werkgever draait op voor honderd procent doorbetaling tijdens de ziekmelding.

BEGINSALARIS

Een dezer dagen gaat een rapport van de Kamer naar het Bestuurscollege. Er is onder werkgevers onderzoek gedaan naar de gevoelens over loonsverhoging en naar wat het bedrijfsleven kan dragen. Vooral bij exportgerichte bedrijven en in het toerisme bestaat de vrees voor schade aan de concurrentiepositie met de regio indien de minimumlonen omhoog gaan. Verder zijn er volgens de KvK bedrijven (vooral in de industrie) die het minimumloon zien als een beginsalaris. Wie goed werkt, krijgt al gauw meer, zegt Willems "Er is immers een tekort aan gekwalificeerd personeel. Een goede arbeidskracht laat je niet op een loonniveau zitten waarin een concurrent hem makkelijk kan wegkopen. Een goede werker bewust op het minimum houden is natuurlijk op zich niet juist."

SOCIAAL ETHISCH

Van een sociaal ethisch verantwoord minimumloon op grond van budgetaire berekening is de KvK geen voorstander. Zo'n minimumbestaansloon is doelmatig als het gaat om gezinshoofden respectievelijk kostwinners. In de Antilliaanse situatie wonen er meer verdieners in één huishouden; hun gezamenlijke inkomsten garanderen hoofdelijk omgeslagen een minimumbestaan, zo wordt duidelijk uit een KvK-toelichting.

Als punt van kritiek op het pleidooi van de bonden voor een hoger minimumloon wijst Robert Willems op de zeggingskracht van de cao. Hij zegt: "Men hoeft dus niet per se op het sociaal-ethische verantwoordelijkheidsgevoel van de handel te wachten."

BESTEDINGSPATROON

Wat zou er gebeuren als een werknemer ongeacht zijn huiselijke situatie wel het sociaal ethisch verantwoord minimum zou krijgen?

Willems: "Dan zou het bestedingspatroon veranderen. Dat men meer uitgeeft, is op zich goed voor de handel, maar er komt een grotere druk op de deviezenpositie. Bovendien kom je weer terecht op de concurrentiepositie van de Antillen. [illegible] licht is een ontheffing van 25 procent op het minimumloon voor startende exportgerichte bedrijven voor de duur van een jaar natuurlijk geen oplossing. Het heeft geen zin je produkt in het buitenland te slijten en contacten te leggen als je weet dat je binnen twaalf maanden je exportprijzen toch moet verhogen.'

Volgens Washington Post:

China financiert bewapening van leveranties aan VS

WASHINGTON - Het leger van China brengt via eigen bedrijven in de Verenigde Staten grote aantallen lichte wapens op de Amerikaanse markt.

De Chinezen wenden de opbrengsten van de lucratieve handel aan om de modernisering van de eigen strijdkrachten te financieren. Dat heeft het Amerikaanse dagblad Washington Post donderdag gemeld op basis van officiele documenten waarop het de hand heeft weten te leggen. De Chinese wapenverkopen in de VS zijn omvangrijk, zo blijkt uit het artikel in de Post. Tussen 1989 en 1991 wisten de Chinezen 1.92 miljoen vuurwapens en duizenden tonnen munitie af te zetten. Daarmee waren ze de belangrijkste buitenlandse leverancier van lichte wapens op de Amerikaanse markt.

Het gaat China bij de wapenhandel vooral om harde valuta, die ten behoeve van de eigen strijdkrachten wordt aangewend. Daarnaast zouden corrupte officieren ook wat van de opbrengst in eigen zak steken. "De Chinezen drijven in de VS hoofdzakelijk handel om de dollars", zo bevestigt T. van Megers, China-specialist en onderdirecteur van de inlichtingensectie van de FBI.

In afwachting goddelijke boodschap

■WACO - *De leider van de Davidsekte in Waco, Mexico, had dan wel aangekondigd dat hij zich zou gaan overgeven, woensdag bleven de sekteleden en de politie op post om elkaar in het vizier te houden. De autoriteiten hebben voornamelijk personeel van het bureau Alcohol, tabak en vuurwapens met zwaar materieel ingezet. Onder meer vliegen er helikopters rond om een oogje in het zeil te houden rond het boerderijcomplex waarin de Davidsekteleden zich verschanst hebben. Sekteleider David Koresh heeft ondertussen laten weten dat hij wacht op een boodschap van God waarbij het geschikte ogenblik van de overgave wordt aangezegd.*
(AFP-satellietfoto)

Belangrijke maffiabaas opgepakt in Colombia

Oud-minister van Italië klaagt corrupte Craxi aan

ROME - Oud-minister van Justitie Claudio Martelli heeft de voormalige premier van Italië Bettino Craxi beschuldigd van corruptie. Craxi, leider van de socialistische partij (PSI) waarvan ook Martelli lid was, zou een geheim fonds voor steekpenningen hebben beheerd waarin tussen 1985 en 1992 tientallen miljoenen guldens voor de PSI zijn gestort.

Dat hebben verschillende kranten en de Italiaanse staatsradio donderdag gemeld. De onthullingen van Martelli zijn doorgespeeld naar de parlementaire commissie die momenteel onderzoekt of de parlementaire onschendbaarheid van Craxi moet worden opgeheven om hem te kunnen vervolgen, zo voegden de media eraan toe. Craxi zou inmiddels de commissie hebben verzocht ieder besluit tot opheffing van zijn onschendbaarheid uit te stellen, totdat is vastgesteld dat de beschuldigingen juist zijn. De verwachting is dat de commissie volgende week uitspraak doet.

Martelli trad vorige maand af nadat hij zelf onder de verdenking van fraude was komen te staan. Hij liet weten als burger een mogelijk onderzoek tegen hem te willen afwachten om elke schijn te vermijden dat hij van het ministerschap profiteert om de rechter van het lijf te houden. Martelli stapte tegelijkertijd uit de PSI.

GOEDE VANGST

De Italiaanse staatstelevisie meldde donderdag dat de voorzitter van het vliegveld van Turijn, de socialist Maurizio Bordon, is gearresteerd in verband met onregelmatigheden die zijn begaan over afgaand en tijdens de bouw van het vliegveld eind jaren tachtig. Het onderzoek zal zich met name richten op de vraag of functionarissen van het vliegveld en mogelijk ook politici steekpenningen hebben ontvangen in ruil voor bouwcontracten.

De Colombiaanse politie deed donderdag in Bogota een goede vangst: Zij arresteerde Paolo Pizano, van wie wordt aangenomen dat hij tot de tien bekendste Italiaanse maffialeiders behoort. Pizano, die in zijn vaderland tot 28 jaar gevangenisstraf is veroordeeld, was bij zijn aanhouding in het bezit van een vals paspoort. Hij slaagde er vermoedelijk enkele maanden geleden in Italië te ontvluchten en heeft volgens de Colombiaanse politie geprobeerd vanuit Colombia grote ladingen cocaine naar Europa te smokkelen.

Brede steun voor Duitse asielwet

BONN - In het Duitse parlement tekent zich een grote meerderheid af voor een nieuwe immigratieregeling, waarmee Bonn economische vluchtelingen buiten de deur wil houden. De wetgeving als begeleiding van het nieuwe artikel over het recht op asiel in de grondwet moet ervoor zorgen, dat alleen personen die echt politiek vervolgd worden, in Duitsland bescherming genieten en recht van vestiging hebben. De nieuwe regels worden in de loop van het voorjaar van kracht.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

****

LANDFILL TE LAGOEN
open van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08 00-12.00 uur; zondag gesloten

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10 00-12.00 uur.
openingstijden voor lezers:
woensdag van 14.00-19.00 uur.

****

POSTSLUITING
maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater

****

GALERIA DI ARTE BONAIRE
(Kaya Grandi 70)
openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08 00-12.00 uur.

****

POLITIECLUB
(Weg naar Willemstoren)
open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

****

SLACHTHUIS LVV
(tel.: 4393)
open van maandag t/m vrijdag van 06.00-14 30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden

****

DIERENARTS
(Kaya Karibe, Nort di Saliña)
spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 13.30-14.30 uur. Voor **spoedgevallen** gelieve tel.: 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel.: 4989)
openingstijden maandag t/m zaterdag van 08.00-12 00/15.00-17.00 uur.

****

KLACHTEN(BEZORGING)
Shon Ma Carolina, Bld. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

****

'Onderzoeksproces belemmerd'

Officier van Jusititie hekelt optreden Bijkerk

KRALENDIJK — Officier van justitie mr C.D.I. van Delft had moeite zijn ongenoegen te bedwingen over de houding van advocaat mr Michiel Bijkerk in het onderzoek naar de fatale schietpartij tijdens het Bonaireaanse carnaval. Hij verwijt de kritische advocaat het onderzoeksproces te hebben belemmerd, een uitstel van conclusie te hebben veroorzaakt en de samenleving te hebben beschadigd. Van Delft heeft zijn collega-jurist Bijkerk alle gelegenheid gegeven het onderzoek te volgen.

Al eerder had mr Van Delft een kritische noot laten horen over Michiel Bijkerk. Die had namelijk al vanaf het begin laten weten dat hij en de familie De Jongh die hij vertegenwoordigde, niet aan het onderzoek zouden meewerken. Daar liet Bijkerk het trouwens niet bij, want in de media riep hij eventuele getuigen op, geen enkele medewerking te verlenen aan een onderzoek naar getuigenissen dat door de politie-autoriteiten zelf werd georganiseerd.

De enige instantie die Bijkerk voor het afleggen van getuigenis aanvaardbaar vond, was een rechter-commissaris. Aangezien mr Van Delft meende dat de gemeenschap gebaat zou zijn bij een snelle conclusie in de tragische zaak waarbij op carnavalszondag een dode is gevallen, deed hij een zeer ongebruikelijk voorstel aan de advocaat van de familie.

Om tegemoet te komen aan diens wantrouwen nodigde Van Delft advocaat Michiel Bijkerk uit aanwezig te zijn bij de getuigenverhoren. "In de rechterlijke geschiedenis van de Nederlandse Antillen een ongekend precedent", aldus de Officier van justitie tijdens een wat chaotische persconferentie.

Nadat Bijkerk in eerste instantie enige bedenktijd vroeg, wees hij het voorstel van de hand. De advocaat hield vol, dat getuigenissen niet afgelegd dienden te worden bij het onderzoeksteam van de politie. Officier Van Delft noemde dit een ongezonde situatie, aangezien hij zijn voorstel uiterst redelijk achtte en er verder — onder zijn leiding — geen enkele zinnige reden was om het onderzoek te boycotten.

"De rechter-commissarissen werd nu de afgelopen drie dagen gedwongen recherchewerk te doen. Toch zijn deze voorwerkzaamheden in de wet duidelijk gestructureerd en geregeld. Dit werk had gedaan moeten worden door hogergeplaatste rechercheurs onder leiding van een Officier van justitie", aldus de verklaring van mr Van Delft.

Eerste viswinkel

KRALENDIJK — Bonaire heeft de eerste officiële viswinkel. Een initiatief van de RNWO-gepensioneerde Elsio Boekhoudt die daarmee zijn oude liefde weer ziet herleven. Boekhoudt was namelijk in zijn jonge jaren verbonden met de zee rondom Bonaire. Elsio heeft met zijn viswinkel Bon Biní een gat gevuld in de Bonaireaanse markt, waar de particulier tot nog toe nauwelijks in staat was om dagelijks verse vis te kopen. Viswinkel Bon Biní is niet langs de zeekant te vinden, maar in het hart van Playa Pabao. Velen kwamen Elsio gelukwensen met zijn nieuwe handel. Waarnemend gezaghebber Eddie Silié opende de zaak.

Bepaald geen eenrichtingsverkeer

Bonaire levert aanzienlijke bijdrage aan economie Curaçao

= door Hubert Linkels =

KRALENDIJK — De opvatting, dat Bonaire een eiland zou zijn dat ten koste van Curaçao uitsluitend op sleeptouw genomen zou moeten worden, kan bij de komende Toekomstconferentie wel eens andere gezichtspunten opleveren dan tot nog toe bekend zijn. Vanuit Bonaireaans standpunt gezien, zorgen twintig Bonaireanen op Bonaire minimaal voor één arbeidsplaats op Curaçao. Dat betekent rond de 550 arbeidsplaatsen, veroorzaakt door de aan Bonaire opgelegde marktbescherming van Curaçaose bedrijven. Met uitzondering van de op Bonaire geproduceerde Blue Ribbon rijst geldt de bescherming voor uitsluitend op Curaçao producerende bedrijven.

Met alle autoriteit die Curaçao gewoonlijk tentoonspreidt wanneer het gaat om de geringe economische bijdrage die Bonaire zou leveren aan de economie en werkgelegenheid te Curaçao, zullen bij de Toekomstconferentie volgende week duidelijke papieren op tafel gelegd moeten worden. Bonaire met elfduizend zielen kan Curaçao een aanzienlijke economische schade toebrengen wanneer de voor Bonaire benadelende marktbescherming afgeschaft zou worden.

Indien marktbescherming — terecht — zou gelden voor het eiland dat daarvan de voordelen plukt, dan zou dat onmiddellijk repercussies hebben voor Curaçao. De marktpenetratie van grote internationale concurrenten en de vrije import die zich zou gaan ontwikkelen vanuit de goedkope landen zou een funest zijn voor Curaçao. Hoewel over het wegvallen van een eventuele Curaçaose marktbescherming op Bonaire voorhands niets definitiefs te zeggen valt, zal in ieder geval het afzetvolume vanuit Curaçao op Bonaire onder een aanzienlijke druk komen te staan. De gevolgen voor bedrijfsresultaten en werkgelegenheid op Curaçao zijn daarbij geenszins uit te sluiten.

MARKTBESCHERMING

Voor maar liefst dertig categorieën produkten wordt door Curaçao op Bonaire marktbescherming verlangd. In het recente verleden hebben vakbonden, Kamer van Koophandel en Vereniging van Bedrijfsleven al meerdere malen geattendeerd dat marktbeschermde Curaçaose artikelen vaak van inferieure kwaliteit zijn. Ook de voldoende toevoer van de beschermde en op Curaçao geproduceerde produkten laat zeer te wensen over. Produkten die gefabriceerd worden door bijvoorbeeld APPC, Vasos, de Antilliaanse Verffabriek, Amstel Brouwerij, Softex, Antillian Soap en Curaçao Wire Products zijn op Bonaire beschermd, terwijl het eiland evenals bijvoorbeeld Sint Maarten op veel goedkopere manier en in ieder geval van superieure kwaliteit produkten uit het buitenland zou kunnen importeren.

Vaak blijkt ook, dat de prijzen van consumptiegoederen op Bonaire beduidend hoger zijn dan die op Curaçao. Een wandelingetje door een gemiddelde supermarkt op Curaçao en een op Bonaire geeft vaak een verhelderend inzicht. Om nog maar niet te spreken van de zogenaamde *hardware* bedrijven. Het verschil in prijs is weer in het voordeel van Curaçao. De hogere prijzen die Bonaire moet betalen worden veroorzaakt door de opslag-, transport-en overslagkosten, interestkosten en havengelden. Geld dat aan Curaçao toekomt voor produkten die naar Bonaire verscheept moeten worden. Overigens zijn er ook Bonaireaanse scheepsverladingsbedrijven, maar duidelijk is, dat het zwaartepunt daarvan op Curaçao gezocht mag worden.

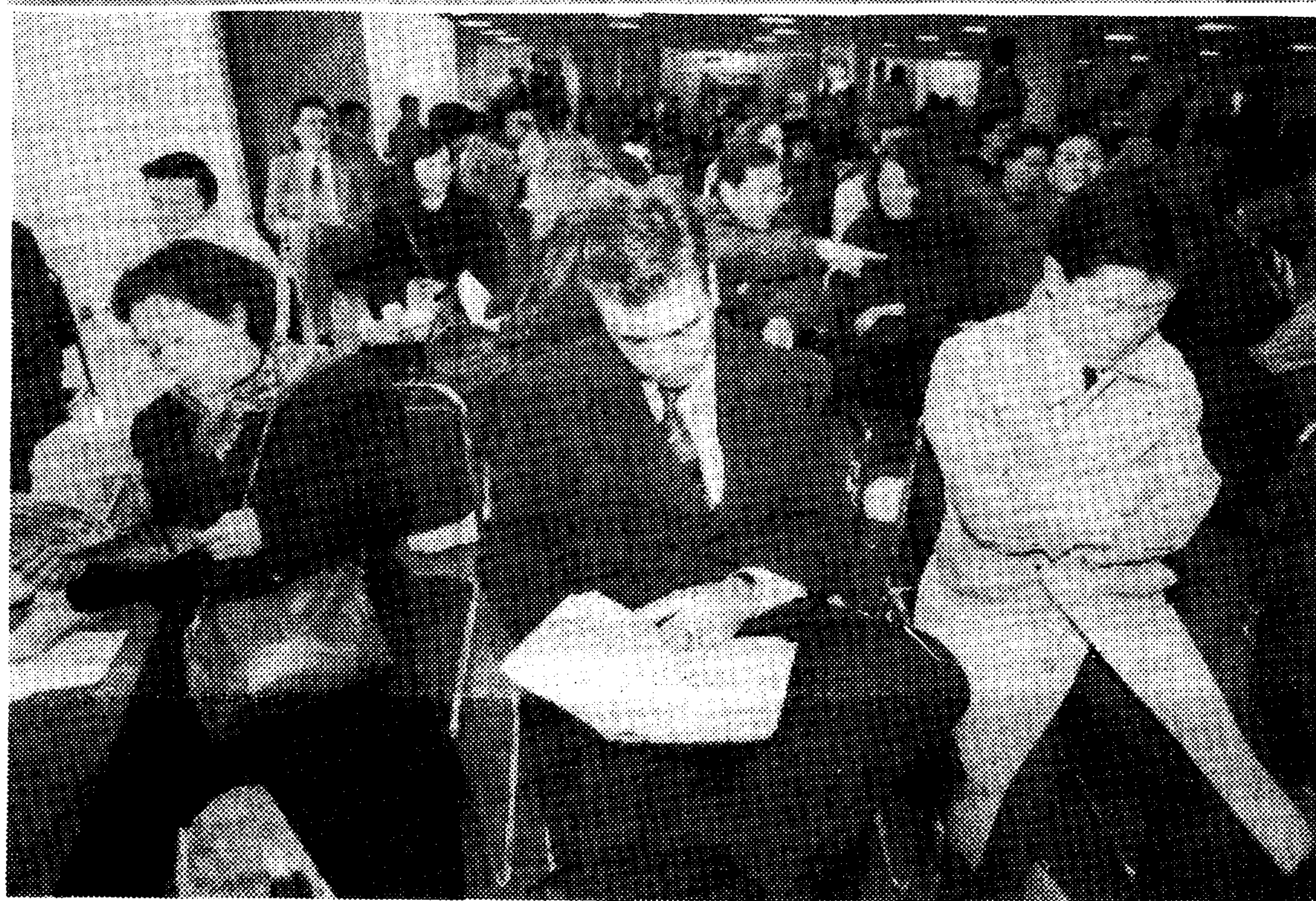
DOCHTERONDERNEMING

Een groot aantal op Bonaire werkende bedrijven is dochter van een concern of keten met het hoofdkantoor op Curaçao. In de praktijk is het niet ongebruikelijk, dat een deel van de op Bonaire gemaakte winst terugvloeit naar Curaçao. Voorbeelden zijn advocatenpraktijken, ingenieursbureau's, aannemers en bankinstellingen. Om nog maar niet te spreken van de vele adviesbureau's die momenteel tonnen verdienen aan hun adviezen voor Bonaire.

De winstbelasting levert vaak een prettig voordeel voor het eilandgebied Curaçao. De ALM vliegt minimaal zes maal per dag op Bonaire. Het Curaçaose luchtvaartbedrijf heeft een monopolipositie binnen het intensieve vliegverkeer tussen beide eilanden. Op Curaçao creëert deze ALM een behoorlijke omzet en werkgelegenheid. Bonaire is echter de voornaamste pijler waarop de ALM steunt met het interinsulaire vliegverkeer. Bonaire krijgt daarvoor in principe totaal niets terug.

Opvallend is dus dat Bonaire een bijdrage aan de Curaçaose economie levert die een brede basis heeft. Er is geen sprake van een of twee bedrijfsactiviteiten, maar juist van een aanzienlijke diversiteit. De bijdrage aan de werkgelegenheid op Curaçao, gezien vanuit het Bonaireaanse standpunt ligt rond 550 arbeidsplaatsen. Vanuit het Curaçaose standpunt is dat beduidend beperkter. Indien de arbeidsplaatsen worden uitgedrukt in een percentage van de Curaçaose beroepsbevolking, draagt Bonaire slechts voor 1,26 procent bij. In Curaçaose ogen dus geen bijzonder hoog percentage.

Wachten in World Trade Centre

■ *NEW YORK - In een zaal beneden in het World Trade Centre zitten zakenmensen geduldig te wachten op het afroepen van hun naam. Wanneer dit gebeurt kunnen zij hun eigendommen gaan ophalen welke in de torengebouwen zijn achtergebleven toen deze vrijdag geëvacueerd moesten worden na de bomaanslag. In verband met deze aanslag is een verdachte aangehouden.*
(AFP-satellietfoto)

Vijftig getuigen gehoord

Geen eenduidig beeld over schietpartij met Carnaval

KRALENDIJK — Het drie dagen lang verhoren van vijftig getuigen en twee reconstructies op de plaats van de schietpartij hebben rechtercommissaris mr B. Wit en Officier van justitie mr C.D.I. van Delft onvoldoende informatie verschaft om reeds tot enige conclusie te komen. Van Delft attendeerde wel op enige coherentie in de getuigenissen, maar achtte de tegenstrijdigheden te ernstig om nu reeds met een definitief oordeel te komen.

Uiteraard zullen de punten van tegenstrijdigheden nader bestudeerd worden, maar Van Delft acht opnieuw verhoren van enkele getuigen en gedeeltelijke reconstructies nodig. Wanneer die plaatsvinden is nog niet te zeggen, aangezien de enorme hoeveelheid informatie van de vijftig getuigen nog nagetrokken moet worden.

Tijdens de persconferentie afgelopen woensdagavond wilde Van Delft dan ook niet inhoudelijk ingaan op de zaak. Hij verwees wel naar de grondige en zuivere stijl van rechter-commissaris Wit die een uiteindelijke goedonderbouwde conclusie aanvaardbaar zal maken.

Ook het technisch onderzoek is nog niet geheel afgerond zei mr Van Delft. Hij zei wel te beschikken over het voorlopige sectie-rapport. Het definitieve rapport echter kan pas eventueel aanleiding zijn voor de rechtercommissaris om de patholoog-anatoom of andere deskundigen te horen. Dit in verband met de afgevuurde schoten. Volgens mr Van Delft is het met een zekerheid van honderd na te gaan uit elk vuurwapen de schoten zijn gelost. Justitie beschikt momenteel over twee kogels.

Owen, Vance wijzen Bosnisch-Servisch plan van de hand

NEW YORK - De leider van de Serviërs in Bosnië, Radovan Karadzic, heeft maandag in de marge van het hervatte vredesoverleg in New York zijn voorstel openbaar gemaakt om de door Serviërs, moslims en Kroaten omstreden gebieden "onder VN-bescherming" te stellen.

Maar het werd onmiddellijk verworpen door woordvoerder Fred Eckhard van beide co-voorzitters van het overleg, Cyrus Vance (VN) en Lord Owen (EG). "Zij zijn het niet eens met deze benaderingswijze", zei Eckhard. Volgens Karadzic is zeventig tot tachtig procent van het Bosnisch gebied onomstreden voor Serviërs, Kroaten zowel als moslims.

Door kou in Italië 7 doden

ROME - Zware sneeuwval in het Noorden van Italië heeft zeker zeven mensenlevens geëist.

Het zwaarst getroffen is de provincie Cuneo, in de regio Piemont grenzend aan Frankrijk en de Middellandse Zee, waar zes doden vielen. Een zevende overleed als gevolg van het noodweer in Toscane. In talloze plaatsen in Piemont bleven woensdag de scholen gesloten en tal van gemeenten werden geplaagd door stroomstoringen. In Turijn sneeuwde het woensdag opnieuw. Verscheidene passen, waar sneeuwpakken van anderhalve meter dik liggen, zijn in het noordwesten van Italië afgesloten.

Volgens gedeputeerde Booi

Toekomst Bonaire Museum ligt toch in Fort Oranje

KRALENDIJK — Het huidige onderkomen voor het Bonaireaanse museum is maar tijdelijk. Het ligt nog steeds in de bedoeling, dat dit museum en de afdeling Opvoeding en Cultuur ondergebracht zullen worden in Fort Oranje. Dit zegt de gedeputeerde van Cultuur Ramoncito Booi.

Met de definitieve behuizing zal het museum dan weer op de plaats teruggekeerd zijn, waar het oorspronkelijk is geweest. In 1993 werd op initiatief van Ellis Juliana en pater Brenneker begonnen met het conserveren van oude en typische voorwerpen uit het Bonaireaanse verleden. Zij trachten daarmee een eerste aanzet te geven tot een betere aandacht voor de cultuur van Bonaire.

Beide heren hadden op Curaçao hun sporen al verdiend. Als eerste conservator werd Willy Wanapa benoemd. De enorme hoeveelheid materiaal die Juliana en Brenneker in betrekkelijk korte tijd bijeen wisten te krijgen, vulde het zaaltje onder het Havenkantoor in Fort Oranje tot de nok en maakte de expositie niet bepaald overzichtelijk. Hoewel het in de bedoeling lag, dat het gehele fort Oranje als museum zou gaan dienen, heeft het twintig jaar geduurd voordat het Bestuurscollege ten slotte daarover een beslissing nam.

Onder het UPB/POB-bestuur werd echter in september 1988 door gedeputeerde Boeboei Cecilia het museum ondergebracht in het gebouw van Cultuur en Opvoeding. Dat gebouw behoorde toe aan het Land en de UPB heeft steeds naar een mogelijkheid gezocht om een adequaat onderkomen te vinden.

Ex-gedeputeerde Cai Marsera beaamde in november 1990 nog, dat Fort Oranje het officiële museum zou worden, maar de Nederlandse onderwijsinspecteur Okke de Jager bestemde Fort Oranje tot hotelvakschool. Het vertrek van de Fundashon Cas Boneriano (FCB) was een goede gelegenheid om het museum over te brengen naar een eilandsgebouw. Dat zal echter ook tijdelijk zijn, aangezien gedeputeerde Booi toch de voorkeur geeft aan de oude politiewacht, zoals Fort Oranje bekend is.

Als hoofd toeristische delegatie

Gezaghebber Goedgedrag naar beurs in Berlijn

KRALENDIJK — Vanmorgen is gezaghebber mr Frits Goedgedrag naar Europa vertrokken. Hij zal daar verschillende toeristenbeurzen bezoeken, waaronder de belangrijke Internationale Toeristen Beurs (ITB) in Berlijn. Aansluitend op zijn dienstreis zal de gezaghebber met zijn gezin een korte vakantie doorbrengen in Europa.

Aan de Bonaire-promotie in Europa zullen acht vertegenwoordigers uit het hotelwezen deelnemen. Zij zijn woensdagavond al vertrokken met de KLM-vlucht vanaf Bonaire. Ook de directeur van de Tourism Corporation Bonaire (TCB) Ronnie Pietersz is van de partij in Europa. Met hem mee reist ook de heer Francis de Winst, de EG-vertegenwoordiger op de Antillen.

Het programma voor gezaghebber Goedgedrag is redelijk zwaar. In Berlijn zal hij onder anderen als hoofd van de Bonaireaanse delegatie een persconferentie geven voor Duitse reisjournalisten. Hij wordt daarbij geassisteerd door Ronnie Pietersz, Bonhata-directeur Hugo Gerharts en Bonaires vertegenwoordigster in Nederland, Lydia Haveman.

Later zal hij een vergadering bijwonen van de Caribbean Tourism Organization (C.T.O). Deze vergadering wordt eveneens in Duitsland gehouden.

Op 12 maart zal het Bonaireaanse Toeristenbureau in Rijswijk (Nederland) officieel geopend worden. Als erkenning voor het vroegere waarnemend hoofd van het toeristenbureau, wijlen Niki Tromp, zal zijn echtgenote de officiële handeling verrichten. In de avonduren zal er een feestelijke bijeenkomst zijn, waarvoor ook gevolmachtigd minister Papy Jesurun en minister Hirsch Ballin zijn uitgenodigd.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

SUBARU LEGACY 1990 American model 2.2 litre, 16 valve, fully automatic with cassette/equalizer, in top condition with 48.000-km., asking price 24.000 ANG. Call evenings 371963.

WEGENS OVERCOMPLEET: Suzuki Jeep, bouwjaar '88, prijs: f.10.750,-.Tel.: privé 673639 (werk: 615555 tst. 269).

LADA NIVA, wit '81, 2 jr. gek. trekhaak, imperial (f.3250,-); kasten, Bosch koel/ijskast (f:1300,-);fans, kleding, autoonderhoudsart., diverse huisraad. Tel.:685421.

CORELDRAW V2, Pctools V7, 380 MB ESDI harddisk, 4CD ROM, Games, Sony 25 inch T.V. Tel.:375213.

VOLKSWAGEN Amazone bouwjaar '89, prijs f.12.500,-. Tel.:379702.

CURAÇAOSE antieke meubels w.o. bed, kast, kapstok, toilettafel en een zeer mooie vitrine kast i.z.g.s. Voor inf. tel.:682164 gedurende werkuren en na kantoortijd tel.:373120.

ZWAAR EIKENHOUT eetkamerset + gr. dressoir antiek, wasmachine, 2-p. matras 170x190, 1-p. matras (dik). Za. te bezichtigen tussen 15.00 - 17.00 uur Alablancaweg 14.

UN CHEVROLET-Celebrity stationwagen 1987, power brakes, windows, steering, airco, metalic gold. Tel.:672289/616645.

PORTABLE telefoon + nummer. Tel.:677808.

FORD ESCORT i.z.g.s., bouwjaar 1986, vraagprijs f.8.500,-. Tel.:676983.

FORD RANGER XLT 1989 V6 f.18.400.00; Boston Whaler 13 pia, 25 Hp Johnson + trailer f.10.000,00. Tel.:602554.

MITSUBISHI COLT '87 i.pr.st. 1 jr belasting, 2 jr keuring f.6.500,-. Tel.:674166.

EIKEN EETHOEK f.975,-; toogkast f.2.500,-; 8x vitrage + eiken houten rails f.245,-; Ten Cate surfplank f.195,-; porchset met nieuwe kussens f.225,-; Johnson Brothers 30 delig servies f.100,-; theeservies f.45,- en lamp f.7.50. Tel.:676166.

1 EETKAMERSET f.400,-; 1 kamerset f.700,-; 2 bedden à f.150,-. Tel.:671073 (na 4 uur).

SUZUKI SWIFT GL bj '92, 7500-km, prijs f.16.000,-. Tel.:673462.

GROOT BED 2.10mxL60m f.600,-: telefoonbeantwoorder, 2x plafondfans (nieuw), citruspers, koffiezetapp.,mixer,stoomstrijkijzer en buitenlampje. Tel.:371555.

PORCHSALE ZA. 5 mrt: o.a. porchset, bank, grenen kast, rotan bijzettafel etc. Troepiaalweg 19. Tel.:693855. Julianadorp.

2 1PERS. BEDDEN à f.135,-; kinderfiets f.35,-; stofzuiger f.20,-; blank houten salontafel f.275,-; video RCA f.300,-; t.v. RCA f.350,-. Tel.:611785.

MOTORFIETS Honda 500CB 1977 zwart i.g.st. f.2.500,-. Tel.:618064.

LAPTOP COMPUTER NEC multispeed EL f.900,-; Canon Bubblejet Printer f.600,-. Tel.:601834.

VRIJWEL NIEUWE airco 10.000BTU t.e.a.b.; compl. duikset goed onderhouden pr n.o.t.k.; Sony diskman compl. t.e.a.b. Tel.:677423, Weg Gr. St. Joris 210.

DUIKSET (compleet) stereo inst. incl. boxen Akai 220V, Chevrolet Malibu station, goede staat, incl. keuring. Tel.:617572.

IJSKAST GE no-frost, stofzuiger, olie service oprit stellages, 3 metalen rekken, RC auto fuel RC 500 met Nova Rossi motor. Tel.:379394 Kaya Kokolishi 5.

ANTIEK mahoniehout meubels, slaapkamerset en andere. Tel.:613372 tussen 15.00-21.00uur.

IJSKAST, babybedje, rieten babyreiswiegje, tafel+stoel, witte lage tafel. Tel.:377934.

MERCEDES BENZ 230CE in zeer goede staat f.17.500,-. Tel.:370450.

BONDWELL 286 laptop, 40/80 harddisk, 3½-1.44 floppy, 1 MB memory, 2 bicad batteries, kodak portable printer, carrying case. RGB monitor, software US$.800.00; Panasonic VHS camcorder, 8xzoom, 7 lux, 2 nicad batteries, carrying case, US$.600.00. Call:676207 after 19.00 hrs.

Cas Grandi Z-38.
T.k. vrijst. villa. b.j. '91 Luxe afwerking met ingeb. hardh. kasten, kozijnen, en deuren. Ind. woonk. met vide, zitk. m. 2 balcons, 2 badk., 3 slaapk., bijgebouw met berging, kamer, washok en dubb. carport. Nafl. 415.000,= k.k. tel/fax 675705

WANTED FURNISHED HOUSE
with three bedrooms and two bathrooms
FOR RENT
in good residential area for a foreign couple with a 15 year old child.
Contact:
Tel. no. 658276 (Residence)

TE KOOP:
FORD TAURUS 1987
Fully equipped; zeer luxe uitvoering.
Vraagprijs: f. 12.500,-.
Tel.: 623301 / 371709

For a perfect outfit at a Reasonable price, you have to visit:
RASONABLE Clothing Store
Winston Churchillweg 102, Winkelcentrum Brievengat
Tel: 684118 / 372061
P.s. next week we will receive a new european collection

HAIRLOX
Pa nos KABEI i nos KLIMA

TE KOOP
CONTAINERS
20 en 40 voet
ook koel en vries
Tel.: 372575 / 601338

Te koop aangeboden:
Luxe Jeep Mitsubishi Montero,
fully equipped, blue metallic met stripes, b.j. 1992. Vele opties o.a. sportvelgen, alarm, enz. enz. financiering mogelijk. Te bezichtigen na telefonische afspraak.
Tel. 694776.

Te huur:
2 persoons
APPARTEMENTEN
met airco te Dominguito
f 60,= per dag excl. water en stroom.
Tel: 655410,
Anasaweg 12

PORCH SALE
Schottegatweg Oost naast Ant. de Viage:
Keukengerei, vazen, schalen, pronkstukjes, koper, handenarbeidart, schemerlampen, meubels enz.
Zaterdag en zondag van 10 uur tot 4 uur.

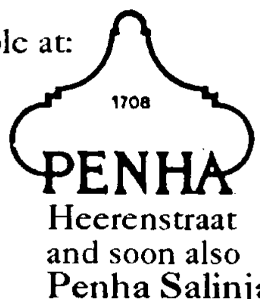
Luchtvracht naar
SURINAME
Dhan Trading N.V.
Rooseveltweg 122
Tel.: 695711
OPEN:
Maandag t/m vrijdag van 4 - 6
Zaterdag van 9 - 12
Ook voor het bezorgen van klp.

TE HUUR
1 APPARTEMENT
in rustige buurt
Tel.: 685141

Te koop:
4 deurs
MERCEDES-BENZ
300 diesel, in zeer goede staat.
Prijs: n.o.t.k.
Tel: 602046

Te koop:
Enige op het eiland
OPEL CALIBRA
2.0 L.(sport).
Bouwjaar 1992.
Prijs n.o.t.k.
Tel: 601988

NEW FROM ESTĒE LAUDER
FRUITION
TRIPLE REACTIVATING COMPLEX
Available at:

Heerenstraat
and soon also
Penha Salinja
ESTĒE LAUDER

Te huur:
een gemeubileerd
APPARTEMENT
met
2 slaapkamers
tel: 368290

Komandante di VKC ta anunsiá ku tin ehersisio di tiru na kancha di HATO, djadumingu 7 di mart mainta entre 8'or i 1'or.
Area peligroso ta ± 4000m. for di kosta.

MI POPCHI SUKU
Young Action
Fantastische nieuwe kollektie ontvangen
van
BUSTERBROWN
MI POPCHI SUKU
De boetiek voor alle gelegenheidskleding voor baby's van maat 0 tot "pre-teener".
In het nieuwe gebouw van "The Crowd" Middenstraat en op de Dr. Maalweg.

BOTOREI Cas Coraweg 72
Gespecialiseerd in linnen kleding
DEZE WEEK UITVERKOOP
op onze kollektie met
25% en 50% korting.
Om plaats te maken voor onze nieuwe zending.

PERSONEELSBELEID
In de maand april
Praktische training
speciaal voor ondernemers en personeelsmedewerkers
Voor meer informatie:
CALMES CONSULTANCY, tel. 672738

TUINCENTRUM BANDA ARIBA
op de weg naar Montagne, t.o. Hoenderberg, tel. 671793/674342
Speciaal voor u ontvangen!!
Liriope, Ixora, Lluvia de Oro, Jasmijn, Mini twisted Ficusjes, Trinitaria's.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

BMW 328I, alpine uitv., geheel getuned, vr. pr. f.14.000,-. Tel.:20030.

1 SURFBOARD Alpha compleet met 2 zeilen en 1 custommade surfboard 9.0 semicompleet. Tel.:43160.

TAPPAN gasfornuis Afl.750,-. Tel.:37687/22002.

SURINAAMSE VISSOORTEN
- Botervis
- Kandratiki
- Bang Bang
- Redsnapper
DHAN TRADING
Rooseveltweg 122 tel: 695711

Te koop
FORD TAURUS
Stationwagon 1988,
airco-power steering/brakes zeer goede conditie
fl. 19.000,=
tel. 369962 of 368120
na 6 uur p.m.

VOLLEDIG GEMEUBILEERD HUIS TE HUUR
in Matancia
voor alleenstaande of echtpaar zonder kinderen.
Rustige buurt.
2 slaapkamers, badkamer, vóór- en achterporch.
fl. 2250,-
Alleen serieuze gegadigden.
Tel.: 627740 van 16 tot 19 uur

BETONMIX
Tomco n.v.
BLOKKEN, ZAND, GRIND, BEWAPENING, BETON. BRAKKEPUT ARIBA NST TECHNISCHE SCHOOL. TEL.: 672204 - 674673.

Bruynzeel huizen ?
Voor meer Info
Tel. 368227

Wegens vertrek naar Nederland te koop:
Volvo Stationwagon
'78, gekeurd, goede staat Nafl 3500,=
Te koop
Blazer Chevrolet
'79, Monstertruck, gekeurd, goede staat Naf 7500,=
Bel na 5 uur 's middags
675158

Clima Cars

AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel: 672059, Sta. Rosa

CARVAHOME N.V.
biedt U
DE GOEDKOOPSTE
Huurauto's in Nederland en voor Curaçao
- Vakantie bungalows
- Appartementen
- Huurauto's voor Uw bezoekers (min. 1 week)
Pallasstraat 6 - Salinja
Tel. 615636 - Fax 615633

Party Dances
op speciaal verzoek
NIEUWE CURSUS
Maandag 8-9 p.m. (1e les 8 maart)
Leer nu goed dansen - salsa - merengue - wals - tumba -son montuno - soca, etc.
Cursus 3 maanden F.200,- per koppel.
- x -
Kiddies Dance Aerobics (3-4 en 5 jaar)
iedere zaterdag 9.30 - 10.30 v.m.
- x -
Aerobics (Low Impact of Stepaerobics) - **Callanetics - Gentle Yoga - Body building & Bodyshaping** (apparaten)
Orionweg 12 (Zeelandia) - Tel.: 612744 (reeds 1 maand defect)

't Valkennest Apartments
Te huur aangeboden voor korte of lange verblijvers:
Rustiek gelegen, artistiek ingerichte **appartementen**, omgeven door een weelderige tropische tuin.
Tevens auto-huur mogelijk. Voor info.: tel. 682259

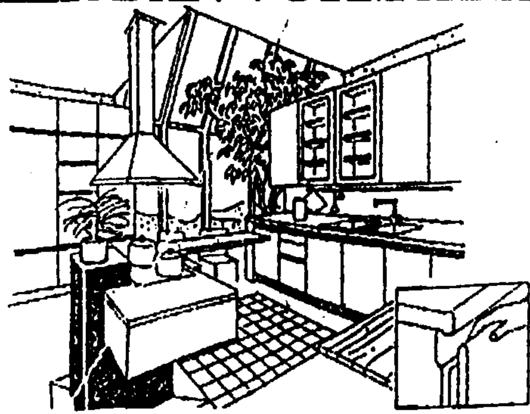
TE KOOP
STALEN BOUWKIT
twee verdiepingen
totaal 2 x 500 m²
Tel. 688387
Tel. 687297
na 6 uur

TE KOOP
EIGENDOMSGROND
grootte 665 m² te Salsbachweg - Sta. Maria (bouwvergunning aanwezig)
Tel. 688387
Tel. 687297 na 6 uur

WAREHOUSE SPACE for rent.
Units from 30 m² to 700 m²
price: fls 10,= per m² per month
tel: 656800

KAMERS ROOMS HABITACIONES
AIRCONDITIONED
Garipitoweg 2
Tel.: 691200
Fax: 691203

LODEWIJKS INTERIEURS (MEUBELINDUSTRIE)
Kaya Calman z/n
Tel.: 681244-Fax: 686833
DESIGN,
MEER DAN VORM ALLEEN

De wens naar individualiteit is hier strikt vormgegeven. Speels en eigenzinnig. Uitdagend en toch voornaam. Met een vooruitziende blik op morgen. Knoppen en grepen verstoren niet langer het ritme van strakke lijnen en vlakken. Een bezoek aan Lodewijks Interieurs loont altijd.
LODEWIJKS INTERIEURS
VORMGEVERS VAN KEUKENWENSEN

NAICKS
CAR RENTAL
Wij zijn er voor U!
Telefoon: 601341

Te huur
aan het strand voor vakantiegangers of zakenrelaties:
COMPLEET INGERICHTE APPARTEMENTEN
met kitchenette en airco.
Tel na 6.00 uur
685945

GEGARANDEERDE KWALITEIT
La Madrague
ZONNESCHERMEN, PARASOLS en TENTEN
Diverse modellen met optrekbaar aluminium frame en kleurecht doek in de nieuwste 1993 dessins. Ook mooie meubelstoffen voor uw porchset (zaterdags gesloten)
Uem ZONWERING
Centro Comercial Antilia 4
Tel.: 374815-Fax.: 371969

Stockmarket-NEWS

NEW YORK	PREV.	4-3	FRANKFURT	PREV.	4-3	AMSTERDAM	PREV.	4-3
DOW JONES	3404	3398	DAX INDEX	1693	1687	EOE	306.31	308.66
AM.EXP.	24.75	25.00	ASKO	630.00	640.00	ABN-AMRO	54.00	54.30
ANHEUSER B	55.00	54.63	BASF	231.20	229.60	AEGON	86.30	86.60
ATT	57.00	57.13	BMW	493.50	492.00	AHOLD	94.10	94.30
BORDEN	25.88	26.50	COMMERZBANK	290.00	288.30	AMEV	72.00	72.60
CAMPBELL S	43.25	44.38	DAIMLER BENZ	614.50	615.00	AKZO	146.30	147.00
CHRYSLER	40.00	38.75	DEUTSCHE BANK	713.00	711.50	BOLS	48.00	48.60
CITICORP	26.13	26.38	HOECHST	256.60	256.80	BUHR.TET.	27.20	27.60
COASTAL CO	26.75	26.00	KAUFHOF	454.50	452.00	DAF	0.30	0.35
COCA COLA	43.13	43.25	MAN	294.00	295.00	DSM	71.60	73.20
DIGITAL	47.00	46.50	PREUSSAG	370.00	366.70	ELSEVIER	128.50	128.30
DUPONT	47.38	47.38	SIEMENS	665.00	662.80	FOKKER	11.20	11.80
EAST.KODAK	53.88	53.88	VW	279.00	278.60	GIST BROC.	37.90	37.90
EXXON	63.75	64.62				HAGEMEYER	156.20	155.50
FORD	47.75	48.00				HEINEKEN	186.30	187.50
GEN.ELECT.	85.25	85.38	LONDON			HOOGOVENS	21.90	23.20
GEN.MOTORS	38.25	38.12				HUNT.DOUGLAS	37.50	37:40
HEINZ	45.00	45.25	FT-100 INDEX	2918	2904	ING	64.10	65.10
HOMESTAKE	12.13	12.13				KLM	24.80	24.80
IBM	54.88	55.13	ARGYLL	3.71	3.67	KNP	27.20	27.60
KELLOGG	66.12	66.62	BARCLAYS BANK	4.35	3.94	NEDLLOYD	24.60	24.50
MC DONALDS	51.13	51.38	BASS	5.83	5.80	NUTRICIA	121.00	121.00
MERCK	38.38	37.88	BRITISH STEEL	0.85	0.86	PHILIPS	21.40	22.50
MINNES.MNG	104.75	105.88	BRITISH TEL	4.34	4.27	ROBECO	103.80	103.90
MOBIL CORP	68.00	68.12	BTR	5.82	5.76	ROLINCO	101.10	100.90
PFIZER	60.50	60.25	CADBURY	4.91	4.88	RORENTO	83.70	83.90
P.MORRIS	66.25	65.62	CABLE & WIRE	7.41	7.28	RODAMCO	51.40	51.40
QUAKER	69.75	69.25	GRAND MET	4.54	4.52	ROYAL DUTCH	158.80	157.90
SEARS	51.88	51.75	MARKS & SPENCER	3.41	3.36	UNILEVER	208.70	208.30
UP JOHN	28.88	28.38	REDLAND	4.81	4.76	VMF STORK	28.60	28.90
WOOLWORTH	28.88	28.88	TATE & LYLE	4.35	4.28	VNU	104.50	104.10
						WESSANEN	104.70	104.20
GOLD	330.00	328.50	TOKYO			TORONTO		
SILVER	3.67	3.67	NIKKEI DOW IND.	16853	16759	TSE 300	3465	3496
CRUDE OIL	20.47	20.65	BRIDGESTONE	1170	1150	ALCAN	18.25	18.25
			CANON	1280	1270	BELL	46.25	46.38
US$/Yen	117.00	116.75	DAI ICHI KANGYO	1680	1680	BANK OF NS	23.75	24.50
			DAIWA SEC.	850	820	CAN.PAC.	17.38	17.38
US$/DMARK	1.65	1.63	HITACHI	685	685	IMASCO	38.00	38.12
			HONDA MOT.	1300	1270	LAIDLAW	11.25	11.00
GBP/US$	145.00	145.45	JAPAN AIRLINES	552	551	MOORE	21.13	21.13
			NOMURA SEC.	1460	1440	NORANDA	19.00	19.38
US$/NLG	1.85	1.84	NIPPON STEEL	293	292	PLACER DOME	17.00	16.88
ECU/US$	118.10	118.65	MAZDA	412	412	POWER CORP.	15.50	15.88
CAN/US$	80.22	80.45	SONY	3910	3930	ROYAL BANK	25.25	26.00

Financieel Nieuws

Heineken ster op vrolijk Damrak

AMSTERDAM - Heineken was vrijdag duidelijk de ster op de Amsterdamse effectenbeurs. De fraaie jaarcijfers kwamen weliswaar niet onverwacht, maar vielen toch in erg goede aarde. De koers van het drankenaandeel schoot na opening omhoog met f 7,50 naar f 196. Daarna trad een daling op naar f 193,80, maar dat was altijd nog f 3 boven het hoogste punt van dit jaar.

De hele beurs gaf opnieuw een vriendelijke stemming te zien met een beter Londen als steuntje in de rug. Het lage koerspeil in Amsterdam leidt ertoe dat de binnenkomende vaak slechte winstmeldingen van bedrijven over 1992 niet zo'n grote drukkende invloed meer hebben. De stemmingsindex ging vrijdagochtend een punt omhoog naar 102. De obligatiemarkt gaf koersstijgingen te zien tot rond het halve punt, wat de aan de gang zijnde voorzichtige rentedaling weerspiegelt.

Van de internationals lag Unilever goed in de markt met een winst van f 3 op f 211,30. Aegon ging f 1,30 vooruit naar f 87,90. VNU won f 1,20 op f 105,30 en collega Elsevier f 1,10 op f 129,40. Philips ging twee kwartjes omhoog naar f 23. DSM moest 60 cent inleveren op f 72,60.

Na de gestanddoening van het bod in verband met de fusie van KNP, Bührmann en VRG bleef de handel in deze fondsen op een laag pitje doorgaan. Voor KNP werd f 1,40 meer betaald op f 29 en voor BT f 1,60 meer op f 29,20.

Ondanks de melding van een flinke vermindering van de winst en verlaging van het dividend stond Nijverdal-Ten Cate laat in de ochtend f 1 hoger op f 68,50, nadat eerder zelfs f 70,20 was betaald. Norit ging een gulden vooruit naar f 18.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP VRIJDAG 5 MAART 1993 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.410	1.430	1.450
PND STERLING	2.525	2.580	2.640
NED GLD	95.67	96.39	97.19
ZW FRANCS	116.22	116.94	117.74
FR FRANCS	30.61	31.71	32.41
DUITSE MARK	107.69	108.41	109.21
IT LIRE	0.81	1.11	1.17
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20
			**100.00
JAPANSE YEN	152.32	153.18	153.98
ECU	-.-	210.99	211.79

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 6%
BELENINGSRENTE: 7%

7,125% obl. 1991/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Land
7,25 % obl. 1989/1994 koers: 99,58% Eff. rendement 7,50 % Land
8,625% obl. 1990/1995 koers: 101.99% Eff. rendement 7,875% Land
8,50 % obl. 1991/1996 koers: 99,58% Eff. rendement 8,625% Land
8,00 % obl. 1989/1999 koers: 96,24% Eff. rendement 8,75 % Land
8,25 % obl. 1989/2004 koers: 95,52% Eff. rendement 8,875% Land
7;00% obl. 1990/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Eiland
8,50 % obl. 1991/1997 koers: 99,56% Eff. rendement 8,625% Eiland
8,625% obl. 1992/1997 koers 100.00% Eff. rendement 8,625% Eiland

Speciale beleningen goedkoper

Duitsland lijkt strak beleid rente te verlaten

AMSTERDAM - De Centrale Bank van Duitsland heeft vrijdag de geldmarkt verrast door een vervroegde aankondiging van haar wekelijkse speciale beleningen met een lagere rente. Dat zorgde niet alleen voor een koersstijging van de dollar, maar ook van andere munteenheden.

Het uitblijven van een discontoverlaging in Duitsland op donderdag deed de dollarkoers wat dalen, maar vrijdagmorgen om 10.00 uur bereikte de dollar de f 1,8510 na f 1,8400 aan het eind van de handel op de vorige dag. De Bundesbank schreef vrijdag voor de komende week beleningen uit voor veertien dagen tegen een vaste rente van 8,25 procent. Eerder deze week stond die rente op 8,49 procent. Het is niet duidelijk waarom de bank de inschrijving vervroegd heeft aangekondigd. De resultaten ervan worden zoals gebruikelijk komende woensdag bekendgemaakt.

Met de verlaging van het speciale-beleningentarief lijkt de Bundesbank aan te geven haar beleid te versoepelen. Dat is iets waar de handelaren al tijden op wachten. De relatief hoge Duitse rente - bedoeld om de inflatie in toom te houden -houdt al enige tijd een mogelijk herstel van de Europese economie tegen. De bank liet officieel weten dat ze met de lagere rente weer richting wil geven aan de geldmarkttarieven, die de laatste tijd nogal aan het schommelen waren.

Het pond sterling wist nog meer te stijgen dan de dollar. Om 10.00 werd voor de Britse munteenheid een koers opgeven van f 2,6980 na f 2,6720 aan het eind van de handel op donderdag. Ook munteenheden zoals de Franse frank, het Ierse pond en de Deense kroon wisten garen te spinnen bij de verlaging van de rente op de speciale beleningen in Duitsland.

De effectenbeurs van Tokyo beleefde weer eens een saaie dag. De nikkei-index van de 225 fonden ging met 58,09 punten omhoog tot 16.817,70 punten.

HAMBURG - De nieuwe dubbelmotorige Airbus A-321 wordt hier gepresenteerd in de Duitse fabriek van Aeropspace Airbus in Feinkenwerder. Drieduizend genodigden kwamen op de presentatie van het toestel af, dat internationaal de concurrentie met de Boeing 757 zal aangaan.

Wereldbank geeft Rusland lening 1,7 miljard dollar

MOSKOU - De wereldbank geeft Rusland voor dit jaar een krediet van 1,7 miljard dolllar, zo meldt de Russische krant Izvestia. Ook de komende jaren zal Rusland van de wereldbank kunnen lenen. Het bedrag loopt jaarlijks op tot 2,5 miljard dollar in 1995. Het grootste deel van het geld zal worden besteed aan consumptiegoederen en medicijnen. Tevens zal Moskou de lening gebruiken voor investeringen in de olie- en steenkoolindustrie en in de landbouw.

Het kantoor van de Wereldbank in Moskou heeft ook bekendgemaakt dat de Centrale Bank van Rusland een krediet van 650 miljoen dollar van Londen zal krijgt. Daarvan zal 250 miljoen dollar worden verkocht op de wisselmarkt van Moskou om de dalende roebelkoers te ondersteunen.

Volgens *Izvestia* heeft de Wereldbank tevens een bedrag van 100 miljoen dollar aan Letland toegezegd. De Baltische staat zal dit bedrag gebruiken om de bancaire infrastructuur te ontwikkelen.

VS straft staaldumpers

WASHINGTON - De Amerikaanse commissie voor internationale handel (ITC) heeft donderdag Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland en Brazilië schuldig bevonden aan het dumpen van warmgewalst breedbandstaal met lood en bismuth in de VS.

Deze invoer had in 1991 een waarde van 91 miljoen dollar en bedroeg ruim 190.000 ton, 43 procent van het totale Amerikaanse verbruik.

De uitspraak betekent dat het Amerikaanse ministerie van handel hogere douanerechten op deze produkten instelt. De klacht over dumping werd op 2 november 1992 ingediend door zes Amerikaanse producenten, die samen 850 mensen in dienst hebben.

Werkloosheid Duitsland stijgt naar recordpeil

NEURENBERG - Het aantal werklozen in Duitsland is in februari gestegen tot een recordpeil. Er zaten de afgelopen maand 3,47 miljoen Duitsers zonder werk tegen ongeveer 3,45 miljoen in januari, zo heeft het Duitse arbeidsbureau in Neurenberg vrijdag bekendgemaakt.

In het westen van het land steeg het aantal werklozen met 30.900 tot bijna 2,29 miljoen. Dat aantal komt overeen met 7,5 procent van de beroepsbevolking. In het oosten van Duitsland nam het aantal mensen zonder werk iets af. Daar werden de afgelopen maand ruim 1,18 miljoen werklozen geteld, 13.700 minder dan in januari. De werkloosheid in de voormalige DDR ligt daarmee op 14,5 procent van de beroepsbevolking.

"De situatie op de Duitse arbeidsmarkt geeft weinig redenen tot vreugde", verklaarde Bernhard Jagoda, directeur van het Duitse arbeidsbureau, in een reactie op de gegevens. Hij weet de stijging van het aantal werklozen aan de slechte economische situatie in zijn land en aan de koude winter.

MEXICO CITY - De president van Pepsi Cola International, Christopher Sinclair, kondigt hier aan dat zijn bedrijf in de komende vijf jaar 750 miljoen dollar gaat investeren in de uitbreiding van activiteiten in Mexico. De verkoop van de frisdrank is in de periode 1991-1992 met elf procent toegenomen.

Bonden verwachten klappen voor Philips vooral buiten Nederland

EINDHOVEN - De vakbonden verwachten dat de reorganisatie van de produktdivisies consumentenelektronica en componenten van Philips vooral gevolgen zal hebben voor de vestigingen buiten Nederland. Afgezien van de al eerder aangekondigde reorganisaties in Tilburg, Eindhoven, Oosterhout, Sittard en Zwolle waardoor alles bij elkaar ruim 800 banen verdwijnen, denken de bonden niet dat er nog veel meer grootscheepse reorganisaties zullen plaatsvinden.

Timmer wilde donderdagmorgen absoluut niet zeggen waar de reorganisaties zullen plaatsvinden. "Het gaat om een groot aantal projecten in veel landen", was alles wat hij erover kwijt wilde.

Volgens bestuurder J. Broers van de industriebond FNV zijn er in Nederland niet veel produktievestigingen van consumentenelektronica. "Ik verwacht dat de klappen vooral zullen vallen in de fabrieken in het Verre Oosten en de rest van Europa. Bij de produktdivisie componenten wordt wellicht in Nederland wat ingrijpender gereorganiseerd maar zeker niet massaal", aldus Broers.

Hij vindt wel dat Philips de bonden in de gelegenheid moet stellen om de verschillende reorganisaties in onderlinge samenhang te beoordelen. Veel kans daarop is er niet want president Timmer zei eerder op de dag al dat de bonden daar niet op hoeven te rekenen. "Philips is niet van plan een totaal beeld bekend te maken", aldus Timmer.

Bestuurder J. Hermus van de Vereniging van Hoger Philips Personeel VHPP denkt dat de herstructurering van de twee produktdivisies in Nederland al goeddeels in gang is gezet. "Afgezien van de al eerder aangekondigde maatregelen verdwijnen er nog hooguit 100 arbeidsplaatsen. Nederland loopt bij deze reorganisaties duidelijk voorop."

Ook bestuurder A. Verhoeven gaat ervan uit dat de gevolgen in Nederland "beperkt tot zeer beperkt" zullen zijn. "Zonder de zaak te bagatelliseren durf ik te stellen dat het in Nederland erg meevalt. Hier verdwijnen inclusief het al bekende verlies aan werkgelegenheid hooguit 1.100 tot 1.200 arbeidsplaatsen."

Bestuurder R. van Splunder van de industrieen voedingsbond CNV vindt het van groot belang dat Philips snel duidelijk maakt welke bedrijfsonderdelen zullen worden gereorganiseerd. "De werknemers van de betreffende produktdivisies leven al lange tijd in onzekerheid. Daaraan moet een eind komen." De produktdivisie consumentenelektronica heeft in Nederland vestigingen in Eindhoven, Tilburg, Dordrecht, Oosterhout, Drachten, Hoogeveen en Groningen. Er werken nog een kleine 4.000 mensen. Componenten heeft fabrieken in Sittard, Heerlen, Eindhoven, Stadskanaal, Zwolle, Doetinchem, Roermond en Uden. Bij deze produktdivisie werken nog ongeveer 6.000 mensen.

Volgens Broers wordt het overigens tijd dat Philips zich serieus beraadt over de vraag of het concern in de huidige samenstelling nog wel kan worden gehandhaafd.

MENSEN

■*LONDEN — In Londen is deze week de Red or Dead modeshow gehouden met ontwerpen louter bestaand uit zijden, fluwelen en Chinese crêpe-stoffen. Een blik op de avondkleding - in het kader van het thema - versierd met skeletten die in het donker oplichten (Lounge Lizard-collectie).*

Nog naamloze dochter voor Withney Houston

De Amerikaanse zangeres **Whitney Houston** heeft donderdag het leven geschonken aan een **dochter**. De bevalling had plaats in Mendham (New Jersey). Het meisje, dat iets meer dan drie kilo weegt, heeft nog geen voornaam. Haar vader, de zanger Bobby Brown, had vorige maand gezegd dat hij een dochter Bobbi zou willen noemen.

Het is het eerste kind van Whitney Houston (29) en het vierde van Bobby Brown (24). Het paar was in juni getrouwd in Mendham, waar het woont. Kort geleden speelde Whitney Houston de hoofdrol in de film *Bodyguard*, met als tegenspeler Kevin Costner. Ze werd nummer een in de Amerikaanse hitparade met het lied uit de film *I Will Always Love You*.

Muizenissen - mensenissen: agressieve kolonisten meer risico's dan afwachters

Een **agressief karakter** geeft **kolonisten** weinig kans van slagen bij vestiging op hun nieuwe plek. Een afwachtende houding biedt daarentegen de beste overlevingskansen. Zo stelt dr G. van Oortmerssen van de vakgroep dierfysiologie van de Rijksuniversiteit in Groningen (Nederland). Hij deed onderzoek naar agressief gedrag van muizen en vergelijkt hun sociaal optreden met het leven in de mensenmaatschappij.

"Muizen zijn soms net mensen", zegt de dierfysioloog. Ze leven in sociaal verband, een soort dorpsgemeenschap. De dieren hebben regelmatig te maken met conflicterende belangen, waarvoor ze onder elkaar een oplossing moeten zien te vinden. Agressief gedrag, zoals intimidatie en aanvallen, is daarbij gebruikelijk.

Evenals bij mensen zijn het vooral de mannelijke individuën die agressief optreden. Maar er zijn grote verschillen in het aanvallend gedrag van mannemuizen. Van Oortmerssen deelt een muizenpopulatie ruwweg in in 'aanvallers' en 'afwachters'. De mensenmaatschappij wijkt daar volgens hem in dit opzicht niet van af.

Vergeleken met de afwachters hebben de aanvallers een lager lichaamsgewicht. Hun voortplantingscapaciteit is hoog. De agressievelingen zijn in het algemeen eerder geneigd tot actie over te gaan. Bovendien laten agressievelingen eenmaal gekozen gedrag vaak in extremere vorm zien en met grotere volharding. Onlangs ontdekte de Groningse onderzoeker dat agressiviteit in zijn verschillende verschijningsvormen erfelijk wordt vastgelegd. Het is volgens hem daarom niet verwonderlijk dat agressieve zonen als regel agressieve vaders hebben.

De voortplanting in een muizendorp leidt doorgaans tot een flink bevolkingsoverschot. Overtollig kroost emigreert en tracht elders een nieuwe kolonie te stichten. "Gebleken is dat afwachters op onbekend terrein de beste overlevingskansen hebbe zegt van Oortmerssen. nemen de tijd om de om ving te verkennen en v mijden risico's". Vanuit veilige schuilplaats, die g wordt verdedigd tegen ind gers, veroveren afwacht heel geleidelijk een eig plekje in het nieuwe vad land.

Aanvallers gaan onvo zichtig te werk. Ze zijn haastig en besteden geen t aan het verkennen van nieuwe omgeving. Bij gev raken de agressieveling die zich door hun doort tendheid op eigen terrein stekend weten te handhav in een nieuwe omgevi eerder in paniek. Dit bre nog meer risico's met zi mee.

Soortgelijke verschillen gedragsstrategieën zijn v gens de dierfysioloog ook mensen te onderscheid "Omdat tussen deze v schillen een verband best met verschillen in gevoel heid voor bijvoorbeeld ha ziekten en kanker, funger muizen bij medisch bio gisch onderzoek als bela rijke diermodellen voor mens", zo besluit Van Oo merssen.

■*DELRAY BEACH (Florida) — De tennisster Gabriela Sabatina is door een lokale schilder verwerkt in een portret, afgekeken van de Mona Lisa. Het schilderij is te zien tijdens het Virginia Slims tennistoernooi dat op 1 maart is begonnen.*

Frans automerk voorpagina-nieuws

Een kleurenadvertentie van een Frans automerk heeft in België donderdag ~~het voorpaginanieuws ver~~drongen. De meeste kranten in België hadden de advertentie opgenomen. Eigenlijk stond die op de achterkant maar de krant was zo gevouwen dat het toch de eerste pagina lijkt. De lezer moest de krant omdraaien om haar te kunnen lezen.

Le Soir was een van de weinige kranten die weigerden de advertentie op te nemen. De redactie van *De Standaard* liet het niet helemaal over haar kant gaan. In een bericht aan de lezer op de eigenlijke voorpagina schrijft zij de advertentie te betreuren, maar dat de kop *De Standaard*, 'die staat voor 75 jaar kwaliteitsinformatie', niet te koop is.

Bij *La Libre Belgique* vat men het met enige humor op: "*La Libre* a-t-elle perdu la tête?". Ofwel "is de *Libre* haar kop kwijt?", maar het kan ook betekenen "heeft de *Libre* haar verstand verloren?", staat in een kadertje boven de advertentie.

■*Professor Albert Sabin, de vader van het vaccin tegen polio, waardoor miljoenen kinderen werden gespaard voor kinderverlamming, is eerder deze week overleden. Een portret van de 86-jarige Sabin.*

Na 4 jaar coma menswaardige dood voor Brit

In Groot-Brittannië is de 22-jarige **Tony Bland overleden**, negen dagen nadat de machine was uitgezet die hem in leven hield. Bland was vier jaar geleden in coma geraakt bij de ramp in het voetbalstadion Hillsborough. Met zijn dood is het aantal slachtoffers van deze tragedie, waarbij mensen onder de voet werden gelopen en werden doodgedrukt, op 96 gekomen. Het is de eerste keer dat in Groot-Brittannië officieel euthanasie is gepleegd.

De ouders die al lang ijverden om hun zoon een 'menswaardige dood' te gunnen, kregen van het Hogerhuis vorige maand toestemming de machine uit te doen. Hij stierf woensdagavond in het bijzijn van zijn ouders, zo meldde het ziekenhuis.

■*MARCOUSSIS — Franse middelbare scholieren passeren een reclamebord van de socialistische politicus Eric Cochard dat daar hangt gedurende de verkiezingscampagne. "Ik ben socialist, ik heb niets te verbergen', luidt het opschrift voor de naakte Cochard, verwijzend naar de corruptieschandalen rond de regering van de Franse president Mitterand. Opvallend veel politici gaan de laatste tijd uit de kleren om stemmen te trekken. Recentelijk werd er nog een blootcampage gevoerd door senator Benneton in Italië, de gigant achter het gelijknamige en veelkleurige kledingconcern Benneton.*

Milieuvriendelijke patat-aardappel

De stichting Natuur Milieu en de verenigi Milieudefensie in Nederla willen **milieuvriendelij patatten.** De instanti vinden dat de frites-indu trie moet overstappen milieuvriendelijker geteel aardappelrassen.

Een onderzoek van bei organisaties was gericht het zoeken naar een aar appel die beter bestand tegen ziekten. Zo kunn boeren volstaan met ve minder bestrijdingsmiddele De aardappel Agria is aang merkt als geschikt. In 20 moet het mogelijk zijn vo doende pootmateriaal va Agria te hebben. In 1996 zo het gebruik van milie onvriendelijke aardappel al gehalveerd kunn worden.

De frites-industrie gee de indruk welwillend te sta tegenover het invoeren va andere rassen. Ze durft ec ter geen uitspraak te doe over de termijn waarop d kan. Zij wil risico's zove mogelijk beperken.

Verloren film van Oliver Hardy terecht

In Nederland is een verloren gewaande film met **Oliver Hardy** teruggevonden. Het gaat om *A Bankrupt Honeymoon* uit 1926. Geen enkel officieel archief ter wereld zou nog over een exemplaar beschikken. De film is inmiddels geconserveerd en gekopieerd in het Nederlands filmmuseum.

In de film, gemaakt door de Film Fox Company, is Oliver Hardy te zien als taxichauffeur van een bruidegom. Hoogtepunt van de 20 minuten durende rolprent is een dolle rit met een dubbeldekker die als restaurant is ingericht.

Sons of the Desert, de internationale organisatie van Laurel en Hardy-liefhebbers houdt met Pinksteren een 'conventie' in Kerkrade, waar *A Bankrupt Honeymoon* zal worden vertoond.

Joden mogen niet als Saddam verkleed naar poerimfeest

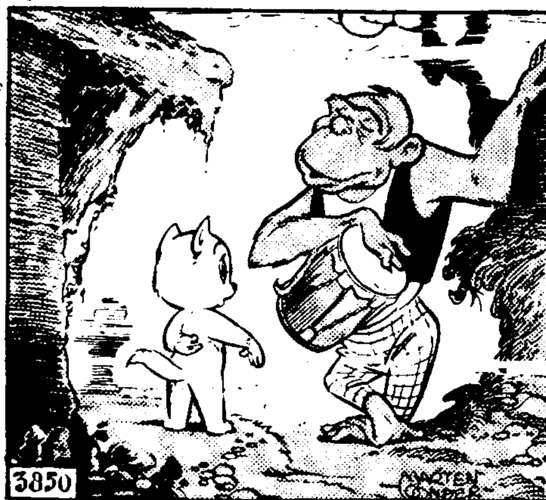
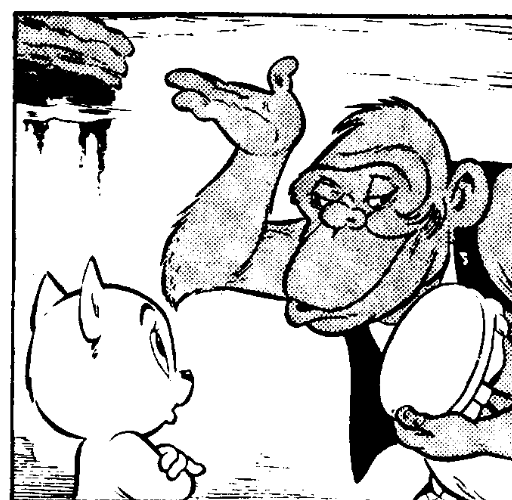
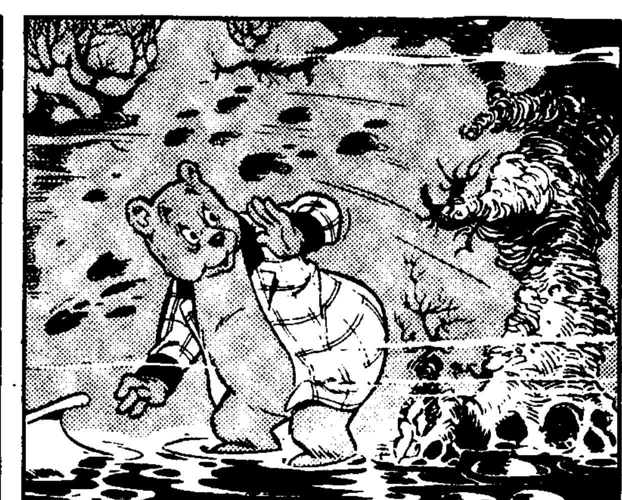
Met de nadering van het **poerimfeest**, het joodse carnaval, zorgt de vraag, of een jood zich volgens de thora als Saddam Husayn, Arabier of skelet mag verkleden, voor verdeeldheid bij de hoogste religieuze leiders in Israël.

Mordechai Eliyahou, opperrabijn namens de sefardische (Oriëntaalse en Zuideuropese) joden, beantwoordt de vraag negatief. De joodse wet verbiedt dergelijke uitdossingen, net zoals het voor een man verboden is om zich als vrouw te verkleden. Eliyahou, die het opperrabbinaat begin april neerlegt, noemt geen andere voorbeelden van vermommingen die voor joden verboden zouden zijn.

De opperrabbijn van de ashkenazische (Oosteuropese) joden, Shlomo Goren, is het niet met Eliyahou eens. Goren meent dat het een jood niet geoorloofd is zich te vermommen als een beul van de joden, zoals Hitler, maar heeft geen bezwaren tegen een als Saddam Husayn uitgedoste jood. Goren wijst een vermomming als skelet af. Dat zou getuigen van te weinig respect voor de menselijke beenderen.

Het poerimfeest is de herdenking van de overwinning van Esther en Mordechai op Haman. Haman had plannen om het joodse volk uit te roeien, maar slaagde daar volgens het bijbelboek Esther niet in. De joden vieren de overwinning op Haman met verkleedpartijen en het houden van optochten.

Heer Bommel en de nozellarven
door Marten Toonder

3850 — "Wat een rare naam", zei Tom Poes. "Waarom noem je de jonge Drasglomers nozels?" De gids glimlachte.

"Een Drasglomer, die pas uit het ei komt, is onnozel", sprak hij verklarend. "Dat is duidelijk, hè?"

"Ach ja", zei Tom Poes. "Zo kan je het zeggen".

"Goed", hernam de ander, "verder aan. Wanneer hij een echte larf wordt, word hij nozel. Dan woelt en deint hij in het moeras; dat is een lastige leeftijd!"

"Ja, ja, en dan?" drong Tom Poes aan.

"Nu, dan wordt hij volwassen en komt aan land", vervolgde de gids. "Dan is hij een echte Drasglomer — en dan is hij dus weer onnozel".

"Hm", zei Tom Poes schouderophalend. "Heel grappig gevonden".

"Het is helemaal niet grappig", zei Slingervinger. "Het is dichterlijk".

Van deze uitleg wist heer Ollie jammer genoeg niets. Hij stond eenzaam midden in het moeras, dat om hem heen borrelde en deinde, en zocht vertwijfeld naar de kaart.

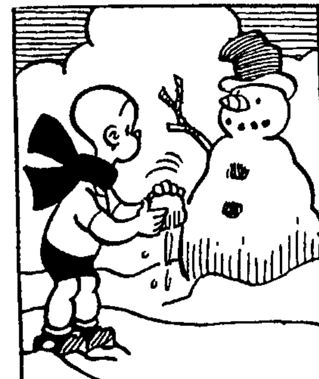
Tenslotte vond hij die aan zijn voeten. Het papier was half in de dras weggezakt en zag er onogelijk uit.

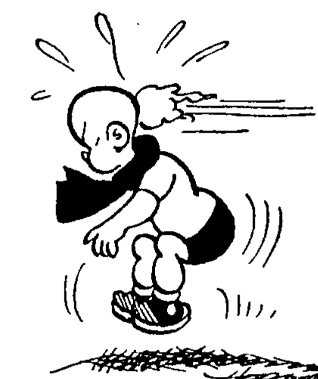
"Als ik nu de weg nog maar kan zien", prevelde heer Ollie, terwijl hij zich moeilijk bukte. "De hele tekening zit natuurlijk onder de modder!"

Op dat moment klonken er verschillende bloebgeluiden tegelijk en plotseling vloog een regen van modderkluiten hem om de oren.

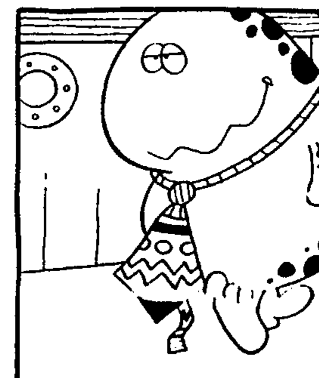
"Houd op! Schuit!" riep heer Bommel vertwijfeld. "Het is helemaal niet grappig! Ach, is er dan niemand, die de nood van een eenzaam heer in een moeras begrijpt?"

HENRY ® **By Dick Hodgins**

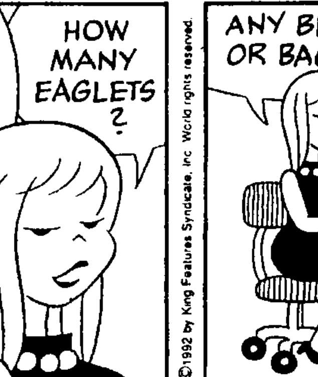

BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

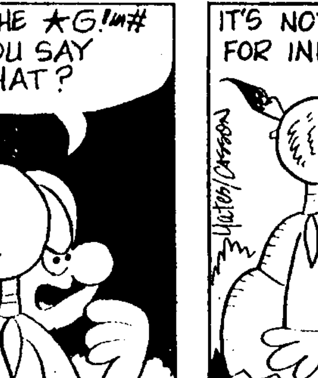
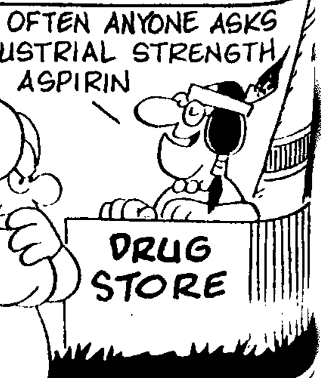

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (derde district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen en het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
Voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

VERENIGING VAN TANDARTSEN
Voor de dienstdoende arts gedurende het weekeinde en op feestdagen gelieve tel.: 682222 op te bellen.

CENTRO MEDICO STA ROSA
Sta Rosaweg 327, tel.: 672300/676666; openingstijden zaterdag en zondag van 00.00-24.00 uur.

WIJKVERPLEGING

HET GELE KRUIS WIJKVERPLEGING
Santa Maria 17. Tel.: 682344, 682947, 682412 en 682574. Fax 681000; geopend vanaf zeven uur 's morgens tot vijf uur 's middags; spreekuur wijkgebouw Bonam: iedere dinsdag van 09.00-11.00 uur. Tel.: 671865; Suffisant: tel.: 687707; Montagne Rey: tel.: 673711; Kaya Fensu: tel.: 618577; Mamayaweg: tel.. 657508; voor informatie omtrent zuigelingen- en peuterbureaus kan men terecht op consultatiebureau Brievengat. Tel.: 373584.
Voor de *wachtzuster* gelieve **tel.: 603661** te bellen.

STICHTING VAN HET WIT GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta. Maria 17. Tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-09.00 uur; dinsdag en donderdag van 15.00-16.00 uur.

CENTRALE WIJKVERPLEGING
Kantoor Gosieweg 15. Tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur. Voor de zuster van de wacht gelieve **pagenummer 669-0368,** te bellen
Kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141. Tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur. Voor de wachtzuster gelieve **pagenummer 669-0368** te bellen.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838: voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling. •
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
...ein 35, tel.: 648077/648387: open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur **bereikbaar: zuster Leito. Tel.: 641217** b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 08.00-11.00/18.00-20.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of ...642.

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
5 maart 1993 vanaf 08.00 uur tot 8 maart 1993 om 07.00 uur:
Dokter: Elhage, Spreekkamer; Centro Medico Sta. Rosa, tel.:676666; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur: spoedgevallen tel.:603946 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Ayubi, de Vos en Braam)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
5 maart 1993 vanaf 17.00 uur tot 8 maart 1993 om 07.00 uur:
Dokter: De Vos, Spreekkamer; Seru Fortuna, tel.:684122; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:681065 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

DERDE DISTRICT BANDABAO
5 maart 1993 vanaf 17.00 uur tot 8 maart 1993 om 07.00 uur:
Dokter: Dunker, Spreekkamer; Tera Corra, tel.:648079; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.:691021 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius, Spong en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

HYGIËNISCHE DIENST
in het weekeinde van 5 maart tot 7 maart 1993 na kantooruren heeft de heer **S. Pieter, tel.:625800, page no: 310 0713** dienst.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
Sta. Maria, W. Churchillweg 155. Tel.:680800.
Punda
Juliana, Julianaplein 6. Tel.:54500.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig, bel SOS-lijn 127.

NOODGEVALLEN/VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa **(op zaterdag):** voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is **op zaterdag** van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)

openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor **spoedgevallen tel.: 685917.**

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor **spoedgevallen** gelieve te bellen: **614000** (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

VRIJDAG

TOERISTENSCHIP
15.00-01.00 uur *Triton* (SDQ).

ZATERDAG

TOERISTENSCHEPEN
07.00-17.00 uur *Song of Norway* (SJU).
08.00-22.00 uur *Ocean Breeze* (AUA).
****

Colofon AMIGOE

Curaçao: tel. 672000, fax. 674524
Aruba: tel. 24333, fax. 22368

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
...penheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
... 440.000
...rek. nr.: 11-07-313
...ene Bank N.V.
...rek. nr.: 874,825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

Directie:
... de Maayer-Hollander
...ard News Holding

Hoofdredactie:
... Dicker (hoofdredacteur)
... Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
... van Dongen, Jacoline Debrot-...gstra, Joël Labadie, Marjo ...rtof, Dennis Pikero, Sheila Rhodes (...etaresse), Solange Isselt (op-...) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
...: Viola Bernardus en Janny ...dijk.
...me advertenties:
...dag t/m vrijdag van 07.30-15.30 ... Alle advertenties voor de komende ... moeten 1 dag van tevoren vóór ... binnen zijn.

... KERTJES verschijnen op dindag ... vrijdag en kunnen iedere dag tussen ...-15.30 uur worden opgegeven, ... op zaterdag.

...n zoekertjes die op maandag en ...derdag vóór twaalf uur binnen zijn, ...en de dag daarop (dus dinsdag en ...dag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA.
... G.F. Betico Croes 110

Hoofdredacteur/Directeur
... van der School
...ctie: Eef Hermers, Ramiro Tromp, ...-Tromp- Van der School, Djisbie ...n (fotograaf)
...ertentie-afdeling: Eileen ...encia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
... Linkels, Kaya Gobernador N. ... 152 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde,
Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hellkamp:
Radio Nederland Wereldomroep
(tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Distrioo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.826

Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333

Bonaire: Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel.: 8204 (na 18.00 uur, tel.: 8342)

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen Naf 16,=, op Aruba Naf 17,=.

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 81,15 per maand (luchtpost) of NAf. 28,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

ABC (kanaal 77)

VRIJDAG

21.00 Family Matters
21.30 Step by Step
22.00 Dinosaurs
22.30 Camp Wilder
23.00 20/20

AE (kanaal 73)

VRIJDAG

17.00 The Fugitive
18.00 Delvecchio
19.00 Rockford Files
20.00 In Search Of...
20.30 In Search Of...
21.00 Time Machine with Jack Perkins
22.00 Investigative Reports
23.00 Caroline's Comedy Hour
24.00 Evening at the Improv
01.00 Time Machine with Jack Perkins
02.00 Investigative Reports
03.00 Caroline's Comedy Hour
04.00 Evening at the Improv
05.00 Movie: 'Cop Rock' (1990)

CBS (kanaal 75)

VRIJDAG

21.00 Golden Palace
21.30 Major Dad
22.00 Designing Women
22.30 Bob
23.00 Picket Fances

ESPN (kanaal 81)

VRIJDAG

16.30 Senior PGA Golf
18.00 American Sports Awards
20.00 SportsCenter
20.30 NHL Hockey
23.30 Pro Skiing from Keystone, Colo. (T)
24.30 SportsCenter
01.30 American Sports Awards
03.30 Sportscenter
04.00 Up Close
04.30 College Basketball
06.30 Basic Training Workout

NBC (kanaal 85)

VRIJDAG

21.00 Out All Night
21.30 Rhythm and Blues
22.00 Movie: 'Killer Among Us'

TBS (kanaal 89)

VRIJDAG

16.35 Flintstone
17.05 The Jetsons
17.35 Brady Bunch
18.05 Saved by The Bell
18.35 Happy Days
19.05 Three's Company
19.35 Andy Griffith
20.05 Beverly Hilbillies
20.35 Sanford & Son
21.05 Movie: 'The War Wagon' (1967)
23.05 Movie: 'Cahill: U.S. Marshal' (1973)
01.20 Movie: 'Gymkata' (1985)
03.20 Movie: 'Circle of Iron' (1979)
05.20 Movie: 'Seven Blows of the Dragon' (1973)

USA (kanaal 83)

VRIJDAG

16.00 $25.000 Pyramid
16.30 $100.000 Pyramid
17.00 Golf
19.00 American Gladiators
20.00 Quantum Leap
21.00 Murder, She Wrote
22.00 Movie: 'A Nightmare on Elm Street 2: Freddy's Revenge' (1985)
24.00 Cannibal Women
01.00 The Hitchhiker
02.00 Movie: 'Hot Chill'(1985)
04.00 Movie: 'Attack on the Killer Tomatoes' (1978)
06.00 Welcome Back Kotter
06.30 Paid Program

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

VRIJDAG

17.00 Ora pa Mucha
17.15 AGHUSA met Leo Floridas
18.00 Mira i Skucha
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario
18.45 Nieuws in het Nederlands
18.57 Tempu pa Dios
19.00 Show di Job
20.00 Telenotisia
20.30 Telenovela
21.00 21 Jump Street
22.00 Wega di Number Kòrsou
22.07 Late Movie
24.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

Door afkondiging bestand

Pepes vergemakkelijken overgave Pablo Escobar

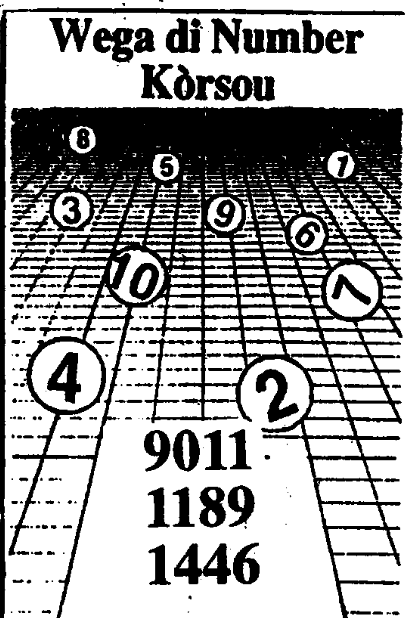
MEDELLIN - Tegenstanders van de Colombiaanse drugsbaron Pablo Escobar, verenigd in de actiegroep Los Pepes, hebben donderdag in een verklaring aan de media in Medellin een wapenpauze aangekondigd.
De Pepes-organisatie, paramilitairen en ex-handlangers van de drugsbaron, hoopt daarmee, zo vermoeden waarnemers in Colombia, te bereiken dat Escobar zich overgeeft aan de autoriteiten. Pepes waarschuwde dat als Escobar zich niet zal overgeven het de aanvallen op Escobar, zijn familie en aanhangers zal voortzetten. De groep, officieel door Pablo Escobar vervolgde personen geheten, voerde de afgelopen weken geregeld aanslagen uit op Escobars eigendommen of viel diens familie aan. Het waren repressaille-acties voor bloedige aanslagen die Escobar tegen onschuldige burgers liet uitvoeren.
De drugsbaron ontsnapte vorig jaar uit zijn luxueuze Envigado-gevangenis, vlak voordat de regering hem zou overplaatsen naar een andere inrichting. Escobar bleek nog steeds een actieve rol te spelen in criminele zaken en in de drugshandel. Op zijn hoofd staat een losgeld van meer dan tien miljoen gulden. Uitgebreide zoekacties van leger en politie naar de verblijfplaats van Colombia's staatsvijand nummer één hebben tot nu toe nog niets opgeleverd.

Jeltsin verhinderd naar parlement te komen

Volkscongres voor spoedzitting bijeen

MOSKOU - Het Russische parlement, de Opperste Sovjet, heeft vrijdag opgeroepen tot het houden van een spoedzitting van het congres van volksafgevaardigden, het hoogste orgaan in Rusland, over de machtsstrijd die zich afspeelt tussen het parlement en president Boris Jeltsin. Het Russische parlement nam zijn beslissing met 138 stemmen voor en 37 tegen, nadat president Jeltsin die door het parlement was opgeroepen om te verschijnen, niet was komen opdagen.

De Opperste Sovjet stemde met grote meerderheid voor het bijeenroepen van het Volkscongres op 10 maart. In het Volkscongres hebben de conservatieven de meerderheid. Het besluit betekent een nieuwe uitdaging aan het adres van Jeltsin en diens pogingen hervormingen door te voeren. Het Volkscongres komt gewoonlijk twee keer per jaar bijeen en zou zonder meer een zitting moeten houden in april. In dit geval gaat het om een spoedzitting die een beslissing moet nemen over de deling van de macht tussen parlement en president.
Jeltsins vertegenwoordiger bij het parlement, Joeri Jarov, verwees naar het officiële bezoek van de Finse president, Mauno Koivisto. "De president onderhoudt zich met president Koivisto en bevindt zich buiten Moskou. Over zijn agenda was al lang geleden beslist. Maar als er een moment gevonden kan worden, zal hij misschien vandaag nog deelnemen aan de beraadslagingen van het parlement", aldus Jarov. De afgevaardigden hadden Jeltsin opgeroepen om tekst en uitleg te geven over een lange bijeenkomst die de president woensdag had gehad met de bevelhebbers van de diverse militaire regio's.

Krupp-werkers staken om werk te behouden

ESSEN - In totaal rond twintigduizend arbeiders bij alle staalbedrijven van het Duitse concern Krupp/Hoesch hebben donderdag het werk voor 24 uur neergelegd.
Dit voor een nieuwe grote actiedag om te betogen voor het behoud van hun arbeidsplaatsen. Hoogtepunt van de acties onder het motto "Keten van oproer" zal een massale betoging voor het hoofdkantoor in Essen zijn.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenavond 18:00 uur:
Licht tot half bewolkt en droog. In de komende nacht en morgen kleine kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en 22 knopen)

WEEROVERZICHT:
Een uitloper van een hoge drukgebied boven de Atlantische oceaan zal in de komende 24 uur het weer op de Benedenwindse eilanden beïnvloeden. Als gevolg hiervan zal ons weer vooral vandaag droog blijven. In de komende nacht en morgenochtend kan echter tijdelijk iets vochtiger lucht worden aangevoerd waardoor een lichte bui tot ontwikkeling kan komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	licht bewolkt	30	25	0.0
Bonaire	licht bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	licht bewolkt	30	25	0.0
St Eustatius	licht bewolkt	28	19	0.0
St Maarten	licht bewolkt	28	23	sp
Amsterdam	geheel bewolkt	--	-2	-.-
Atlanta	geheel bewolkt	13	06	sp
Kingston	zwaar bewolkt	31	24	0.0
Miami	licht bewolkt	26	14	0.0
New York	geheel bewolkt	03	02	25.4
Port-of-Spain	nevel	32	20	sp
San Juan	licht bewolkt	28	20	0.0

Vervolg van pag. 1

rommeld metaal werd Salameh noodlottig. Dik onder het stof werd het onder tonnen verbrijzeld beton in de tientallen meters brede krater in de kelder van het WTC vandaan gehaald. Voor de FBI was het echter een droomstukje metaal. In de eerste plaats bewees het voor de specialisten dat het van een auto kwam, die met ladingen explosieven in een bom was veranderd. Maar dan, wonder boven wonder, zit er ook nog een serienummer op, zoals dit voorgeschreven is voor verhuurbedrijven om diefstal tegen te gaan en gestolen auto's terug te kunnen vinden.
Woensdagavond had de FBI het verhuurbedrijf gevonden om daar te horen dat een man op 23 februari samen met een andere de wagen kwam huren en een rijbewijs van de staat New York had laten zien met de naam Mohammed Salameh uit Jersey City over de rivier tegenover Manhattan.
Tot hun verdere verbazing vernamen de agenten bij het bedrijf dat de man al enige uren na de explosie op 26 februari - alleen - was teruggekomen om op te geven dat de auto gestolen was en zijn borgsom terug te krijgen. Hij kreeg te horen dat hij dan eerst aangifte bij de politie moest doen. Donderdagochtend keerde hij terug, maar toen zat er een agent in burger achter het bureau. Deze nam het huurcontract aan, overhandigde de borgsom en arresteerde de man. Op het papier van het contract werden vervolgens bij het nagaan van vingerafdrukken dezelfde sporen van nitraat van dynamiet gevonden als in de kelder van het WTC.
De door de rechtbank aan Salameh toegewezen advocaat, Robert Precht, zei intussen dat zijn cliënt er ook ingeluisd kan zijn. Voor mij is het onvoorstelbaar dat een man die een aanslag op het WTC kan plegen zo onnadenkend zou zijn dat hij zijn echte naam en adres voor de autoriteiten achterlaat. "Als wij ervan uitgaan dat de beweringen van de aanklacht waar zijn, dan veronderstelt dat dat je met iemand te maken hebt die er om smeekt gearresteerd te worden. Ik vind dat totaal onwaarschijnlijk".

'Ontgifting begonnen'

Duizenden goudzoekers uit gebied Yanomani-indianen

BRASILIA - Bijna drieduizend van de circa tienduizend goudzoekers die illegaal op het grondgebied van de Yanomani-indianen in het Amazonegebied van Brazilië werken, zijn teruggestuurd sinds op 25 februari de operatie "Vrij woud" begon. Dit heeft een woordvoerder van FUNAI, de Nationale organisatie van indianen donderdag meegedeeld.
Volgens FUNAI zijn ook al veel goudzoekers, Garimpeiros geheten, "spontaan" weggetrokken uit het gebied waar de circa negenduizend Yanomani-indianen leven. De meeste opgepakte Garimpeiros zijn met regeringsvliegtuigen naar Boa Vista gevlogen, nadat zij medisch zijn onderzocht en zijn verhoord door FUNAI. De federale politie, die de operatie "Vrij woud" heeft opgezet, speurt de Garimpeiros op met behulp van helikopters. Volgens FUNAI is deze methode zeer effectief omdat het goudzoekers in de rivieren in het Amazonegebied gebeurt.
De woordvoerder van FUNAI zegt dat het van het grootste belang is dat de Yanomani-indianen met rust worden gelaten. "Elk contact tussen blanken en indianen is rampzalig." Hij wijst erop dat door de aanwezigheid van de goudzoekers de Yanomani's hun cultuur verliezen, gaan bedelen en malaria oplopen.

HET BLAD DAT STAAT ALS EEN HUIS! FEB/MRT'93 • NR. 07 • GRATIS!

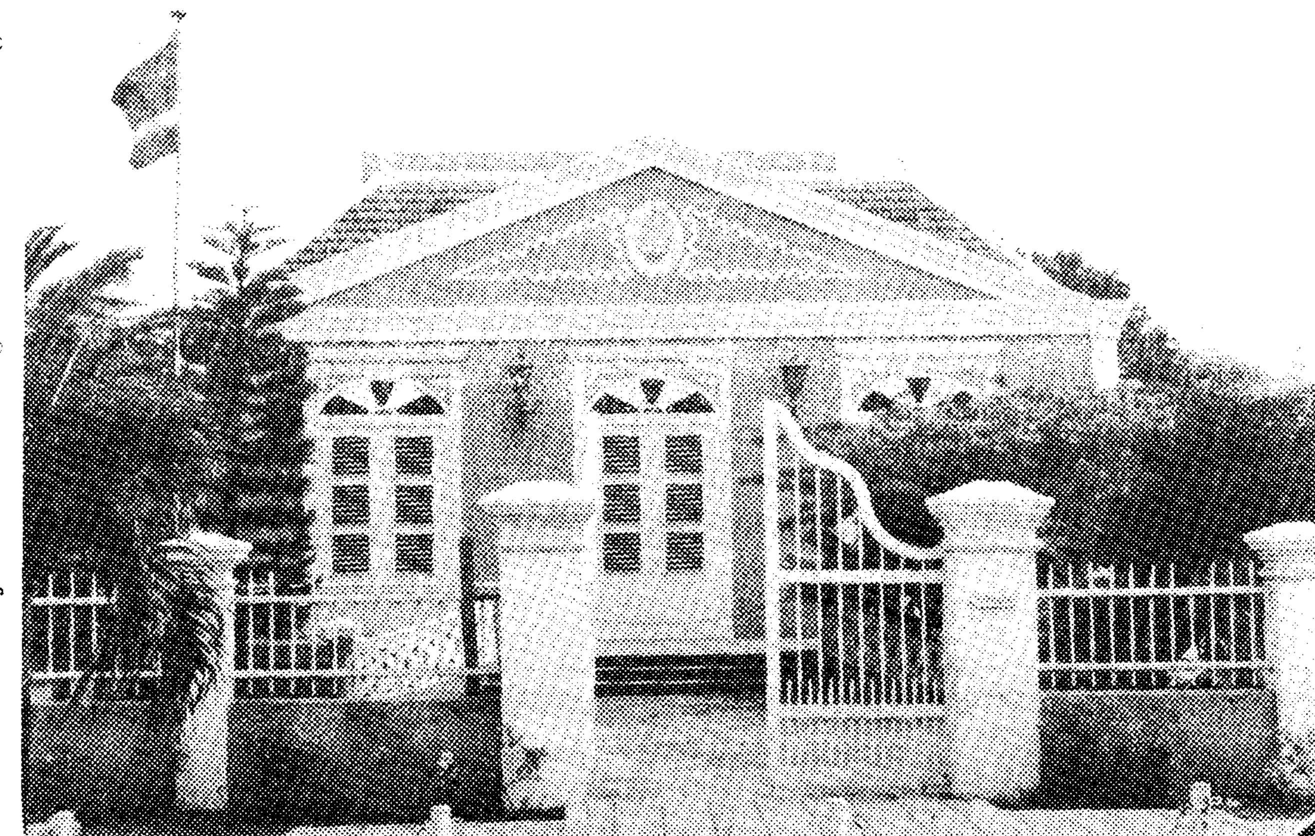
DOMISILIO WONEN & WERKEN AVMT

Maandelijkse uitgave van Caribbean Publishing i.s.m. bij de A.V.M.T. aangesloten Makelaars & Taxateurs

Eilandelijk Ontwikkelingsplan

Belangrijke garanties voor de toekomst van Curaçao!

Met het uitbrengen van het voorontwerp Eilandelijk Ontwikkelingsplan Curaçao, of kortweg het voorontwerp EOP genoemd, is door het Bestuurscollege een belangrijke stap gezet in de geschiedenis van de ruimtelijke ordening op Curaçao. Het EOP zal het eerste ruimtelijke plan zijn voor het gehele eiland, geschoeid op een juridische basis.

Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting.

De belangrijkste functie van het EOP is het in beeld brengen van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van ons eiland. Het geeft aan welke maatregelen daarvoor nodig zijn en hoeveel deze gaan kosten. Het EOP richt zich op de grote lijnen van de ruimtelijke ontwikkeling tot het jaar 2000.

Mevrouw Zimmerman van de DROV, de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting neemt Banda Bou, vanaf de rotonde van Zegu tot Westpunt als voorbeeld. "Wij zien hier dat een groot gedeelte van het landareaal als zogenaamd conserveringsgebied is aangenomen. In principe blijft deze grond dus braak liggen. Het gaat hierbij om terreinen die van grote natuurwetenschappelijke waarde zijn, waarbij de bijzondere vegetatie één facet is, maar eveneens om de noordkust. In de literatuur wordt in dit verband gesproken van een terassenlandschap, dat uniek is in de wereld".

Vervolg op pag. 2

• J.J. Dicke
Caresto N.V. — Tel. 37 56 55
• M.E. Coltof, J. Schouten
Coltof & Schouten Real Estate — Tel. 36 99 96
• H.W.D. Fransz
Duncan Fransz & Partners — Tel. 65 68 30
• E.S. Joubert, S.E.Ch. Mann, E.S. de Jongh
Joubert Realty / Rapid N.V. — Tel. 37 62 44
• M.J. Pieters
Makelaars- en Taxatie-Kantoor Pieters — Tel. 37 07 68
• R. Salas
Makelaarskantoor Salas — Tel. 37 01 97
• A.A. Comenencia
Makelaars- en Taxatie-Kantoor Sa Bolor — Tel. 37 23 68
• J.N. Hagen
Private Plan Management — Tel. 37 01 97
• C.A. Trinidad
Realco N.V. — Tel. 65 62 25
• A.J. Jesurun
Spanish Water Resort — Tel. 61 30 44
• T.G.D. Brouwer
Taxatiekantoor Joubert N.V. — Tel. 37 05 05
• A.J. Torres
Taxatieburo Torres — Tel. 60 20 21
• E.J. Wormgoor
Wormgoor Real Estate — Tel. 61 62 77
• Erelid: E. Salas

• Secretariaat AVMT • Corrieweg 12 — Tel. 37 07 68

DOMISILIO • HET BLAD DAT STAAT ALS EEN HUIS!
IEDERE MAAND MÉÉR DAN 200 HUIZEN & GRONDEN TE KOOP & TE HUUR!
GOEDE ADVIEZEN • HET LAATSTE ONROEREND GOED NIEUWS • NUTTIGE TIPS

MÉÉR EXEMPLAREN?
BEL CARIBBEAN PUBLISHING N.V. (THE CMC GROUP) • TEL. 65 63 62.

EOP

Vervolg van pag. 1

"Het is zeker zo dat op Curaçao het natuurlijke element, het landschappelijke element, in ons bestaan steeds hogere prioriteit verkrijgt. Men wordt op het eiland meer en meer milieubewust. Zo is bijvoorbeeld ook de salinja van Willibrordus met de flamingo's als conserveringsgebied aangewezen", legt mevrouw Zimmerman uit. "De baai van Santa Martha is als 'water' bestempeld. Dit betekent, dat deze baai in de toekomst ingericht kan worden als recreatie- en watersportgebied".

"Een tweede belangrijk element betreffende Banda Bou is, dat de bestaande dorpen zoals bijvoorbeeld Soto, Barber en Westpunt zijn aangewezen als stedelijk woongebied als tegenhanger van Groot Willemstad. Hier wordt dus gewoond, er zijn verschillende vormen van werkgelegenheid en de mensen kunnen er beschikken over bepaalde algemene voorzieningen. Door het aanwijzen van deze kernen kan een halt worden toegeroepen aan de 'wildgroei' in bouwactiviteiten die zich het afgelopen decennium op Banda Bou manifesteerde."

"Banda Bou kent ook zogenaamde landelijke woongebieden, voornamelijk langs de voornaamste verkeersaders die het gebied doorkruisen. Opmerkelijk is dat in deze landelijke woongebieden veelal een combinatie plaatsvindt van wonen en landbouwactiviteiten", aldus mevrouw Zimmerman.

"Ten derde hebben wij de landbouwgebieden. Het criterium om als landbouwgebied geafficheerd te worden, is onder andere de reeds bestaande landbouwactiviteit, met name de intensieve, agrarische landbouw. Tegelijkertijd is gekeken naar de kwaliteit van de grond. Zo zijn in het verleden kwalitatief goede landbouwgronden op Curaçao, neem bijvoorbeeld Brievengat en Jongbloed, ten offer gevallen aan de woningbouw. Tevens is er in het EOP 'open' gebied gecreëerd. Het betreft hier terrein, dat geen specifieke kenmerken draagt op grond waarvan het momenteel ingedeeld kan worden. Vooralsnog hoeft ons inziens deze grond nog niet benut te worden, zeker niet voor de periode waarin het EOP een voorlopige geldingskracht zal hebben, namelijk tot het jaar 2000. Dit open gebied is echter wel een optie voor de toekomst".

Mevr. Zimmerman, DROV.

"Daarnaast is er nog sprake van een aantal toeristische ontwikkelingsgebieden. Hierbij is ingespeeld op aanvragen van investeerders om bepaalde gebieden voor het toerisme te mogen ontwikkelen: San Nicolas, Cas Abao, Jeremi. Het EOP levert overigens een totaalplan voor het gehele eiland. In de voorstellen zijn dus zowel overheids- als particuliere terreinen opgenomen. De bestemmingsgrenzen behoeven dus niet persé parallel te lopen met de eigendomsgrenzen.

Dit is namelijk geheel afhankelijk van de karakteristiek van het betreffende deel. In principe bestaat er dus de mogelijkheid dat de eigenaar van een stuk grond daar na goedkeuring van het EOP niet meer op mag bouwen omdat het terrein een andere bestemming heeft gekregen".

Mevrouw Zimmerman: "Natuurlijk heeft de burger in dit geheel een belangrijke zeggenschap. Een ontwikkelingsplan is duidelijk iets des burgers en des overheids. Er is inmiddels de afgelopen maanden over het EOP een discussie met alle belanghebbenden ontstaan, die eind deze maand zal worden afgerond. Op- en aanmerkingen worden vervolgens zorgvuldig bestudeerd, afgewogen en nader uitgewerkt in een concept-ontwerp, dat aangeboden wordt aan het Bestuurscollege".

"Gaat het Bestuurscollege accoord met het plan, dan wordt het ter inzage gelegd en starten we met een tweede fase, waarin officiële bezwaren tegen het plan kunnen worden ingebracht. Afhankelijk van het aantal ingebrachte bezwaren zal het definitieve EOP volgens de huidige planning in de eerste helft van volgend jaar onherroepelijk worden".

"Landbouw heeft in het huidige plan overigens niet zo'n uitgesproken prioriteit. Wij zijn nu eenmaal in doorsnee een stedelijke samenleving. De aandacht in het plan is gericht op ontwikkelingen die al geruime tijd in beweging zijn of nu reeds voorzien kunnen worden voor de komende jaren. Mochten zich in de toekomst echter andere ontwikkelingen voordoen, dan bestaat er altijd de mogelijkheid het EOP te herzien of bij te sturen. Wij gaan er momenteel bijvoorbeeld van uit dat de bevolking van Curaçao in ieder geval stabiel blijft en dat er zelfs rekening gehouden moet worden met een lichte stijging. Dit heeft uiteraard consequenties voor de woningbouw, terwijl andere bewoningsvormen steeds meer in zwang komen. Meer jongeren willen bijvoorbeeld op zichzelf gaan wonen. Er zijn dus meer huizen voor minder mensen nodig".

"Met de initiatie van het EOP wordt een aantal garanties in onze gemeenschap gebracht. Bijvoorbeeld voor de potentiële investeerder, die middels het plan de garantie heeft dat naast zijn project geen ongewenste activiteiten kunnen gaan plaatsvinden. Voor de individuele burger geldt dit evenzeer. Met het van kracht worden van het EOP is het mogelijk tot een zo verantwoord mogelijke ontwikkeling te komen van de beperkte ruimte op Curaçao", besluit mevrouw Zimmerman haar interessante betoog.

DOMISILIO WONEN & WERKEN

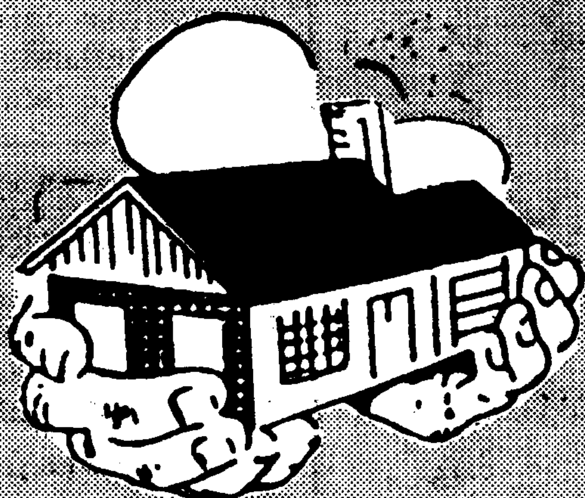
Maandelijkse uitgave van Caribbean Publishing i.s.m. bij de A.V.M.T. aangesloten Makelaars & Taxateurs

DomisiliO • Wonen & Werken verschijnt maandelijks in samenwerking met de AVMT, de Antilliaanse Vereniging van Makelaars in en Taxateurs van onroerende goederen.

Oplage: 15.000 — Curaçao, Bonaire, Nederland.
Verspreiding: Districo N.V., THE CMC GROUP.
Prijs: Gratis.
Uitgever: Caribbean Publishing N.V. (THE CMC GROUP)
Penstraat 23, Curaçao, N.A. Tel: 65 63 62. Fax: 65 65 83.
Hoofdredactie / Directie: Ard W. Horvers.
Opmaak: Caribbean Advertising N.V. (THE CMC GROUP)
Penstraat 23, Curaçao, N.A. Tel: 65 63 62. Fax: 65 65 83.
Contactpersoon: Ralf A.M. Horvers.
Druk: Rotaprint N.V.

Penstraat 23, Curaçao, N.A. Tel: 65 63 62. Fax: 65 65 83.
Directeur: Ard W. Horvers.

Adverteren in DomisiliO?
Inlichtingen over advertentietarieven zijn te verkrijgen bij Caribbean Advertising N.V. (THE CMC GROUP)
Penstraat 23, Curaçao, N.A Tel: 65 63 62. Fax: 65 65 83.

EEN VEILIG HUIS:

Goede verlichting speelt grote rol bij inbraakpreventie!

Wanneer we overwegen inbraakpreventieve maatregelen te nemen, vormt het uitgangspunt dat we proberen een zo groot mogelijke barrière op te werpen tussen onze bezittingen en een inbreker. In organisatorische zin betekent dit dat we onze eigendommen zo onaantrekkelijk mogelijk moeten maken voor een onbevoegde. Hierbij gelden drie belangrijke regels: *1.* Zorg ervoor, dat het pand er zo bewoond mogelijk uitziet. *2.* Maak de buit zo klein mogelijk. *3.* Tref tevens maatregelen om de verhandelbaarheid van een mogelijke buit zo klein mogelijk te maken.

In grote lijnen spelen hierbij twee situaties een grote rol: afwezigheid overdag en afwezigheid 's avonds en 's nachts.

Overdag

Wie denkt dat inbrekers alleen 's nachts opereren, vergist zich. De gevallen van inbraak en insluiping overdag nemen sterk toe. Als u op het erf de was ophangt en de porchdeuren aan de voorkant van het huis laat openstaan, dan is dit een goed moment voor een insluiper om even snel te kijken of er iets van zijn gading valt mee te nemen. Sluit daarom de deuren af wanneer u bijvoorbeeld aan de achterkant of voorkant van uw huis aan het werk bent!

"Diefstal op bestelling" komt helaas ook steeds vaker voor. Die antieke klok of die mooie zilveren theepot, daar is altijd wel een markt voor. Laat daarnaast onbekenden niet zomaar binnen. Vraag meteropnemers en collectanten altijd naar een legitimatiebewijs. Het staat misschien wat achterdochtig, maar het blijkt in de praktijk noodzakelijk.

Cijfers wijzen uit, dat hoewel de late nachtelijke uren en de vroege ochtenduren wel "in trek" zijn bij het dievengilde, het grootste aantal inbraken plaatsvindt tussen acht en elf uur 's avonds. Zorg er dan ook voor, wanneer u in die tijd weg moet, het huis zodanig achter te laten, dat het niet duidelijk is of u wel of niet aanwezig bent. Zorg voor een doelmatige verlichting en sluit natuurlijk alle ramen, shutters en deuren.

Bescherm uw huis en kostbare inboedel tegen inbraak door effectieve buitenverlichting.

Licht speelt een belangrijke rol bij de inbraakpreventie. Dit geldt zowel voor binnen- als buitenverlichting. Denk er echter om, dat een bewoonde indruk alleen wordt bereikt door meerdere vertrekken in het huis te verlichten. Dus naast de woonkamer bijvoorbeeld een werk- of slaapkamer. Probeer tevens voor afwisseling in de verlichting te zorgen, bijvoorbeeld door middel van een eenvoudige, instelbare schakelklok. Een van buiten wisselend verlichtingsbeeld verhoogt de bewoonde aanblik van een huis. Een tot diep in de nacht brandende verlichting zal ook niet de indruk wekken dat de bewoners afwezig zijn.

Inbrekers houden er niet van te "werken in een schijnwerper". Daarom vormt het aanbrengen van buitenverlichting een goede inbraakpreventieve maatregel. Een goede buitenverlichting maakt het een inbreker dan ook moeilijker onopgemerkt zijn buit te bemachtigen. Om de plaats van de verlichting te bepalen, is het verstandig te beoordelen of het aangebrachte licht de gevel voldoende zichtbaar maakt voor buren en voorbijgangers.

Zij- en achtergevel, en in sommige gevallen ook de voorgevel, komen in eerste instantie in aanmerking voor het aanbrengen van beveiligingsverlichting. Denk er wel aan, dat een te dichte begroeiing het effect van de verlichting kan reduceren. Vaak wordt een adequate buitenverlichting gecombineerd met een zogenaamde schemeringsschakelaar. Deze schakelaar ontsteekt de verlichting automatisch wanneer het buiten donker wordt en dooft deze als het weer licht wordt.

Het klinkt vreemd, maar vaak wordt inbrekers de helpende hand geboden door de huisbewoner. Rondslingerend gereedschap, ladders die voor het grijpen staan of buitenstopcontacten die niet uitgeschakeld zijn vormen allemaal hulpmiddelen waar de inbreker dankbaar gebruik van kan maken. Gereedschap, zoals hamers, schroevendraaiers en beitels, dat bij het huis voor het grijpen ligt, biedt de inbreker de mogelijkheid zich toegang tot het huis te verschaffen, terwijl hij via een ladder gemakkelijk op het dak kan komen.

(Wordt vervolgd)

Vervolg van pag. 25

Tussen porch en tuin

kerds verderop in de tuin willen nog wel eens aan de oplettendheid van de tuinbezitter ontsnappen.

Een ander voordeel van een bak vlakbij de porch is de schaduw die altijd voor een deel van de dag aanwezig is. Daardoor droogt de bak niet zo snel uit en zijn er meer mogelijkheden voor beplanting. De vraag dringt zich daarbij op of alles in één kleur moet, of juist bont gemengd. Hoge struiken, om je lekker achter terug te trekken, of een sierlijke omlijsting van bloeiende klimplanten? De mogelijkheden en combinaties zijn legio.

Voor lage beplanting kan gedacht worden aan de lichtblauwe Isabella católica, rode mini-ixora's, de helderblauwe blue daze of de 's avonds geurende petunia. Laatstgenoemde plant sterft na een aantal maanden af, maar heeft meestal in haar buurt talloze zaden laten vallen. De jonkies daarvan kunnen direct op de juiste plaats worden uitgepoot.

Uiteraard is het Magdaleentje ook zeer geschikt voor bakbeplanting. Magdaleentje en Isabella kunnen met extreem weinig water toe. Sterker nog, in de regentijd doen ze het slecht. Voor een zeer schaduwrijke plek kan ook aan de vlijtige, maar waterslurpende, Liezen gedacht worden.

Klimmers

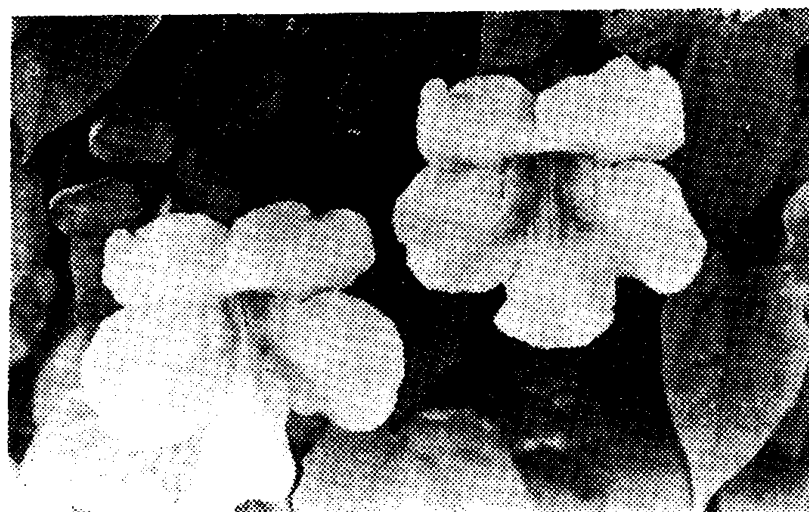
Wie het hogerop zoekt kan een beroep doen op de een paar maanden geleden genoemde makkies, zoals tuturutu, Franse bloem (oleander), de gele Tecoma stans (kelki geel) en de mata di suerte. Voor nog snellere verticale beplanting zorgen de klimmers, die de porch aardig kunnen omlijsten of zelfs voor een extra zonneluifel zorgen. In dat laatste geval moet er wel voor een goede constructie worden gezorgd. Voor de gewone klim kan een kant-en-klaar klimrek worden aangeschaft.

Een trinitaria doet het als klimmer natuurlijk heel goed, maar de porch wordt er wat prikkelig van. Het is misschien beter om aan de gele Allamanda te denken. Als die eenmaal op gang is, weet ze niet meer van ophouden, wat voor een rechtgeaarde tuinier nauwelijks een probleem hoeft te zijn. Een andere klimplant die van wanten weet is de blauwe *Thunbergia grandiflora*, sinds kort op verscheidene plaatsen op het eiland te koop.

Wie zelf wil zaaien heeft zeker succes met de familieleden *Ipomea tricolor* 'heavenly blue' (morning glory) en *Calonyction aculeatum* (moonflower). De Engelse bijnamen spreken duidelijke taal: de morning glory bloeit in de ochtenduren met prachtige hemelsblauwe bloemen, terwijl de moonflower haar reusachtige witte bloemen 's avonds opent en 's ochtends bij het krieken van de dag weer sluit.

Hele bijzondere klimmers. Evenals de *Clitoria ternatea*. Een plant die net als Ipomea en moonflower enkele maanden na het zaaien bloeit. De donkerblauwe bloemen zijn weliswaar weinig opvallend maar zeker de moeite waard. Datzelfde geldt voor de paarse *Asarina scandens*. Het is eigenlijk ongelooflijk dat zulke tere planten het in de brandende tropenzon uithouden.

THUNBERGIA GRANDIFLORA

Engels	:	**Clock vine**
Familie	:	**Acanthaceae**
Kleuren	:	**Blauw en wit**

Ongetwijfeld de mooiste klimplant uit het Caribisch gebied. De blauwe bloemen hangen in trossen en kunnen een breedte van wel acht centimeter bereiken. Er bestaat ook een witte versie. Of die ook op Curaçao verkrijgbaar is, is onbekend.

De Thunbergia groeit flink, maar heeft weinig op met de Curaçaose wind. Ook de zon ziet ze liever gaan dan komen. Een plek uit de wind wordt aanbevolen. Als ze tegen huis of porch wordt geplant, zal ze altijd een deel van de dag in de schaduw staan. In dat geval doet ze het prima, al wil ze wel regelmatig van water worden voorzien.

De plant kan gestekt worden. Snij daartoe een verhoute tak af, doop deze eerst in stekkenpoeder en vervolgens in een pot met goede zwarte potgrond. Trek een plastic zak om stek en pot heen en zet die van onderen vast. Op die manier blijven stek en grond vochtig, wat de wortelvorming bevordert. Houd de pot in de schaduw. Pas als er wortels zijn gevormd kan de plant geleidelijk meer in de zon worden gezet, voordat ze naar haar definitieve standplaats verhuist.

De firma Thompson & Morgan (London Road, Ipswich Suffolk, Engeland. IP2 OBA) levert de zaden van de meeste genoemde planten. Een bestelling moet een minimumwaarde van twintig Engelse ponden hebben.

Vervolg van pag. 24

zijn vastgesteld door het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.

De tarieven zijn in principe vaste tarieven en de notaris mag daarvan niet afwijken, tenzij dat bij het desbetreffende tarief uitdrukkelijk is vermeld. In het geval dat van een tarief mag worden afgeweken, berekent de notaris het tarief naarmate het belang, de omvang en de ingewikkeldheid van de zaak. De aan de zaak verbonden moeilijkheden en de daaraan te besteden tijd spelen daarbij eveneens een rol.

Tussen porch en [illegible]

Een tuin aanleggen is vergelijkbaar met het inrichten van een kamer. Net als een kamer heeft een tuin een vloer (grasveld, betegeling en/of andere bodembedekkers), muren (een rij bomen, een haag, hekwerk of een echte stevige muur) en een plafond dat uit de blauwe lucht kan bestaan, een houten of canvas overkapping, de kroon van een grote boom of de bladeren en bloemen die zich over een pergola slingeren.

Een Thunbergia baant zich een weg omhoog langs een kant-en-klaar klimrek

Op Curaçao geldt de vergelijking met een buitenkamer nog meer. Zit je in Europa 's winters vanachter je raam naar kale struiken en een enkele dappere bloembol te koekeloeren, hier loop je regelmatig vanuit je huis de tuin in en vice versa. Een goede inrichting van de tuin mag dus zeker geen sluitpost op de begroting zijn.

Betonblokken

Nu heeft bijna elk Curaçaos huis al een soort buitenkamer: de porch. Om de overgang van het ene naar het andere buitenvertrek soepel te laten verlopen is het aardig om direct aansluitend aan de porch plantenbakken aan te leggen.

Daarvoor zijn nauwelijks metselkunsten vereist. Wie over een paar betonnen blokken beschikt, waarmee op het eiland de meeste huizen worden gebouwd, kan al aan de slag. Egaliseer de grond, zet de blokken netjes naast elkaar en voilá, in een oogwenk staat daar een redelijke bloembak, die jarenlang meekan.

Natuurlijk is een gemetselde bak met een geschilderde pleisterlaag mooier, Maar met een beetje overhangende planten zie je na een paar maanden niets meer van dat grijze beton. Als er planten met een flink wortelgestel in de bak komen, is het wel zinvol om voor het vullen van de bak de grond goed los te maken. De wortels hebben het dan later minder moeilijk [illegible]

Aangezien deze verhoogde tuin enkele jaren mee moet is zwarte aarde wel een eerste vereiste. Nou gaan er erg veel zakken in zo'n bak, dus om het gesleep te vermijden is het handiger een Portugees te vragen om direct maar een hele vrachtwagen aarde te bezorgen. Een hap uit het budget, maar wel een goede investering. Een likje zelfgemaakte compost geeft de planten een extra goede start. Ook bijmenging met geite- of gedroogde koemest zullen de kuipbewoners weten te waarderen.

Schaduw

Een groot deel van de dag wordt op de porch doorgebracht. Lekker in of juist uit de wind. Daar ontvangt men bezoek, men leest er de krant of kijkt televisie. De planten vlakbij de porch zijn dus constant in het vizier. Daardoor trekken ze meer de aandacht: een verlepte, zielig kijkende plant naast het huis krijgt al gauw waar zij om vraagt: water. De stak-

Vervolg op pag.26

Het werkterrein van de notaris:

Onpartijdigheid staat voorop

In deze zevende editie van DomisiliO verwelkomen wij mr. M.L. Alexander, senior partner bij het Curaçaose notariskantoor Alexander & Partners, als gastschrijver. Mr. Alexander zal met ingang van deze editie maandelijks een bijdrage verzorgen over de rol die de notaris speelt bij onroerend goed-transacties. In deze aflevering zal mr. Alexander allereerst enige aandacht besteden aan de functie en het werkterrein van de notaris in het algemeen.

In de komende afleveringen hoop ik verschillende onderwerpen te bespreken die van belang kunnen zijn voor de lezers van DomisiliO. Ik denk bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals het koopcontract (wellicht beter bekend onder de misleidende naam 'voorlopige koopakte'), de notariële leveringsakte oftewel transportakte, de hypotheekakte en de verschillende vormen van hypotheek, het belang en de functie van het hypotheekkantoor en het kadaster, het leggen van beslag en de openbare verkoop.

Daarnaast zal ik enige aandacht besteden aan het belang van testamenten en de verschillende vormen van testamenten, aan huwelijkse voorwaarden, samenlevingscontracten, nalatenschappen, schenkingen, echtscheidingen, het eigendomsrecht en het recht van erfpacht, opstallen op huurgrond, erfdienstbaarheden en persoonlijke verplichtingen bij verkoop. Al deze onderwerpen zullen belicht worden voorzover ze betrekking hebben op, of van belang zijn voor onroerende goederen.

In deze eerste aflevering zou ik mij echter willen beperken tot het bespreken van de functie en het werkterrein van de notaris in het algemeen. Een notaris is een door de overheid benoemde openbare ambtenaar, die (meestal met uitsluiting van anderen) bevoegd is bepaalde transacties en overeenkomsten op verzoek van de betrokken partijen vast te leggen.

De notaris mag zonder geldige redenen zijn diensten niet weigeren. Aan de andere kant *moet* hij zijn diensten weigeren in alle gevallen waarin sprake is van strijd met de wet, de openbare orde, de goede reden of de eer en de waardigheid van het notariële ambt. De notaris is verplicht om, op last van de rechter, zijn diensten kosteloos te verlenen aan personen, die volgens de rechter niet in staat zijn het tarief van de notaris te betalen.

De door de notaris opgemaakte akte biedt verschillende voordelen boven de zogenaamde onderhandse akte. Een onderhandse akte is een door de betrokken partijen getekende overeenkomst, die zonder tussenkomst van een daartoe bevoegde ambtenaar is opgemaakt.

De voordelen van de notariële akte kunnen als volgt worden opgesomd:
* De notariële akte wordt opgemaakt door een onpartijdige deskundige, die er nauwgezet naar zal streven de akte zo op te stellen, dat rechterlijke procedures worden voorkomen.
* De notariële akte blijft bewaard, zodat er te allen tijde duplicaten/officiële afschriften kunnen worden afgegeven door de notaris.
* De notaris kan van bepaalde notariële akten een grosse afgeven, waarmee rechthebbenden zonder een rechterlijk vonnis hun rechten kunnen uitoefenen.

Een grosse is een officieel en gewaarmerkt bijzonder afschrift van een notariële akte, waarboven vermeld staat "In naam der Koningin". De notaris kan bijvoorbeeld een grosse afgeven in het volgende geval: Iemand heeft een hypothecaire lening afgesloten bij een bank en in verband daarmee een hypotheekakte getekend. Wanneer deze geldlener de aflossingen aan de bank niet betaalt, kan de notaris aan de bank een grosse afgeven, waarmee de bank over kan gaan tot de openbare verkoop van het verhypothekeerde onroerend goed van de geldlener.

Er is hiervoor al opgemerkt dat de notaris een onpartijdige deskundige is. In tegenstelling tot een advocaat die één partij vertegenwoordigt en dus partijdig is, moet de notaris zich onpartijdig opstellen.

Wanneer bijvoorbeeld de koper van een huis een notaris aanwijst om de leveringsakte op te maken, houdt dat niet in dat de notaris optreedt als vertegenwoordiger van de koper. De notaris moet zowel de belangen van de koper als die van de verkoper behartigen. Tijdens besprekingen moet de notaris de belangen van alle betrokkenen afwegen en - zoekend naar een evenwicht - optreden als adviseur van beide of alle partijen.

Vanwege de voordelen die een notariële akte biedt, alsmede omwille van de rechtszekerheid, heeft de wet voor een aantal transacties en overeenkomsten de notariële akte verplicht gesteld.

Een notariële akte is verplicht in de volgende gevallen:
* Het maken of wijzigen van huwelijksvoorwaarden.
* Het maken of wijzigen van een testament.
* Het doen en het aannemen van bepaalde schenkingen.
* Het verdelen van bepaalde erfenissen/nalatenschappen.
* Het overdragen van onroerend goed, zoals huizen.
* Het splitsen van een gebouw in appartementsrechten.
* Het verlenen en doorhalen van hypotheken.
* Het oprichten en het wijzigen van de statuten van een naamloze vennootschap.
* Het oprichten en wijzigen van de statuten van een stichting.
* Het oprichten en wijzigen van de statuten van een coöperatieve vereniging.

Voorzover dat niet bij uitsluiting aan anderen is opgedragen, is de notaris bovendien bevoegd tot het volgende:
* Het geven van verklaringen betreffende de staat en de bevoegdheid van personen.
* Het afgeven van attestaties de vita (verklaringen m.b.t. het in leven zijn).
* Het legaliseren van handtekeningen.
* Het afnemen van eden en beloften.
* Het afgeven van verklaringen van erfrecht.

Tarieven

De notaris mag dan wel een openbare ambtenaar zijn, maar zijn salaris wordt door de cliënt betaald. De tarieven die door de notarissen in rekening worden gebracht

Vervolg op pag.25

AVMT-Taxateur Antonio J. Torres:

" Taxeren is een zaak van teamwork en vertrouwen!"

In het hypermoderne Esther-building aan de Caracasbaaiweg 164 zetelt, in Unit 6 op de tweede verdieping, taxateur Antonio J. Torres. Het bureau heeft zich volledig gespecialiseerd in taxaties, omdat er naar de inzichten van directeur Torres al voldoende makelaars en projectontwikkelaars op Curaçao werkzaam zijn. "Er bestaat een grote concurrentie in de makelaardij. Het levert wellicht wel wat meer op, maar aan de andere kant heb je dan weinig tijd om rustig en weloverwogen taxaties uit te voeren. Zij besteden dan ook vaak taxaties aan mij uit".

AVMT-Taxateur Antonio J. Torres.

"Daarom", vervolgt Torres, "heb ik mij toegelegd op taxaties, ook al omdat in deze branche de vergrijzing vrij hoog ligt. En de onderlinge concurrentie in dit marktsegment is minder groot. Ik heb mij welbewust op dat terrein begeven, omdat ik één van de weinige jongeren ben in deze sector en het uiterst belangrijk is om een betrouwbare naam op te bouwen".

Tevredenheid

"Vergeet niet, dat je in de ogen van je opdrachtgever als taxateur nimmer naar volle tevredenheid kan werken. Als iemand iets wil verkopen, dan is zijn vraagprijs vaak aanzienlijk hoger dan de door jou getaxeerde verkoopwaarde. Aan de andere kant, als iemand een huis of een gebouw wil kopen, dan is de door een taxateur geschatte waarde altijd veel te hoog. Iedereen rekent altijd naar zichzelf toe. Wil je dus in deze branche een goede naam opbouwen, dan moet je wel strikt eerlijk te werk gaan".

Torres: "Ik ben na diverse examens van de National College of Appraisal and Property Management, gediplomeerd als Professional Real Estate Appraiser. Na het behalen van mijn diploma, werd ik lid van van de American Society of Professional Appraisers (A.S.P.A.) en kreeg mijn 'designation' Certified Residential Real Estate Appraiser (C.R.R.A.), terwijl ik ieder jaar als lid van de A.S.P.A. wordt opgenomen in hun International Directory. Daarna werd ik ook lid van de Antilliaanse Vereniging van Makelaars in- en Taxateurs van onroerende goederen, de A.V.M.T."

"Aanvankelijk ben ik na mijn studie dit werk parttime gaan doen. Ik had een goede baan in de marketing van Heineken bij Mensing & Co. Verleden jaar ben ik mij echter full-time gaan bezighouden met taxaties, ook al omdat ik steeds meer opdrachten kreeg. De mond-tot-mond reclame doet erg veel in dit vak en heb je eenmaal een goede naam, dan komt het werk vanzelf op je af. Mijn stelregel is, dat ik mijn cliënten van tevoren inlicht over de wijze waarop een taxatie plaatsvindt. Waar allemaal op gelet gaat worden, wat belangrijk is en wat niet".

Honorarium

"Daarbij laat ik tevens met taxatie tarieven tabellen zien hoe mijn honorarium wordt berekend, dan kan dat nadat de opdracht is uitgevoerd nooit tegenvallen. Slechts als je strikt eerlijk bent en tevens de gegevens vertrouwelijk houdt, zal men later bij je terugkomen of mij bij familie of kennissen aanbevelen. Zo werk ik ook het liefst, want dat voorkomt later allerlei misverstanden. De gegevens worden door mij altijd in een schriftelijk taxatierapport verwerkt".

"Daarbij worden tevens foto's van het getaxeerde object en een situatieschets en een fotokopie van die wijk ten opzichte van de rest van Curaçao bijgevoegd, opdat iedereen die het rapport ter inzage krijg meteen weet waar hij aan toe is".

"Deze minitueuze, zorgvuldige manier van werken is van groot belang, ook al omdat bij koop en verkoop naar een taxatie-rapport gevraagd zal worden, terwijl tevens hypotheekgevers zoals banken en verzekeringsmaatschappijen naar aanleiding van zo'n rapport over zullen gaan tot het verlenen van een bepaalde hypotheek. Veel van mijn opdrachtgevers zetelen juist in deze sfeer. Banken, verzekeringsbedrijven, maar ook makelaars zijn mijn principalen en steeds meer particulieren weten zo langzamerhand de weg naar mijn kantoor te vinden. Ik schrijf mijn rapporten in het Engels, omdat ik in die taal mijn studie heb gevolgd en iedereen op Curaçao deze taal toch wel redelijk goed begrijpt. Met particuliere opdrachtgevers neem ik mijn rapporten altijd grondig door, zodat bij hen geen vragen blijven staan".

"In elk van mijn rapporten", merkt de taxateur op, "geef ik drie waardes op. Ten eerste de **marktwaarde**. Dat is de prijs die op het moment van het opstellen van het rapport gevraagd kan worden bij koop of verkoop. Ten tweede de **executiewaarde**. Dat is de prijs die verkregen kan worden als het object onverhoopt door de bank op de veiling wordt gebracht. Derde facet is de **herbouwwaarde**. De herbouwwaarde is van belang voor de verzekeringsmaatschappij die uit zal moeten betalen wanneer het pand door brand wordt verwoest".

"Men moet dus volledig kunnen blindvaren op mijn taxatierapport en dat gebeurt gewoonlijk ook. Zou ik gaan schipperen om een opdrachtgever van dienst te zijn, dan gooi ik mijn eigen ruiten in. Dan heb ik in de kortste keren geen principalen meer en dat kan ik mij dus niet veroorloven. Nogmaals, helemaal tevreden kan je een opdrachtgever nooit maken, omdat er nu eenmaal grote financiële belangen op het spel staan en iedereen waant zijn uil een valk. Dat wil zeggen dat in de ogen van een eigenaar zijn huis altijd meer waard zal zijn, dan er bij een eerlijke en betrouwbare taxatie uit komt rollen. Wil je echter een goede naam behouden, dan kan je in deze niemand zonder meer ter wille zijn".

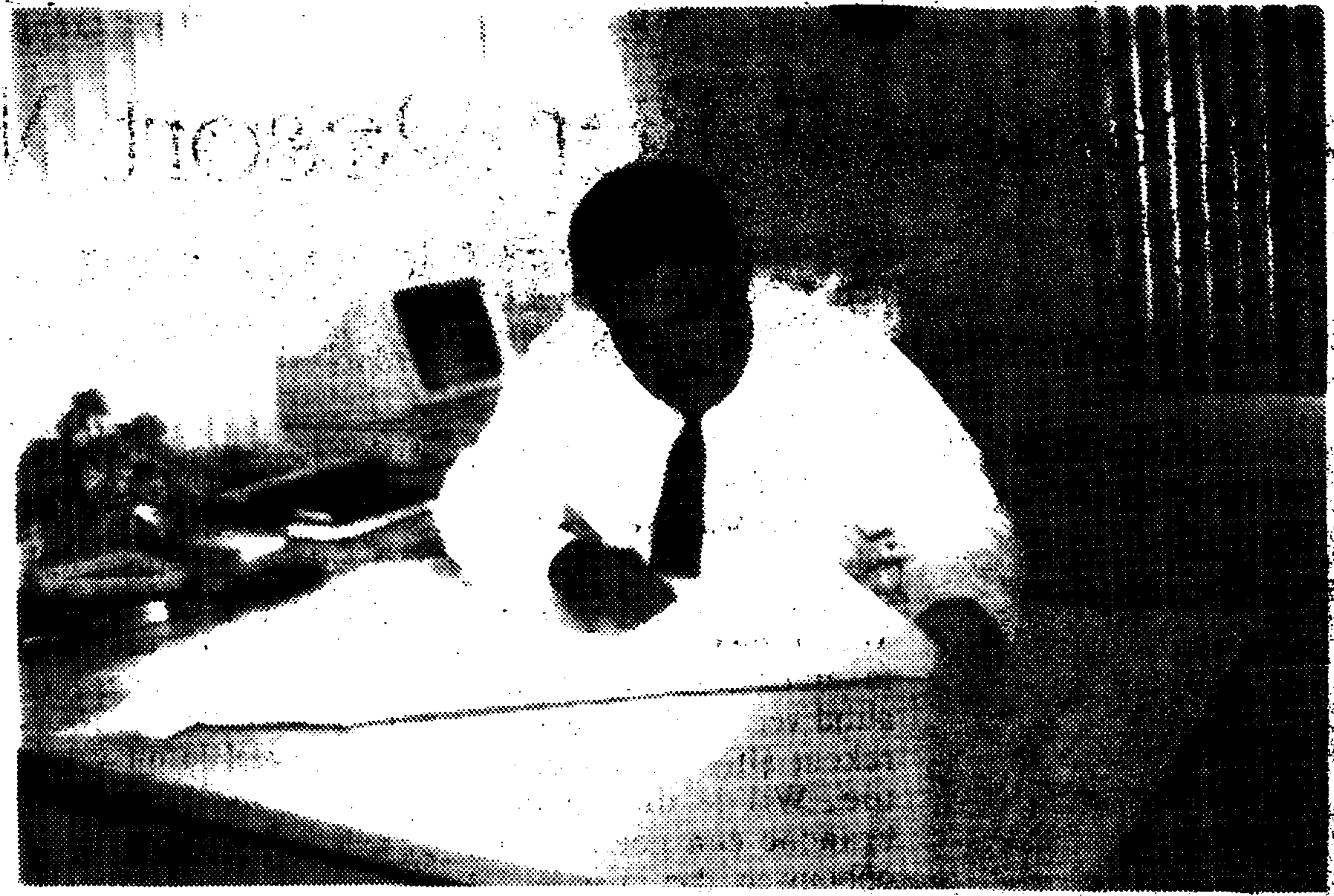
Vervolg ...

Vervolg van pag. 5

Teamwork en vertrouwen

Antonio Torres: "Op dit ogenblik is er onder de kleinere aannemers een tendens om voor eigen rekening en risico huizen te bouwen en die dan later met winst van de hand te doen. De winsten vallen echter vaak tegen, omdat men helemaal geen rekening heeft gehouden met de buurt, waarin men de huizen bouwde. Dan kan er best een mooi, goed afgewerkt huis met dure bouwmaterialen staan met drie of vier slaapkamers en twee of drie badkamers, maar het maakt natuurlijk wel een hemelsbreed verschil uit of dat huis in Wishi of in Toni Koenchi is neergezet!"

"Zou men van tevoren bij mij komen, dan kan ik de aannemer bij voorbaat betere informatie geven, waardoor teleurstellingen worden voorkomen. Diezelfde tendens van bouwen in de vorm van geldbelegging zie je op het ogenblik ook veel bij particulieren. Die doen dit vaker voor de huuropbrengst (appartement) en minder voor de doorverkoop, maar ook hier speelt de wijk waarin gebouwd wordt een grote en vaak definitieve rol bij het eindoordeel. Taxatie is in mijn ogen teamwork. De opdrachtgever, of dit nu een bank, een verzekeringsmaatschappij of een makelaar is, de taxateur en degene die het huis of het kantoorpand uiteindelijk zal gaan betrekken, hebben er allemaal belang bij dat alles in goede harmonie verloopt".

Taxateur Torres: "Mond-tot-mond reclame doet erg veel in dit vak. Heb je eenmaal een goede naam, dan komt het werk vanzelf op je af".

"Vergeet daarnaast niet, dat over een aantal maanden een nieuw taxatierapport noodzakelijk zal zijn, omdat in de verstreken tijd de prijzen zijn gaan stijgen. Ook het dalen van prijzen komt wel voor, dat hebben we in de jaren na 1985 wel bemerkt, toen de Shell van Curaçao vertrok. We hadden hier toen echt een markt, waarin het aanbod de vraag verre overtrof en zoiets drukt de prijzen".

"Waar in deze tijd een heel grote vraag naar is", onthult Antonio Torres, "zijn terreinen waarop appartementen gebouwd kunnen worden. Goedkope terreinen zijn echter niet beschikbaar. Het zou goed zijn als projectontwikkelaars en de D.R.O.V. ook rekening hielden met dit segment van de markt. Veel mensen kunnen de huurprijzen die nu gevraagd worden niet opbrengen en zijn dus op appartementen aangewezen. Daar zijn er nu veel te weinig van, ook al omdat vele eigenaren hun appartementen liever per week of per maand aan toeristen verhuren, omdat dit meer oplevert. Wil men op Curaçao een chaos voorkomen, dan zou een doordacht verkavelingsplan, waar terreinen verkocht worden, waarop appartementen gepland zijn bestemd voor normale verhuur en bewoning, veel verlichting brengen".

"Ik meen hiermee wel zo'n beetje verteld te hebben, wat er op mijn hart ligt", besluit de heer Torres zijn uitvoerig relaas. Buiten wacht geduldig de auto op het parkeerterrein. Het drukke verkeer davert over de Caracasbaaiweg. Een regenbui heeft de weg glimmend glad gespoeld. De oase van rust, die het kantoor van de zelfverzekerde, rustig uitleggende taxateur bleek te zijn, wordt verlaten. Al spelen veel van zijn denkbeelden nog wel even na. Vertrouwen en teamwork, het is een devies dat als wapenspreuk zou kunnen dienen, wellicht in het Engels, dat Antonio Torres perfect beheerst: Confidence & Teamwork! Het klinkt beslist niet slecht!

[illegible] de kwaliteit van de materialen, het niveau van afwerking en de [illegible] voorwaarden die in het bestek zijn vermeld.

Het *toezicht* tijdens de bouw is een niet te verwaarlozen taak van de architect, althans als hij daar uitdrukkelijk opdracht toe heeft gekregen. Zodra er ook maar iets [illegible] gaat, kan direct worden ingegrepen. Een fout die pas weken later wordt ontdekt, brengt immers grote vertraging en extra kosten met zich mee.

Dennert: "Vaak is de cliënt van mening dat toezicht - gezien de kosten ervan - een noodzakelijk kwaad is, dat gemakkelijk zelf uitgevoerd kan wor- [illegible]

[illegible] (ARNA) [illegible] veelal als onderlegger voor contracten tussen architect en cliënt. In gezamenlijk overleg kunnen beide partijen [illegible] gedeeltelijk af te wijken.

Om enig idee te geven van de kosten, rekent Dennert voor dat bij een huis van circa 3.6 ton, de opdrachtgever aan de architect [illegible] NAfl. 35.000,- betaalt voor begeleiding van begin tot eind. Dit [illegible]

"Deze beide honorariumbedragen zijn echter exclusief toezicht en bijkomende kosten voor reproductie, porti en dergelijke", vertelt Dennert en hij licht toe dat voor toezicht tijdens de bouw in dit geval nog eens zo'n NAfl. 24.000,- extra betaald dient te worden (gebaseerd op een bouwtijd van acht maanden, 20 uur per week). Voor reproductiekosten moet op NAfl. 1500,- gerekend worden.

[illegible] mogelijk is dat een opdrachtgever geld bespaart door directievoering en eindoplevering voor eigen rekening en risico te nemen.

In bovengenoemd voorbeeld scheelt dat de cliënt een slordige NAfl. 9000,-. De NAfl. 26.000,- honorarium die hij dan aan de architect betaalt, levert hem de bestek- en werktekeningen alsmede het bestek op, waarmee een bouwvergunning kan worden verkregen. [illegible]

Nog een voorbeeld. De kosten bij een huis met een bouwprijs van circa 6.3 ton worden geraamd op: architectenhonorarium NAfl. 52.000,-; civieltechnisch en elektra NAfl. 9000,-; toezicht NAfl. 27.000,-; reproductiekosten en dergelijke NAfl. 2000,-. Het architectenhonorarium zonder directievoering en eindoplevering bedraagt in dit geval circa NAfl. 39.000,-.

Dennert meent dat een verhaal over de bouw van een huis echter niet kan eindigen bij de eindoplevering. Hij wijst erop dat ook de tuin en de erfscheiding onderdeel van het huis zijn. "Daarmee dient in het budget terdege rekening te worden gehouden. Een huis zonder tuin is niet echt af", aldus de IMD-medewerker.

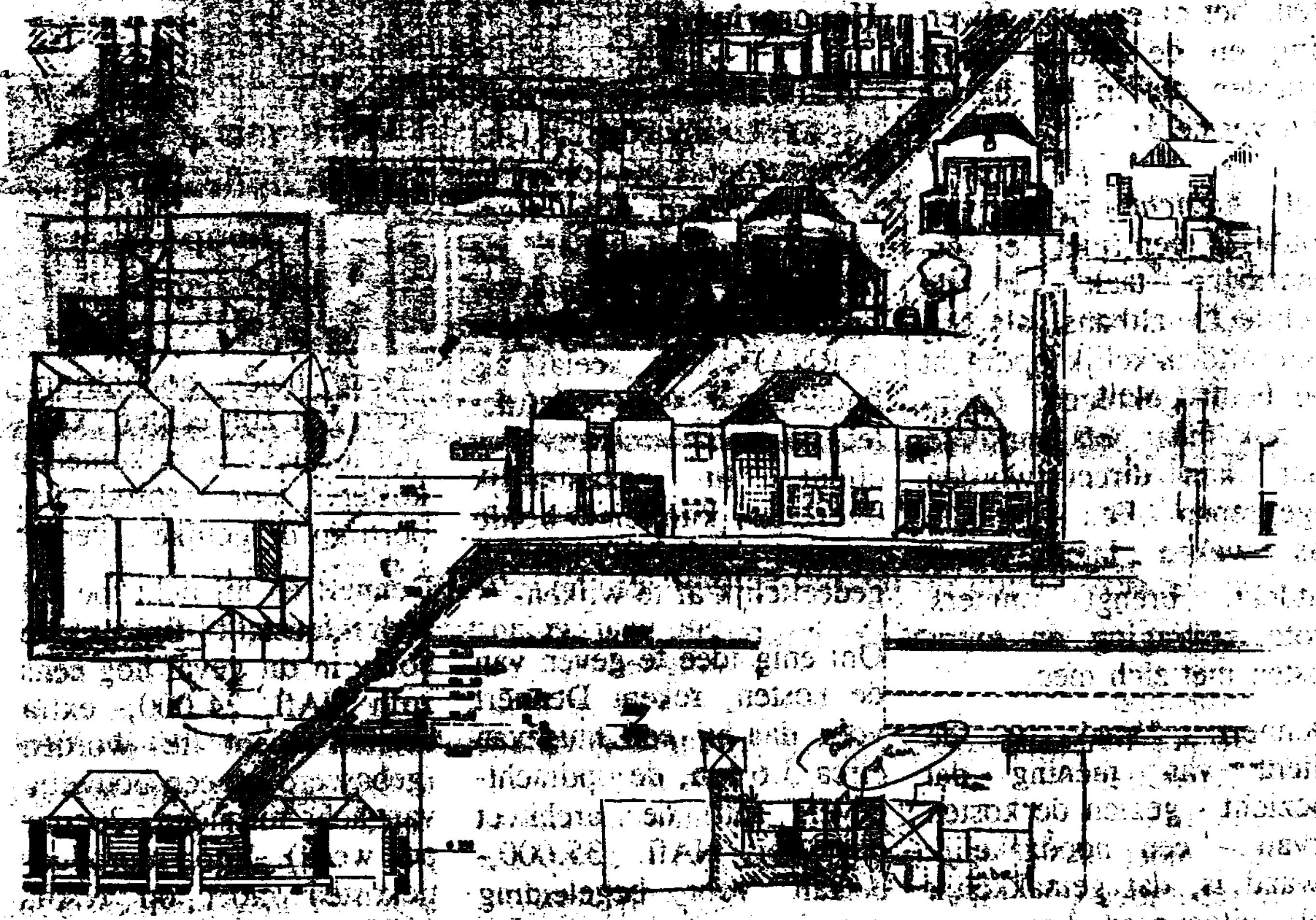
Van voorlopige schets t[illegible]
Werk van [illegible] ontwerp

Voorlopig schetsontwerp, bouwtekening, begroting, aannemer, elektriciën, eindoplevering; allemaal begrippen waarmee je te maken krijgt wanneer je een huis wilt laten bouwen. Je kunt natuurlijk een handige kennis een tekening laten maken en daarmee naar de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting (DROV) stappen voor de bouwvergunning. Maar daarmee is het huis nog niet gebouwd. Wie bepaalt welke materialen het meest geschikt zijn? Hoe staat het huis het beste op de wind? Wie controleert tijdens de bouw of een en ander conform de gestelde specificaties gebeurt? Uzelf? Of laat u dat door een architect doen?

Om enig idee te geven van het werk van een architect en het honorarium dat hij daarvoor rekent, spraken we met ing. Marcel Dennert MSc. van IMD Consultancy. Gedurende de afgelopen jaren heeft hij architect Anko van der Woude (IMD Design) ondersteund bij de voornamelijk niet-bouwtechnische zaken van het bouwproces (kostenraming, prijsonderhandeling, directievoering).

Al gauw blijkt dat een architect veel en veel meer doet dan alleen het maken van een ontwerp. Het begint bij een eerste oriënterend gesprek en eindigt met de definitieve oplevering van het huis. Dennert: "Meestal komt iemand bij ons met een bepaald bedrag in zijn hoofd dat beschikbaar is voor een huis. Vaak zijn de eisen veel hoger dan het budget toelaat. In de loop van zo'n eerste gesprek blijkt al snel of de wensen van de cliënt haalbaar zijn. Zo ja, dan wordt een ruimtelijk *programma van eisen* opgesteld, op basis waarvan de architect een voorlopig schetsontwerp maakt.

Maar hoe vaak zijn de wensen van de cliënt nog niet helemaal uitgewerkt. "In dat geval", zo vertelt Dennert, "kan de architect de toekomstige huisbezitter bijstaan in het formuleren van een goed omschreven geheel. Ik zelf beschouw deze fase als één van de belangrijkste van het bouwproces"

Een voorbeeld van een voorlopig schetsontwerp in ontwikkeling!

Het *voorlopig schetsontwerp* is nog ruw. In deze fase worden bijvoorbeeld de afmetingen, de onderlinge relatie en de ligging van de ruimten bepaald. Hoe verder het proces vordert, hoe gedetailleerder de tekening(en), en ook hoe nauwkeuriger de bijbehorende kostenraming. Die is bij het voorlopig schetsontwerp nog globaal en gebaseerd op vierkante meter-prijzen.

Op basis van het definitieve schetsontwerp gaat de architect vervolgens aan de slag met de *bestektekening*[illegible] in [illegible] de schaal 1:100. De bouwvergunning kan worden aangevraagd, de gedetailleerde *werktekeningen* gemaakt, evenals de constructieve berekeningen die nodig zijn om het werk uiteindelijk te kunnen aanbesteden.

Voor het echter zover is, beschrijft de architect nauwkeurig aan welke voorwaarden het huis moet voldoen: welk materiaal, welke kwaliteit en op welk niveau een en ander wordt afgewerkt. Deze gegevens worden opgenomen in het *bestek*, dat volgens Dennert soms tot een fors [illegible] kan uitgroeien. Op grond van dat bestek stelt de architect vervolgens een gedetailleerde *kostenbegroting* op.

Directievoering

Wanneer dit alles achter de rug is, kan naar een aannemer worden gezocht, wat ook wel de *aanbesteding* wordt genoemd. De architect zorgt ervoor dat geïnteresseerde bedrijven het bestek, de tekeningen en eventuele bijlagen krijgen. Desgewenst verschaft hij de noodzakelijke inlichtingen omtrent het project. Is de goedkoopste en/of beste aannemer uitgekozen, dan begint het bouwen.

De rol van de architect is daarmee echter nog lang niet uitgespeeld. In het totale architectenhonorarium is namelijk ook het *voeren van directie-zaken* inbegrepen gedurende de bouwperiode. Verder voert hij de correspondentie en wordt de administratie door de architect of zijn kantoor verzorgd.

De volgende en laatste fase is de *eindoplevering*; de architect beoordeelt of de kwaliteit van het geleverde produkt voldoet aan de

Vervolg op pag.22

Vervolg van pag. 18

De verhuurder is verplicht om het verhuurde pand goed te onderhouden.

'Rustig en vreedzaam woongenot'

not ontbreekt: een gebrek aan het pand en een geheel of gedeeltelijk tenietgaan van het onroerend goed (bijvoorbeeld instorting van het pand). Volgens de wet moet de verhuurder instaan voor het verhelpen van alle gebreken aan het verhuurde pand welke het genot ervan verhinderen, ook al kende de verhuurder het gebrek niet op het moment van het sluiten van de huurovereenkomst.

Bovendien stelt de wet de verhuurder aansprakelijk voor de schade ten gevolge van dergelijke gebreken. Het zal geen verbazing wekken dat deze potentieel zware aansprakelijkheid, in huurcontracten vaak expliciet wordt uitgesloten.
Hoe zit het nu met dringende reparaties die beslist noodzakelijk zijn? De huurder moet deze dringende reparaties (reparaties die zeker niet tot het eind van de huurovereenkomst kunnen worden uitgesteld) gedogen. Zelfs wanneer dat voor de huurder bijzonder lastig is, bijvoorbeeld in het geval dat hij (een deel van) het huis moet verlaten, waardoor hij (een deel van) zijn woongenot mist. Als de reparaties echter langer dan 40 dagen duren, heeft de huurder recht op een evenredige korting op de huurprijs.

Als tijdens de huurperiode het huis door enig toeval (bijvoorbeeld door brand of aardbeving) geheel of gedeeltelijk teniet gaat, vervalt de huurovereenkomst van rechtswege. Wanneer slechts een gedeelte van het huis teniet is gegaan, heeft de huurder de keuze om naar gelang de omstandigheden, een vermindering van de huurprijs of ontbinding van de huurovereenkomst te vorderen. De huurder kan in dit geval geen aanspraak maken op schadevergoeding.

In het geval dat de verhuurder zijn verplichtingen niet nakomt, kan de huurder nakoming vorderen van de te verrichten reparaties. Tevens kan de huurder ontbinding van de huurovereenkomst en schadevergoeding vorderen, maar daarbij maakt hij een einde aan de huurovereenkomst, wat hij meestal juist niet zal willen.

De huurder kan ook een *rechterlijke machtiging* vragen om de noodzakelijke reparaties en het nodige onderhoud zélf uit te kunnen voeren en om vervolgens de kosten daarvan te kunnen verhalen op de verhuurder.

De huurder die zonder machtiging reparaties heeft uitgevoerd (en dit komt in de praktijk veelvuldig voor), wordt geconfronteerd met het probleem of hij de gemaakte kosten al dan niet mag compenseren met de huurprijs. In een eerdere editie van DomisiliO heb ik al aangegeven dat de huurder het risico loopt, dat hij de gemaakte (reparatie)kosten niet mag inhouden op de huur en dat hij, wanneer hij dat toch doet, zelf wanprestatie pleegt. Bovendien sluiten vele huurcontracten een dergelijke compensatie met de huurprijs uit.

Onderhoudsverplichting

De verhuurder is 'door de aard van de overeenkomst' verplicht om het verhuurde onroerend goed te onderhouden in zodanige staat, dat het tot het gebruik waartoe het verhuurd is, dienen kan. Om te voldoen aan deze verplichting, is de verhuurder verplicht tot alle *noodzakelijke* reparaties, met andere woorden: die reparaties die nodig zijn om de huurder het overeengekomen woongenot te verschaffen.

De verhuurder is, behoudens anders luidende afspraken, in ieder geval *niet* verplicht te herstellen:
* De kleine gebreken die het gevolg zijn van normaal gebruik. Als regel hiervoor geldt, dat de *huurder* de schade moet herstellen die met het gebruik van het huis gepaard pleegt te gaan, ook zonder dat men kan zeggen dat dat nu zijn schuld was. Het feit dat de deurknop bij normaal gebruik door slijtage niet meer of niet meer zo goed functioneert, wordt veelal aan de huurder toegerekend.
* Gebreken die door schuld van de huurder zijn ontstaan. De huurder is voor deze schade aansprakelijk op grond van zijn verplichting om als een 'goed huisvader' voor het gehuurde te zorgen.

Het is niet eenvoudig om te bepalen welke te verrichten reparaties hun oorzaak vinden in het normale gebruik en welke tot de onderhoudsverplichting van de verhuurder behoren. In de meeste huurovereenkomsten wordt vaak een precieze regeling getroffen, door middel van het omschrijven van de verplichtingen van de ene en de andere partij. Daarbij wordt vaak het hele onderhoud van het binnenwerk ten laste van de huurder gebracht. Zoals bij zoveel overeenkomsten het geval is, is ook hier weer van groot belang wat de betrokken partijen hebben afgesproken.

Illustratief is een uitspraak van het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen uit 1980, inzake Landhuis Groot Kwartier. In dit landhuis waren door ouderdom lekkages ontstaan en waren de electriciteitsaansluitingen ernstig aangetast. De herstelkosten liepen tegen de NAfl. 400.000,-

De verhuurder had met de huurder afgesproken dat de reparaties verricht zouden worden door de verhuurder, indien de kosten daarvan niet verder zouden oplopen dan een redelijk bedrag in relatie tot de jaarhuur. Dat was hier uiteraard niet het geval. De huurder kon dan ook, gelet op de daarmee gemoeide kosten, te goeder trouw geen reparatie van bedoelde mankementen voor rekening van de verhuurder vragen. Het trieste gevolg van de gemaakte afspraak was dan ook, dat geen van beide partijen de noodzakelijke reparaties verrichtten en dat het landhuis volledig in verval raakte.

Wat zijn nu de rechten van de huurder als de verhuurder zijn onderhoudsverplichtingen niet nakomt? In zo'n geval kan de huurder ontbinding van de huurovereenkomst vorderen. In de praktijk maakt de huurder van deze mogelijkheid nauwelijks gebruik en zal hij veeleer weigeren de huurprijs te betalen. Aan het niet betalen van de huur is echter ook onder dergelijke omstandigheden een zeker risico verbonden.

Aan de huurovereenkomst ligt immers het beginsel ten grondslag, dat er een redelijk verband moet bestaan tussen de verplichtingen van de verhuurder en de verplichting van de huurder tot het betalen van de huurprijs.

Zo heeft het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen in 1981 uitgemaakt dat het nalaten van herstel van lekkages aan het dak door de verhuurder, niet in zo'n nauw verband met de plicht tot huurbetaling staat, dat de huurder de huurprijs mocht weigeren te betalen. Met andere woorden, bij wanprestatie van de verhuurder kan de huurder niet zomaar ophouden de huurprijs te betalen!

Dein
Ind.: 4 slaapkamers, 1 badkamer, woonkamer, eetkamer, keuken bijkeukentje, leuke overdekte porch.
Huurgrond ca. 690 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 27.500,—

Souax
3 gemeubileerde appartementen op huurgrond. Verhuurd voor NA*f*. 1.200,—.
Prijs NA*f*. 48.000,—
Huurgrond => Eigendomsgrond, ca. 500 m2. NA*f*. 10.000,—

Kaya Granit (Tera Cora)
Ind.: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, open keuken. Onafgebouwd tot ringbalk: 2 slaapk., 1 badkamer.
Erfpachtgrond 396 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 65.000,—

Nijlweg
Ind.: 2 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, ruime achterporch.
Eigendomsgrond ca. 340 m2. Beschikbaar: n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 67.000,—

Berg Altena
Bedrijfspand. Bebouwde oppervlakte ca. 180 m2.
Eigendomsgrond 371 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 95.000,—

St. Vincentweg
Ind.: 3 slaapkamers, 1 bad kamer, woon /eetkamer, keuken. Overdekte voor- en acherporch, was/berghok.
Erfpachtgrond 402 m2. Beschikbaar: verhuurd.
Prijs: NA*f*. 97.000,—

Kaya Reinier Bor (Montagne)
Ind.: 2 slaapkamers, 1 bad kamer, woon /eetkamer, open keuken.
Eigendomsgrond 463 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs: NA*f*. 102.000,—

Villapark Curasol
Ind.: 2 slaapkamers, 1 badkamer, woon-eetkamer, keuken, washok, overdekte achterporch, zolder.
Eigendomsgrond 550 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 127.500,—

Fortuna
Ind.: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, overdekte voorporch, washok en tuin.
Erfpachtgrond 1.080 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 143.000,—

Weg naar Montagne
Ind.: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, open keuken, voor- en achterporch.
Eigendomsgrond ca. 550 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 156.000,—

Villapark Curasol
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, open keuken, ruime woon/eetkamer, leuke entree en kleine achterporch.
Eigendomsgrond 565 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 165.000,—

Roodeweg (Otrabanda)
Verdiepingsgebouw.
Ind. **boven**: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, 2 balkonnen. **Beneden**: verkoopruimte, toilet, deposito.
Eigendomsgrond 200 m2. Beschikbaar: Verhuurd.
Prijs NA*f*. 175.000,—

Werfstraat (Scharloo)
Bedrijfspand.
Eigendomsgrond 453 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 175.000,—

Gouv. van Lansbergenweg (Welgelegen)
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon/eetkamer, keuken, overdekte voor- en achterporch en leuke tuin.
Annex: 1slaapkamer met badkamer.
Erfpachtgrond 750 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 184.500,—

Winston Churchillweg
Bedrijfsruimte.
Eigendomsgrond ca. 127 m2. Beschikbaar: n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 190.000,—

Juan Hato
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon/eetkamer, keuken, studio, washok, voor- en achterporch.
Eigendomsgrond 655 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 225.000,—

Sta. Rosaweg
Ind.: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, werkplaats, 1 badkamer in aanbouw. Appartement: 1slaapkamer, 1 badkamer, woonkamer, keuken.
Eigendomsgrond 720 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 265.000,—

Sta. Maria
9 appartementen of 1 woonhuis met 6 appartementen.
Huuropbrengst NA*f*. 5.000,— p.m. Erfpachtgrond 1.060 m2.
Prijs NA*f*. 275.000,—

Seroe Grandi
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, zitkamer, eetkamer, open keuken, overdekte achterporch, voorterras, dubbele carport, bergruimte.
Erfpachtgrond 1.070 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 285.000,—

San Minguel (Aruba)
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, woon/eetkamer, keuken, berging, voorporch.
Erfpachtgrond 798 m2. Beschikbaar: 2 mnd. na koop.
Prijs NA*f*. 325.000,—

Breedestraat (O)
Bedrijfsruimte / Winkelpand.
Eigendomsgrond 352 m2. Beschikbaar: Verhuurd.
Prijs NA*f*. 350.000,—

Julianadorp
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, grote woon/eetkamer, overdekt voor- en achterterras, patio, berging, deepwell met elektr. pomp, grote garage.
Eigendomsgrond 1.630 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 350.000,—

Caracasbaaiweg
Ind.: 2 slaapkamers, 2 badkamers, woon/eetkamer, keuken, family-room, studeerkamer, berghok, laundry, meidenkamer met badkamer, garage. Geasfalteerde oprit. Veel privacy. Eigendomsgrond 905 m2. Beschikbaar n.o.t.k
Prijs NA*f*. 375.000,—

Berg Carmelweg (Parera)
Verdiepingswoning.
Ind.: 6 slaapkamers, 4 badkamers, woon/eetkamer, keuken, voor- en achterporch.
Erfpachtgrond 1.470 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 390.000,—

Tamanacostraat (Matancia)
Ind.: 3 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, overdekte voor- en achterporch, zwembad, deepwell en dripsysteem.
Appartement: 1 slaapkamer, 1 badkamer.
Eigendomsgrond 1.080 m2. Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 398.000,—

Sta. Rosaweg
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon/eetkamer, keuken, overdekte achterporch met buitenbar, carport, ruime berging. Aparte wasruimte met berging. Deepwell met pomp.
Eigendomsgrond 1.000 m2 Beschikbaar per direct.
Prijs NA*f*. 400.000,—

Pietermaai
Herenhuis met bijgebouwen.
Eigendomsgrond 990 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 425 000,—

Cas Grandi
Nieuwbouwwoning.
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon/ eetkamer, keuken met aparte wasruimte, carport voor 2 auto's, meidenkamer met bergruimte. Speelse split-level bouwstijl.
Eigendomsgrond 945 m2. Beschikbaar per direct
Prijs NA*f*. 435.000,—

Jan Sofat (aan het water)
Ind.: Slaapkamer met badkamer, woon/eetkamer, open keuken, ruime porch en opslagruimte.
Eigendomsgrond 768 m2 Beschikbaar n.o.t.k
Prijs NA*f*. 450.000,—

Hanchi Snoa
Winkelpand met 2 verdiepingen op zeer goede commerciële lokatie.
Eigendomsgrond 59 m2. Beschikbaar n.o.t.k.
Prijs NA*f*. 475.000,—

De advocaat Randolph van Eps, partner bij het Curaçaose advocatenkantoor Promes Trenité Van Doorne, heeft in DomisiliO een vaste plaats als gastschrijver. Randolph van Eps verzorgt elke maand een bijdrage over juridische aangelegenheden bij onroerend goed-transacties. In deze zevende editie van DomisiliO volgt de derde aflevering van een reeks artikelen waarin Van Eps aandacht besteedt aan het Huurrecht.

Het Huurrecht Aflevering 3

Verplichtingen van de verhuurder

Verhuurder moet huurder rustig en vreedzaam woongenot bieden

Nadat in de twee vorige edities van DomisiliO uitvoerig is ingegaan op de verplichtingen van de *huurder* bij een huurovereenkomst, zullen in deze uitgave de verplichtingen van de *verhuurder* aan bod komen. Op het eerste gezicht lijkt het duidelijk waartoe de verhuurder gehouden is. Hij moet aan de huurder het genot van de woning of het kantoor verschaffen, instaan voor een rustig en vreedzaam genot en - behoudens anders luidende afspraken - zorgen voor 'het grote onderhoud'.

Maar waar bestaan deze verplichtingen nu precies uit? Wat is 'woongenot'? Waar ligt de grens tussen de reparaties die tot het 'grote' onderhoud behoren en de dagelijkse 'kleinere' reparaties? Welke acties kan de huurder ondernemen indien de verhuurder zijn verplichtingen niet nakomt? Al met al voldoende reden om eens dieper op deze materie in te gaan.

Woongenot verschaffen

Ten aanzien van de verplichting tot het verschaffen van woongenot, bepaalt de wet dat de verhuurder het gehuurde in goede staat aan de huurder ter beschikking moet stellen. In verband met een tweetal in huurovereenkomsten veel voorkomende clausules, is het goed deze verplichting nader te beschouwen.

Allereerst de clausule waarin is opgenomen dat de huurder het huis 'in goede staat' heeft ontvangen. Met zo'n clausule kun je als huurder in de problemen komen, wanneer naderhand blijkt dat het huis in feite *niet* in goede staat werd opgeleverd of dat er een verborgen gebrek aan het huis kleeft. Meestal is de huurder niet bedacht op de mogelijkheid of de noodzaak om het hele huis vantevoren door een deskundige te laten controleren.
Nu de huurder echter het huis heeft geaccepteerd 'in goede staat', zal hij het ook 'in goede staat' moeten teruggeven aan de verhuurder. Met andere woorden, vrij van alle gebreken. Bij het teruggeven van het huis rust dan op de huurder de vaak moeilijke bewijslast, dat hij het huis - anders dan in de huurovereenkomst was gesteld - *niet* in goede staat geleverd heeft gekregen.
Een andere veel voorkomende bepaling in huurcontracten, is de clausule dat de huurder het huis accepteert 'in de staat waarin het zich bevindt'. Alhoewel minder gevaarlijk voor de huurder, kan in deze clausule een vrijtekening van de aansprakelijkheden van de verhuurder worden gelezen. Immers, de huurder wordt dan geacht het huis te accepteren, inclusief alle onvolkomenheden en gebreken.
De Hoge Raad heeft echter gesteld dat de verhuurder onder bepaalde omstandigheden in strijd met de goede trouw handelt, wanneer hij zich op zo'n clausule beroept. Bovendien oordeelde de Hoge Raad dat het feit dat de huurder bij het aangaan van de huurovereenkomst volledig op de hoogte was van de (slechte) toestand van het gehuurde goed, zonder meer geen reden is om de verhuurder te ontheffen van bijvoorbeeld zijn verplichting tot onderhoud.
Wanneer de verhuurder zijn 'leveringsplicht' niet, niet behoorlijk of te laat nakomt (dus wanneer de verhuurder het pand niet, of niet op tijd ter beschikking stelt aan de huurder) pleegt hij wanprestatie. Meestal speelt dit in het geval dat een vorige huurder het huis niet tijdig verlaat. Het risico ligt dan in beginsel bij de verhuurder. Doet deze een geslaagd beroep op overmacht, dan is de nieuwe huurder op zijn beurt ook van zijn verplichtingen bevrijd (zoals van de betaling van de huurprijs).

Vreedzaam woongenot

De verhuurder moet de huurder rustig en vreedzaam woongenot verschaffen zolang de huur duurt. Met andere woorden, de verhuurder is verantwoordelijk voor al datgene wat binnen zijn bereik ligt, om de huurder het overeengekomen genot te verschaffen.
Allereerst mag de verhuurder geen handelingen verrichten die het woongenot van de huurder zouden kunnen verstoren, zoals bijvoorbeeld het afsluiten van de electriciteit en de waterleiding. Bovenstaande bepaling kan echter ook een verplichting tot handelend optreden omvatten.

De wet noemt ondermeer de volgende voorbeelden waarbij een rustig woonge-

Vervolg op pag.20

Een eigen huis op Curaçao

Een mooie wensdroom die werkelijkheid kan worden!

Heeft men een hypotheekgever gevonden en is men het eens geworden over de [illegible], dan moet nog een aannemer benaderd moeten worden, die bereid is het huis te bouwen voor een bepaald bedrag. De verstandigste methode is om zelf alle materialen te kopen en de aannemer uitsluitend de [illegible] te laten leveren. Tevens dient een [illegible] periode afgesproken te worden, waarin het huis uiteindelijk zal worden opgeleverd. Doet men dit niet, dan wordt het een lijdensweg van enkele jaren, terwijl men in bijvoorbeeld acht maanden het huis kant en klaar kan opleveren.

Ga voor de bouw van uw droomhuis op zoek naar een bekende en betrouwbare aannemer.

De architect die zo vriendelijk was om te tekenen en de bouwbegroting op te stellen weet meestal wel een betrouwbare lokale aannemer, die redelijk goed werk verricht. Bovendien kan hij adviseren over de aankoop van materialen, die soms goedkoop op de lokale markt te verkrijgen zijn. Ga persé niet zelf met een onbekende aannemer in zee. De meesten beloven gouden bergen om het werk maar gegund te krijgen, maar als het dan eenmaal zover is, dan blijken de beloofde vier maanden gemakkelijk uit te kunnen dijen tot zo'n anderhalf jaar!

Heeft men de grond in eigendom, een hypotheekgever gevonden en een aannemer in de arm genomen om het "droomhuis" te bouwen, dan komt het moment dat begonnen kan worden met de eigenlijke bouw. Vooraf is al via de notaris zo het één en ander geregeld en ook de bouwvergunning is aangevraagd. Dat is nog niet het ogenblik waarop gebouwd kan gaan worden. De aangevraagde bouwvergunning moet minimaal drie commissies passeren bij de D.R.O.V. Elke week komt men daar op zaterdagmorgen bijeen. Dan wordt er een stapel bouwtekeningen doorgenomen, die dan weer naar de volgende commissie wordt gezonden.

Men moet hiervoor minimaal drie weken rekenen, maar gewoonlijk duurt het langer als er meerdere instanties ingeschakeld moeten worden.

Binnen drie maanden zal men de bouwvergunning wel in zijn bezit hebben en als het langer duurt moet men een klacht indienen. Liefst op een nette en beschaafde manier, want met scheldwoorden bereikt men bij ambtenaren totaal niets! Met de bouwvergunning gaat men dan bij de Kodela een bouwaansluiting voor water aanvragen en zie, enkele dagen later staat er een leiding met een meter en een kraantje, nadat ook daar weer de nodige pecunia voor zijn neergeteld.

Want de D.R.O.V. werkt niet gratis en ook de Kodela wil geld zien! Voordat de eigenlijke bouw van het huis gestart is, is er dus al het nodige geld uitgegeven.

Bovendien wordt er pas hypotheek verleend als de bouw tot en met de ringbalk gevorderd is. Zodoende zal er ook een bouwlening afgesloten moeten worden. Meestal doet de hypotheekgever dit, omdat de zekerheid bestaat van een eigen bedrag voor de bouwkosten van 40 procent. Soms ook kan men met een bepaalde firma in bouwmaterialen tot de afspraak komen, dat men alle benodigde materialen bij hen zal kopen, mits er een bouwkrediet wordt verleend. Omdat alle materialen bij dezelfde firma worden ingekocht kan men soms ook nog interessante kortingen verkrijgen.

Aannemer

Voor het inschakelen van een kleine, lokale aannemer heb ik de raad gegeven, dat als U er persoonlijk geen enkele kent van wie U weet dat hij betrouwbaar is en goed werk aflevert, te rade te gaan bij Uw architect, aangezien die normaliter wel goed is ingevoerd in de lokale bouwwereld. Men kan natuurlijk ook een gerenommeerd bouwbedrijf in de arm nemen, maar dat voert de kosten wel bijzonder hoog op.

Een groot aannemersbedrijf, dat gewend is hotels en kantoorgebouwen neer te zetten, heeft een vrij groot stafbureau en die kosten moeten gedragen worden. Bovendien zijn de meeste grote aannemers niet geïnteresseerd in particuliere woningbouw of de tijden moeten dermate beroerd zijn, dat er weinig werk voor hen voorhanden is.

Mijn persoonlijke ervaring met een bekend aannemersbedrijf is, dat een opdracht die ik te vergeven had bij hen gecalculeerd werd op 130.000 gulden, terwijl ik met behulp van een kleine, lokale aannemer voor 20.000 gulden hetzelfde kon laten neerzetten. Een dergelijk verschil in prijs is zeker de moeite waard om er zelf de schouders onder te zetten. Want dat laatste zal in ieder geval moeten gebeuren. Behalve met de aannemer, moeten namelijk ook afspraken gemaakt worden met aparte specialisten voor de timmer- electriciteits- en loodgietterswerkzaamheden. Dat werk doet een normale aannemer namelijk niet en er is een behoorlijke mate van coördinatie nodig tussen al deze verschillende personen om te bouw voortgang te doen vinden.

Die coördinatie moet men persoonlijk overzien en men moet er zichzelf mee bemoeien, anders staat de ene aannemer op de andere te wachten. Dan krijgt men al snel het spelletje dat de aannemer zegt niet verder te kunnen werken, omdat de electriciën eerst zijn werk moet doen, of de loodgieter eerst zijn afvoerpijpen aan moet leggen. Een gewaarschuwd mens telt in dit geval voor twee! Maar laten we aannemen dat na alle voorbereidingen, en die kunnen al snel oplopen tot een half jaar, men dan eindelijk zover is dat de eerste sleuf in de grond gehakt kan worden.

Ondergrond

Afhankelijk van de ondergrond worden namelijk eerst de funderingssleuven gegraven. Is die ondergrond zacht, dan is een zwaardere fundering nodig dan bij een ondergrond van onverweerde, groene diabaas. Bij een zachte ondergrond kan de aannemer volstaan met graven, bij een harde ondergrond komt er een mannetje (een 'peon') aan te pas, dat met een houweel de sleuven uithakt.

Na het uitgraven of uithakken van de funderingssleuven komt dan een betonvlechter zijn ijzeren frames in de sleuven en op de verdere fundamenten in aanleg neerleggen. Dat is zeer secuur werk en na hem komen dan meestal de electriciën en de loodgieter in die betonmatten hun pijpen stellen, waar zij later hun leidingen door moeten trekken. Is dit alles gereed, dan waarschuwt de aannemer de D.R.O.V., die iemand stuurt om te uitgevoerde werkzaamheden te keuren. Pas als deze zijn fiat geeft, kan begonnen worden met het volstorten van de funderingen.

(Wordt vervolgd)

ALLE PRIJZEN KOSTEN KOPER, TENZIJ ANDERS VERMELD.

CARESTO N.V. REAL ESTATE AND DEVELOPMENT

Trompetbloemweg 28, Curaçao, Neth. Antilles, P.O.Box 4672, Tel.: (599-9) 375655, Fax 371300

Erosweg 12
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, grote woonkamer, keuken en bijkeuken, buitenterras. Appartement, kantoor, washok en berging.
Eigendomsgrond 2.980 m2.
Beschikbaar per 1 april '93.
NAƒ. 690.000,—

Jan Sofat nr. 45
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, ruime gang, grote woon/eetkamer, grote open keuken. Onder het huis een 130 m2 grote waterbak met pomp, 3 garages, werkhok (eventuele meidenkamer).
Een grote porch met prachtig uitzicht.
Eigendomsgrond 1.140 m2. Opleverbaar in overleg.
NAƒ. 700.000,—

Corrieweg
Kantoortje ca. 45 m2.
Begane grond: ca. 100 m2 kantoor en toilet, ca. 180 m2 opslag.
Verdieping: ca. 280 m2 opslag.
Erfpachtgrond 865 m2.
Verhuurd tot 1996 voor NAƒ. 5.250,— p.m.
NAƒ. 750.000,—

Schottegatweg Oost 28
Oerdegelijk, ouderwets huis. Te gebruiken als kantoorpand o.d.
Ind. momenteel: 4 slaapkamers, 1 badkamer, woon/eetkamer, keuken, garage, regenbak en put.
Eigendomsgrond 1.480 m2.
NAƒ. 800.000,—

Blauwduifweg 4
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, walk-in, algemeen toilet, entree hall, woonkamer, eetkamer, grote keuken, 2 meidenkamers, overdekt- en onoverdekt terras, bijkeuken, washok, buitentoilet, garage en berging.
Eigendomsgrond 1.920 m2.
Beschikbaar per direct.
NAƒ. 850.000,—

Soledad / Damacor
Goed onderhouden woning met uitzicht.
Ind.: 4 slaapkamers, 2 badkamers, studio, keuken, bijkeuken, garage, overdekt en onoverdekt voorterras.
Zwembad met kleedhokjes en douche, geheel afsluitbaar dmv. hekken. Een tennismuur, deepwell en geasfalteerde paden.
Een appartement met kantoor en badkamer.
Een luxe meidenkamer.
Eigendomsgrond 1.200 m2 en 715 m2 erfpachtgrond.
Mogelijkheid van nog eens 850 m2 erfpachtgrond.
Beschikbaar per 1 juli 1993.
NAƒ. 1.100.000,-

Damacor
Prachtig gerenoveerd woonhuis met het mooiste uitzicht op Curaçao. Vervaardigd met eersteklas bouwmaterialen.
Ind.: 3 slaapkamers, 2 badkamers, algemeen toilet master bedroom en toiletruimte met bad en douche.
Overal ingebouwde hang- en legkasten en warmwatervoorziening.
Moderne keuken met ingebouwde stoof, oven en microwave.
Eetkamer, entree hall, woonkamer, patio welke geheel afgesloten kan worden, werkpatio, kantoor, logeerkamer, washok.
Dubbele carport, meidenkamer, badkamer en regenbak.
Direct opleverbaar.
NAƒ. 1.400.000,—

Brandhofstraat / Bitterstraat
Eigendomsgrond 1.000 m2 en opstal.
NAƒ. 1.000.000,—

Saliña 127
Commerciële grond met diverse opstallen.
Ca. 3.800 m2.
Beschikbaar n.o.t.k.
NAƒ. 1.900.000,—

Winkelcentrum Colon
Winkels; w.o. Supermarkt, Restaurant, etc. Kantoren met 425 parkeerplaatsen.
Totaal bebouwde oppervlakte: 14.800 m2, waarvan 6.100 m2 winkels.
33 appartementen. Alle ruimten zijn verhuurd.
Eigendomsgrond: 24.000 m2 (Chefacu en pompstation huren de grond.)
Verkoopprijs NAƒ.: 12.000.000,—

Rouvilleweg 55 & 57
Hotel Stellaris.
Eigendomsgrond 2.880 m2.
Beschikbaar n.o.t.k.
NAƒ. 3.000.000,—

Terrein — Fontein (Banda Abao)
Kavel 11 — 510 m2
NAƒ. 50,— p/m2.
Totaal NAƒ. 25.500,—
Kavel 20 — 540 m2
NAƒ. 50,— p/m2.
Totaal NAƒ. 27.000,—

Terrein — Juan Hato
Kavel C-28 — 700 m2
NAƒ. 90,— p/m2.
Totaal NAƒ. 63.000,—
Kavels 18 en 19 — 1.395 m2
Vraagprijs NAƒ. 85,— p/m2.
Totaal NAƒ. 118.575,—

Terrein — Seru Loraweg
Terrein met uitzicht en huisje.
Terrein 1.999 m2.
Vraagprijs NAƒ. 125.000,—

Terrein — Groot Piscadera Kavel 22
Terrein 1.730 m2.
NAƒ. 100,— p/m2.
NAƒ. 173.000,—

Terrein — Carawaraweg 86 (Bottelier)
Terrein 2.820 m2.
NAƒ. 75,— p/m2.

Terrein — Groot Davelaar
Commerciële grond, 1750 m2 - 2500 m2.
NAƒ. 200,— p/m2.

Terrein — Prof. Kernkampweg
Commerciële grond
NAƒ. 300,— p/m2

Terrein — Villa Park Rooi Catootje - Kaya Flamboyan
Commerciële grond
Terrein: ± 4.000 m2.
NAƒ. 350,— p/m2.

Terrein — Jan Sofat (Aan het water)
Terrein 1.853 m2.
NAƒ. 1.000.000,—

Terrein

Cas Abao Kavel 46	Terrein 1.000 m2.	Prijs NAƒ. 100,— p/m2.
Cas Abao Kavel 52	Terrein 930 m2.	Prijs NAƒ. 108,— p/m2.
Cas Abao Kavel 57	Terrein 1.030 m2.	Prijs NAƒ. 114,— p/m2.
Cas Abao Kavel 59	Terrein 1.020 m2.	Prijs NAƒ. 114,— p/m2.
Cas Abao Kavel 85	Terrein 985 m2.	Prijs NAƒ. 120,— p/m2.

Terrein — Curasol (Blaauwbaai)
Diverse kavels
Prijzen NAƒ. 100,— tot NAƒ. 300,— p/m2.